

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

KOMÜNİST

KÖZ

AYLIK KOMÜNİST GAZETE

FİYATI: 1 TL (KDV DAHİL)

SAYI: 8 (103)

WWW.KOZONLINE.ORG

Hasan Coşkun Kavgamızda Yaşıyor

Uzun devrimci yaşamı boyunca daima en önde olmaya, ileri çıkmaya gayret eden Hasan Coşkun bugün bir kez daha altında mücadele ettiği kırmızı bayrakla en önde gidiyor. Onun gösterdiği yoldan ve ardından ilerlemeyi hevesle benimseyen yoldaşları ve pek çok yol arkadaşı bugün onun kırmızı bayrağı ile en önde gidişini hüznle takip ediyor. Bu gün en önde olması şart değildi.

Günün İhtiyacı Soyut Eylem

Çağrılarını Değil

AKP Karşısı

Kitlesel Mitingler

Kürdistan'da bir yıldırım harekâtıyla sonuç kalmayı hedefleyen Erdoğan sürekli savaşa mecbur kaldı. Savaşın uzaması ise kendi cephesinde çözümlere yol açıyor. Anayasa Mahkemesi'nin Can Dündar'ı serbest bırakması, hükümetin Cerattepe'deki direnişçilerle uzlaşması, Gül ile Arıncı'nın daha görünür olması, bu durumla uyumlu emarelerdir. Erdoğan'ın gerileyişi sürmektedir.

Bugün tüm siyasi sorunların düğümlendiği tek bir sorun vardır: Erdoğan sorunu. Tüm sorunların burada düğümlenmiş olması, Erdoğan gittiğinde emekçilerin sorunlarının çözüleceği anlamına gelmez. Sadece Erdoğan emekçiler tarafından def edilmediği takdirde emekçilerin tek bir sorununun dahi çözülemeyeceği anlamına gelir. Önümüzdeki dönemde tüm kitlesel eylemlerin merkezine Erdoğan karşıtı mücadele oturtulmalıdır.

Sur'daki ezilenlerin mücadelesine sahip çıkmak isteyenlerin yapması gereken Erdoğan'a geçit vermemek amacıyla tüm kesimlerin buluşacağı mitingler düzenlemektir. Bu mitingler aynı zamanda Erdoğan'ı göndermek için bir mücadeleye kimin önderlik edeceğine dair bir sınavdır. Newroz'un, 1 Mayıs'ın üzerindeki belirsizlik perdesini kaldırmak için çaba göstermek yerine, ataletleriyle bu belirsizliği daha da arttıranların sınıf-ta kalacaklarını söylemeye bile gerek yoktur.

KÖZ'ün Sözü

Newroz'dan 1 Mayıs'a Erdoğan'ın Karşısına Kitlesel Mitinglerle Çıkalım

Erdoğan'ın çözüm masasını devirmesinin üzerinden yaklaşık bir yıl geçti. Kendisi zaten zorla oturduğu bu masadan kalkmak için fırsat kolluyordu. Zira PKK'yi onun istediği şekilde ve sürede tasfiye edemeyen çözüm süreci AKP'yi zayıflattırken parlamenter zeminde mücadele eden HDP'yi güçlendiriyordu. Çözüm sürecinin iki tarafı farklı şekilde ve sürede tasfiye edemeyen çözüm süreci AKP'yi zayıflattırken parlamenter

s.10

Koçgirililer Derneği'nde KÖZ Söyleşi

20 Ocak Çarşamba günü yoğun olarak HDP'lilerin içerisinde faaliyet yürüttüğü Koçgirililer Derneği'nde bir gazete söyleşi gerçekleştirdik. Esas olarak içeriğini KÖZ'ün Sözü'nde anlatılanlar olarak belirlediğimiz söyleşiye 30 kişi katıldı, katılımcıların yarısı Koçgirililer Derneği'nde faaliyet yürütenlerdi.

s.5

İzmir'de Komünistlerin Birliği ve Mustafa Suphi Paneli

31 Ocak Pazar günü Söz ve Eylem dergisi tarafından İzmir'de Komünistlerin Birliği ve Mustafa Suphi başlıklı bir panel düzenlendi. Panelde Söz ve Eylem adına Münir Köymen ve KÖZ adına Metin Sezgin konuşmacı olarak yer aldılar.

s.8-9

Mayısta Yaşam Kooperatifi Sultanbeyli Şubesi 8. Geleneksel Dayanışma Etkinliği

Haribo Fabrikasında İşçiler Direnişte

Kürdistan'da Yaşananlar Karşısında Devrimci Görevlerin Yakıcılığı, Meydanların Sessizliği

s.2-3

Kürdistan'daki Saldırlar Okmeydanı'nda Protesto Edildi

Tuzla'da Söyleşi

Bursa'da "Mustafa Suphi TKP'sine Nasıl Sahip Çıkılır?" Söyleşi

s.4

Sarıgazi Dayanışması'na Dahil Olduk

s.6

HDK Halk Toplantısı

s.7

Gazi'ye Destek Eylemi

s.9

Mayısta Yaşam Kooperatifi Sultanbeyli Şubesi 8. Geleneksel Dayanışma Etkinliği

Mayısta Yaşam Sultanbeyli şubesi, her yıl düzenlediği dayanışma etkinliğinin 8.sini bu yıl gecikmeli olarak 2016 yılının Ocak ayında yaptı.

Eylül ayında yapılan yürütme toplantısında etkinliğin Kasım ayının ortasında yapılmasının uygun olacağı kararlaştırıldı ancak çeşitli nedenlerle etkinlik hazırlığı yapılamadı ve etkinliğin ertelenmesine karar verildi. 12 Aralık 2015 tarihinde yapılan yürütme toplantısında etkinliğin 10 Ocak'ta yapılması uygun bulundu. 7 kişilik etkinlik komitesi kuruldu ve çalışmalarına başlandı. İlk olarak etkinliğin içeriği yürütmede tartışıldı ve etkinlik; müzik dinletisi, tiyatro, söyleşi, projeksiyon gösterimi ve yemek olmak üzere 5 bölüme ayrıldı. Yemek konusunun son toplantıda konuşulmasının daha iyi olacağına karar verildi. Tiyatro için kısa bir süre önce bir yöre derneğinin etkinliğinde bulunan kooperatif dostlarımızdan birinden yardım istedik ancak sonra yapılan görüşmelerde bunun mümkün olmayacağı bilgisi alındı. Projeksiyon gösterimi için ise geçen sene gösterilene ek olarak bu sene yapılan etkinliklerin fotoğraflarının eklenmesinin yeterli olacağına karar verildi. Söyleşinin ise muhtarın, mahallemizde faaliyet yürüten ve başka mahallelerden gelen kitle örgütleri temsilcilerinin söz alacağı bir formatta olabileceği planlandı. Davetiye tasarımı etkinliğe 2 hafta kala tamamlandı ve 300 adet davetiye basıldı. 10 adet A3 formatında iç mekân afişi hazırlandı ve mahalledeki çeşitli noktalara asıldı. Son olarak ise 2 adet "Etkinliğe Hoş Geldiniz" ozaliti ile 6 adet "Emekçiler İçin Eğitim, Eğitim İçin Dayanışma", "Öğrenciye İş Çalışana Öğrenim Hakkı", "Yaşasın Sınıf Dayanışması", "Soma'da İnşaatlarda İş Cinayetlerine Son", "Cizre'ye, Sur'a, Silopi'ye, Nusaybin'e Saldırlardan Hesabı Emekçiler Soracak" ozalitleri hazırlandı.

Etkinlik başlamadan önce muhtar geldi ve etkinliğin başında söz alarak kısa bir konuşma yaptı. Daha sonra program sunucusu etkinliğin içeriğini ve programı aktardı. Bir arkadaşımız Mayısta Yaşam'ı tanıtan bir konuşma yaptı ve emekçiler arasında dayanışma faaliyeti ördüğümüzü, eğitim faaliyetleri ile emekçilerin yaşadığı mahallelerde dershaneye gidemeyen öğrencilerle ders çalıştığımızı aktardı. Müzik dinletisi başladı ve kısa bir süre sonra projeksiyon gösterimine geçildi. Ardından söyleşi başladı ve Sultanbeyli şubesindeki faaliyetler hakkında bilgi verildi. Katılımcıların da söz aldığı söyleşide bir aile, kooperatifin çalışmalarının iyi olduğunu ancak bundan haberdar olmadıklarını ve mutlaka herkesin bu faaliyetlerden haberdar olması gerektiğini ifade etti. Anadoluda Yaşam Kooperatifi'nden söz alan bir arkadaşımız da Kürdistan'da devletin saldırılarına değindi ve bu saldırıların gelecekte bu mahallelere de kentsel dönüşüm adı altında gelebileceğini söyledi. KÖZ gazetesi adına söz alan dostumuz da emekçilere yönelik gelişebilecek saldırılara karşı Mayısta Yaşam ve benzer kitle örgütlerinin artırılması gerektiği üzerinde durdu ve bu gibi kurumların emekçiler arasında dayanışmanın örülmesinde çok önemli bir araç olduğunu ifade etti.

İkinci kısımda müzik dinletisine devam edildi. Ortaklarımızın ve dostlarımızın bir gün önce hazırladıkları yemeklerin yenmesinin ardından etkinlik son buldu.

Yaşasın Sınıf Dayanışması !

Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz !

Sultanbeyli'den Komünistler

Lüleburgaz'da Anadolu'da Yaşam Tüketim Kooperatifi'nin Temsilciliği Açıldı

Merkezi İstanbul Okmeydanı mahallesinde bulunan Anadolu'da Yaşam Tüketim Kooperatifi'nin bir temsilciliğinin Lüleburgaz'da açılışı yapıldığını öğrendik. Biz de Esenyurt'ta faaliyet sürdüren KÖZ'ün arkasında duran komünistler olarak iki kişi bu kooperatifin açılışına katıldık.

Anadolu'da Yaşam Tüketim Kooperatifi'nin merkezinden Lüleburgaz'daki temsilcilğe atanan Erdal Erkoç açılışa katılan 15 kişiye önce bir hoş geldiniz konuşması yaptı. Daha sonra yaptığı konuşmada kooperatifin temsilcilik konumunun geçici olduğunu kısa zamanda yedi kişilik bir yönetim kurulu oluşturarak temsilciliğin şube olmayı hedeflediğini belirtti. Kooperatiflerle ilgili yeni çıkan yönetmeliğe göre kooperatifin yönetiminde yer alacakların, Halk Eğitim bünyesinde belli bir süre eğitim gördükten sonra sertifika alması gerektiğini, bugüne kadar 40 kişinin eğitim gördükten sonra sertifika aldığını ve bu sertifika eğitiminin 2016 yılının Ağustos ayına kadar devam edeceğini ifade etti. Açılışa katılanlar içerisinde bir mahalle muhtarı ve Emekliler Derneği Başkanı da bulunuyordu. Muhtar kooperatifinin faaliyet sürdürmesi için elinden gelen desteği ve katkıyı sağlayacağını söyledi. Emekliler Derneği başkanı ise kooperatife üye olacak insanların katılım ortaklığının kriterinin nasıl olacağı üzerine soru sorup bunu araçlar deneyimini aktardı. Bizlerse İstanbul'da

ki Anadolu'da Yaşam'ın ve Mayısta Yaşam Eğitim Kooperatifi'nin faaliyetlerini anlattık. Ancak Lüleburgaz'da açılan bu kooperatifin nasıl bir faaliyet sürdüreceği tamamen bu alanın somut ihtiyaçları üzerinden belirleneceğini, öncelikle mütevazı olarak bir takım doğal, kaliteli gıda maddelerini ekonomik fiyatlara emekçilere ve ezilenlere dayanışma maksadıyla ulaştırmanın öneminin üzerinde durduk. Bu noktada bu işin nasıl örgütleneceği üzerinde tartışıldı. Herhangi bir ürün getirmeden önce kilo kilo sipariş olarak ürün getirmek yerine, getirilecek ürünleri paketleyerek muhataplarına ulaştırmanın daha pratik bir çalışma olacağı üzerinde duruldu.

Emekçiler arasında dayanışma ilişkilerini geliştirme kurumuyla birlikte çalışmada olabileceği üzerinden durulurken İstanbul'un Ümraniye mahallesinde bir kısım emekçinin bir fırında toptan alışveriş yapmaları durumunda belli oranda ekmeği daha ucuz alabildikleri örneği anlatıldı. Toplantıda 12 Eylül öncesinde Köy-Koop gibi bir takım kooperatiflerin devrimciler tarafından kurulup geniş bir ağ yaratıldığını, fakat 12 Eylül darbesinden günümüze bu tür kooperatiflerin devletin ve sermayenin tamamen kar amaçlı kullanımına geçtiği ifade edildi.

Esenyurt'tan Komünistler

Ankara'da Mustafa Suphi Anması

KONUŞMACILAR
- ERDAL ATAŞ (DHF-HDP MİLLETVEKİLİ)
- HÜSEYİN ŞİMŞEK (UZUN YÜRÜYÜŞÜ)
- GÜLISTAN ÖZDEMİR (KÖZ)
31 OCAK PAZAR 16:00
YER: DHF BÜROSU - SAĞLIK 2 SOKAK 56/4 KOLEJ-ANKARA
DEMOKRATİK HAKLAR FEDERASYONU | KÖZ

Ankara'dan komünistler olarak Mustafa Suphi ve 14 yoldaşının katledilişinin 95. yılında anmak için bir panel düzenlemeye karar verdik.

Bu paneli birlikte örgütlemek için birkaç kuruma gittik. Bu görüşmelerde Demokratik Haklar Federasyonu ile ortaklaşarak 31 Ocak'ta

"Komünistlerin Güncel Görevleri Nelerdir, Mustafa Suphi TKP'sine Nasıl Sahip Çıkılır" başlıklı paneli yapmaya karar verdik. Bu arada Sosyalist Yol'dan arkadaş da panelde konuşmacı olmak istediğini iletince panel için planladığımız konuşmacılar tamamlanmış oldu. DHF'li arkadaşlar afiş dizaynını yaparak çoğaltılar ve birlikte Kızılay'daki sendikalara, devrimci siyasetlere ve demokratik kitle örgütlerine panelin afişlerini bırakarak bu kurumları panele davet ettik. Aynı hafta Hüseyingazi ve Tuzluca'yı da belirli yerlere büyük ozalitle yapıtıtararak panelin duyurusunu yaptık.

DHF bürosunda gerçekleştirdiğimiz panele katılım yoğundu. Panele başta Mustafa Suphi ve 14 yoldaşı olmak üzere Ali Haydar Yıldız, Meral Akar, Rosa Luxemburg ve devrim mücadelesinde düşenleri anmak için saygı duruşuyla başladık. Saygı duruşundan sonra ilk olarak DHF adına HDP milletvekili Erdal Ataş, ardından Sosyalist Yol adına Hüseyin Şimşek ve son olarak da KÖZ adına Gülistan Özdemir yoldaş konuşmalarını yaptı.

Ankara'dan Komünistler

Haribo Fabrikasında İşçiler Direnişte

Hadımköy'de şeker, jelibon türü ürünler üreten Haribo fabrikasında Türk-İş'e bağlı Tek Gıda İş Sendikası iş yeri temsilcisi Cemil Demir ve Esin Kaya'nın işveren tarafından 22 Şubat tarihinde işten atıldıklarını öğrendik. Bunun üzerine fabrikada çalışan 200 işçi (idari bölüm hariç) işten atılan bu iki işçinin işe geri alınması için, hem de zam taleplerinin yerine getirilmesi için iş bırakıklarını öğrendik. Devrimci Yapı İşçileri Sendikası içerisinde çalışma yürüten bir yoldaşımız, bundan 1 yıl önce 50 işçinin işine son verilen Haribo fabrikasında işten atılan Yenigül Alsac ile birlikte Haribo işçilerine destek vermek için ziyaret etmeyi kararlaştırdı. Bugün Haribo'da işten atılan Tek Gıda İş Sendikası iş yeri temsilcisi Cemil Demir 1 yıl önce 50 işçi işten atılırken adeta patronun sözcüsü gibi davranmıştı; şimdi ise kendisi de işten atıldı. İşten atılan işçi arkadaş Haribo'ya giderken bu duruma da işaret eden bir döviz hazırladı. Hazırladığı dövize şunları yazdı:

"Haribo'da 50 işçi işten atılırken sendika temsilcisi Cemil Demir işçilere destek vermedi. Patron sözcüsü gibi davrandı. Dava açanları vazgeçirdi. Şimdi o işten atıldı. Biz de işçiler olarak destek vermeye geldik. İşçilere ihanet etmeyin, sahip çıkalım..."

Susma Sustukça Sıra Sana Geldi, İşçileri Satma Sahip Çık, Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz, Yaşasın Sınıf Dayanışması, Özgürlük Savaşın İşçilerle Gelecek!
İşten Atılan Bir Haribo İşçisi"

Biz de bir yandan işçileri desteklemek istediğimiz için ama bir yandan da açıkça sarı sendikacı olduğunu bildiğimiz bu işyeri temsilcisini teşhir etmek istediğimiz için hem de olası bir saldırıya karşı işçi yoldaşı korumak için yazılan dövizleri sahiplenerek fabrikaya doğru yola çıktık. Haribo'ya Çağrı Dergisi yazı İşleri Müdürü ile birlikte gittik.

İşyerine vardığımızda işçiler direnişlerini sürdürüyorlardı. Daha önce Haribo'da çalışan kadın arkadaşları işçiler arkadaşları alkışlayarak kucakladılar, fakat yanımızda getirdiğimiz dövizlere itiraz eden birkaç kişi Cemil Demir'i teşhir ettiğimiz için bize karşı çıkarak bize saldırdı. O arbedede dövizleri yırttular, birçok işçi de bize saldırılarına engellemeye çalışarak bize sahip çıktılar.

Konuştığımız işçiler "Haribo'nun uluslararası bir firma olduğu için diğer ülkelerde çalışan Haribo işçileri ne kadar asgari ücret alıyorsa bizde o oranda asgari ücret istiyoruz" dediler, ayrıca zaman zaman 16 saat gibi uzun süre çalıştıklarını buna da son verilmesi gerektiğini dile getirdiler. İki saat bir süre işçilerle sohbet ettikten sonra Haribo'dan ayrıldık.

Yaşasın Sınıf Dayanışması

Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz

Esenyurt'tan Komünistler

KOMÜNİST KÖZ YEREL SÜREKLİ AYLIK SİYASİ GAZETE SAHİBİ ve SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:

ENGİN GÜRBÜZ

YÖNETİM YERİ:

OSMANAĞA MAHALLESİ LEYLA SOKAK ELİF İŞHANI KAT: 2 DAİRE: 5

KADIKÖY/İSTANBUL

TEL: 0216 700 19 98

E-POSTA: kozonline@gmail.com

WEB ADRESİ: www.kozonline.org /www.kozonline.info

BASILDIĞI YER: ÖZDEMİR MATBAASI DAVUTPAŞA CADDESİ GÜVEN SANAYİ

SİTESİ C BLOK NO: 242 TOPKAPI-İSTANBUL

TEL: 0212 577 54 92

Kürdistan'da Yaşananlar Karşısında Devrimci Görevlerin Yakıcılığı, Meydanların Sessizliği

Aylardır Kürdistan'daki bazı ilçelerde süren abluka ve bu ablukalara karşı gerçekleştirilen serhıldanlar, solun tüm kesimlerinin gündemine oturmuş haldedir. AKP'nin başlattığı iç savaş, komünistlerin gündemine ise yaşananlar karşısında üstlenilmesi gereken ve her geçen gün daha da yakıcılaşan devrimci görevleri yerleştirmiştir. Ancak Kürdistan'da yaşanan iç savaş, yalnızca Kuzey Kürdistan'da abluka altına alınan birkaç ilçeye sınırlı kalmakta, buraların dışına taşamamakta veya buraların dışından gerekli desteği göstermemektedir. Bu desteğin sağlanmadığı yerlerden biri de 1 Mayıs Mahallesi'dir.

Toplumun her kesiminde AKP'ye karşı beslenen öfke büyürken, bu öfkenin sokağa yansması aynı oranda küçülmektedir. İşte "devrimci görevlerin yakıcılığı" tespiti, bu durumun tersine çevrilmesi gerektiğini, bunun imkan ve olanaklarının mevcut olduğunu vurgulamak içindir. Bu abluka ve saldırılara karşı mahallelerde halk toplantıları düzenlemek, mahallelinin katılabileceği eylemleri örgütlemek ve bütün bu faaliyetleri kent merkezlerinde kitlesel mitinglerle buluşturmak biçiminde tarif edilebilecek bu görevlerin gerçekleştirilmesi yönünde bir gayret gösterilmemesi yapılması gerekeni yapmamaktır. Köz'ün arkasında duran komünistler için ise elzem olan görevler bunlardır ve bunların yerine getirilmesi için azami sorumluluk alma gayreti içersindedirler.

Tablo böyle iken, görevlerimiz de bu kadar netken, 1 Mayıs Mahallesi'nde de bu girişimlerin ve pratik adımların atılması için çaba sarf etmekteyiz. HDP'nin "Kürdistan'a Ses Ver" çağrısıyla

başlattığı ses çıkarma eylemleri içerisinde bulunup bunların etkili gerçekleşmesi için gayret sarf ettik ve etmeye devam edeceğiz. 1 Mayıs Mahallesi'nde faaliyet yürüten birçok siyasetle bir araya gelerek var olan gündeme dair mahallede yapılabilecek eylemlilikleri ortaklaşmaya çalıştık. Basın açıklamaları, ara sokaklarda ajitasyon konuşmaları eşliğinde yürüyüşler, kahve ve esnaf ziyaretleri gibi faaliyetler örgütlemeye çalıştık. Hemen her gün yaptığımız basın açıklaması ya da ara sokaklardaki ses çıkarma eylemlerinin birçoğu polis kuşatması altında geçti ya da polis müdahalesiyle sonlandırıldı. Zaten katılımın oldukça zayıf olduğu eylemler polisin her defasında müdahalesi ya da müdahale tehditleri nedeniyle daha da zayıfladı. Var olan duruma ilişkin siyasetler olarak gerçekleştirdiğimiz toplantıda bu duruma karşı mahallede bir çadır açmayı, bu çadıyla gündem oluşturmayı, ses çıkarma eylemlerine ise devam etmeyi ve de ardından geniş katımlı bir halk toplantısı yaparak bu geri duruşu tersine çevirmeyi önümüze koyduk. Çadırın açıldığı ilk gün polis müdahalesiyle karşılaştık. Çadırın başında duranların sayısal olarak yetersiz olmasından da kaynaklı olarak polis kısa sürede çadırı ve standı tomlarla dağıttı ve iki ESP'li arkadaşımızı gözaltına aldı. Aynı gün boyunca ve bu günün akşamında mahalle polis tarafından adeta bir abluka altına alındı. Her ne kadar polisin bu ablukasına karşı pek çok mahalleli sokağa çıkıp tepki göstermeye çalışsa da devrimcilerin örgütsüzlüğü ve kitleyi yönlendiremeyeceği etkili bir karşı koyuşun ortaya çıkamamasına sebep oldu. Aynı durum ertesi gün de kendisini gös-

terdi. Açtığımız stant yine polis müdahalesiyle dağıtıldı. Var olan duruma ilişkin ortak bir bildiri yazıp mahallede dağıtma kararı aldık, aynı zamanda mahallede yapılacak olan halk toplantısının daha güçlü geçmesinin zeminini oluşturmayı önümüze koyduk. Böyle bir çalışmayla kitlesel bir halk toplantısı yapmayı ve bu halk toplantısının etkisiyle sonrasında yapılacak olan halk toplantısının daha kalabalık geçmesini sağlayarak moral bozukluğunu asgari düzeye indirmeyi hedefledik.

Varoşlarda bu faaliyetlerimizi kesintiye uğratmadan yürütmeye, buralardaki mücadelemizi alanlara taşımak için gayret göstermeye devam edeceğiz.

Kurumlar adına kaleme alıp yazdığımız bildiri aşağıdadır:

Kürdistan'a Sahip Çık Mahalle'ni Savun!

Aylardır Kürdistan'da ilçeleri, mahalleleri kuşatıp genç, çocuk, yaşlı demeden katleden AKP iktidarı ve devlet, Türkiye'nin batısında da ezilenlere ve emekçilere yönelik saldırılarını artırmıştır. Gazetecileri dahi tutuklayıp cezaevlerine atan iktidar bir diğer yandan da mahallelerimizde adeta olağanüstü hal ilan edip en basit demokratik eylemlere dahi tüm gücüyle saldırmakta, topyekün kendisine karşı gelen kesimleri sindirmeye çalışmaktadır. Kürdistan halkının baş düşmanı olan AKP; Alevilerin de, işçilerin de, kadınların da baş düşmanıdır. Nasıl ki bugün Cizre'de, Sur'da, Silopi'de, İdil'de topyekün serhıldanlar gerçekleştirilerek devletin bu saldırılarına karşı koyuluyorsa,

buralarda da bu mücadeleyi yükseltmek gerekir. Bu saldırılara karşı örgütlenmek, bir araya gelmek, kitlesel eylemler örgütleyerek mahallelerimize sahip çıkmak da tüm ezilen ve emekçilerin birincil görevidir.

Çünkü; bugün Cizre kaybederse aleviler kaybedecektir. Çünkü; bugün Sur kaybederse işçiler emekçiler kaybedecektir. Çünkü; bugün İdil kaybederse kadınlar kaybedecektir. Çünkü; bugün Kürdistan kaybederse 1 Mayıs Mahallesi kaybedecektir.

Bizler, 1 Mayıs Mahallesi devrimcileri, demokratları olarak, katil devletin bu saldırılarına karşı yılmayacağımızı ve mücadeleden asla geri adım atmayacağımızı söylüyoruz. Kürdistan halkının yanında yer alarak AKP iktidarına karşı sokak sokak mücadeleyi örecek Cizre'de Sur'da, Derik'te yitirdiklerimizin hesabını soracağız. Siz 1 Mayıs Mahallesi Emekçi halkını da Kürdistan'a ses vermeye, AKP'ye karşı birleşik mücadeleyi büyütmeye çağırıyoruz.

Kürdistan Halkı Yalnız Değildir!

Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz.

1 MAYIS MAHALLESİ EMEK VE DEMOKRASİ GÜÇLERİ (AKA-DER, DHF, EMEP, ESP, HDP, PARTİZAN, KÖZ, SODAP)

Varoşlarda Birleş Alanlarda Devleş!

1 Mayıs Mahallesi'nden Komünistler

Aydınlı'da Ses Çıkarma Eylemi

HDK toplantılarında meclis oluşturulması ve HDK kongresine hazırlık konuşulurken Mayıs'ta Yaşam da bir öneride bulundu. Mayıs'ta Yaşam temsilcisi şu soruları sorarak öneride bulundu: "Artan saldırılara karşı ortak bir mücadele hattı nasıl örülebilir? Bugün kitle örgütleri, Cem evleri, Alevilere, işçilere saldırıların arttığını ve artan saldırılara karşı buralardan karşı koymazsak ve mücadeleyi buralarda örmesek nasıl öreceğiz? Bu gündemi burada tartışmak istiyoruz."

Bunun üzerine alınan karar bir bildiri çıkarmak ve her akşam 20.30'da ses çıkarma, ışık kapatma eylemi yapmak oldu. Ses çıkarma eylemlerine nasıl başlanacağı konusu net değildi. Her gün akşam yapılacak olan eylemlere dışarıda yürüyüşler yaparak protesto etmek gerekli diyerek bu yönde öneride bulunduk. Daha önceden

farklı artışlarla devam etti. Sayı 50-80 kişi arasında değişti. Eylemler katılım az olduğu söylenerek sonlandı.

Köz'ün arkasında duran komünistler olarak biz de eyleme katıldık. "Disa Disa Serhıldan, Azadiya Kürdistan; Kürtlere Özgürlük Ortadoğu'ya Barış; Erdoğan Gidecek Başka Yolu Yok; AKP'ye Karşı Sokağa Eyleme Mücadeleye" sloganlarını attık. Yürüyüş sırasında 2 defa ajitasyon konuşması yaptık. Bir defa da Aydınlı merkezde açıklama yapılırken destekte bulunduk. Yaptığımız konuşmada "7 Haziran'dan bugüne AKP Kürdistan'a tankla, tüfekte, askerle saldırırken; Türkiye'de ise TOMA'larla, akreplerle saldırıyor, ev baskınlarında devrimcileri öldürüyor, iç savaş büyütüyor. Bugün saldırılara karşı Aydınlı'dan yürüyoruz. İç savaşı emekçilerin ve ezilenlerin

Tuzla'da Cizre Eylemi

AKP'nin başlattığı ve 7 Haziran'dan bugüne süren iç savaş dozunu artırarak devam ediyor. AKP ve Erdoğan saldırılarını her geçen gün artırarak sürdürse de Kürdistan'ı ve mücadeleyi bitirmiyor. Başlattığı savaşa Kürt halkı hendeklerle karşı koyuyor ve yanıt veriyor. Cizre, Silopi, Nusaybin ve Sur'da devam eden saldırılara ve katliamlara rağmen hala gereken ses yükseltilemiyor. AKP'yi iktidardan indirmeden, sadece barış çağrıları yükselterek saldırıların bitmeyeceği artık gün gibi ortada duruyor.

Cizre'de yaralı ve ölü sayısının artması üzerine 21 Ocak'ta HDP'li vekillerin de olduğu 25 kişilik bir heyet cenazeleri ve yaralıları almaya gitti. Tam cenazeleri ve yaralıları alıp dönüyorken heyete silahlı saldırı oldu. Heyetteki iki kişi ölüren birçok kişi de ağır yaralandı.

Bunun üzerine İstanbul'un birçok ilçesinde eylemler yapıldı. HDP Tuzla Şifa Mahallesi'nde ve Aydınlı'da aynı saatte eylemler düzenlendi.

Köz'ün arkasında duran komünistler olarak Aydınlı'da yapılan eyleme katıldık. Eyleme 150 kişi katıldı. Eylem boyunca "Kürdistan Faşizme Mezar Olacak; Diren Cizre Seninle; Cizre Halkı Yalnız Değildir; Faşizme Karşı Omuz Omuza; Kürdistan Faşizme Mezar Olacak; Katil Devlet Hesap Verecek; Katil Devlet Kürdistan'dan Defol; Yaşasın Özyönetim Direnişimiz" sloganları atıldı. Yürüyüş boyunca ajitasyon konuşmaları yapıldı. Katliamların devam ettiği ve barışın sesini yükseltmek gerektiği vurgulandı.

Biz de "Katil Devlet Yıkacağız Elbet; Kürtlere Özgürlük Ortadoğu'ya Barış; Erdoğan Gidecek Başka Yolu Yok; Disa Disa Serhıldan Azadiya Kürdistan" sloganlarını attık.

Erdoğan Gidecek Başka Yolu Yok!

Tuzla'dan Komünistler

Cizre'ye Destek Eylemi

Cizre'de 60 kişinin katledilişinin ardından Aydınlı'da yapılması planlanan özyönetim gündemli halk toplantısı iptal edilerek yerine bir yürüyüş konuldu.

Eylemden son anda haberimiz olduğu için hazırlık yapamadan katıldık. Eyleme 100 kişi katıldı.

Aydınlı Tepe durağından başlayacaktı. Buluşma noktasına gittiğimizde Akrep bekliyordu. Eylem için yürümeye engel olacaklarını belirttiler. HDP yetkilileri görüşmesi sonucunda slogsız ve yoldan değil kaldırımdan yürümeye izin verdiklerini açıkladılar. Slogsız olarak kaldırımdan yürümeye başladığımız da alkışlar ve ıslıklarla merkezin yakınına kadar yürüdük. Orada slogan atılmaya başlandı. "Saldırlar baskılar bizi yıldıramaz; Faşizme Karşı Omuz Omuza; Kürdistan faşizme mezar olacak; Cizre Halkı Yalnız Değildir; Kürtlere Özgürlük Ortadoğu'ya Barış" sloganları atıldı.

Yürüyüş boyunca sivil polis kameralarıyla her slogan atanı çekerek tacizlerine devam etti.

Tuzla'dan Komünistler

Dem-Genç'in de benzer bir çalışması olduğunu hatırlatarak böyle hareket edebileceğimizi söyledik. Çarşamba akşamı saat 20.30'a HDP çağrı yaparak evlerde ışık yakıp söndürmenin ve sokağa çıkmanın gerekli olduğunu dile getirdi.

Eylem öncesi buluşma yerine erken gittiğimiz için mahalle aralarında eyleme katılma çağrısı yaptık. Yaklaşık 10 kişi olarak eyleme çağrılarda bulunarak ajitasyon konuşmaları yaptık. Sloganlar eşliğinde buluşma yerine tekrar döndük.

Çarşamba gecesi yoğun kar yağışına rağmen 50 kişi Aydınlı Tepe Durağı'nda buluşarak savaşı protesto etti. Yürüyüş esnasında sık sık "Katil T.C. Kürdistan'dan Defol; Katil Devlet Kürdistan'dan Defol; Hak, Hukuk, Adalet PKK ile Gelecek; T.C.'nin Korkusu YDG-H Ordusu; Yaşasın Özyönetim Direnişimiz; Savaşa Hayır Barış Hemen Şimdi; Silvan, Nusaybin, Sur, Cizre Halkı Yalnız Değildir; Biji Berxwedan Batan, Cizre, Silopi" sloganları atıldı. Her akşam yapma kararı alınmasına rağmen aksamalarla da olsa 4 defa yürüyüş yapıldı. Her yürüyüş öncesi aynı yerde buluşup farklı yürüyüş güzergâhlarına yüründü. Katılım sayısı

çıkarına sonlandırabilmek için mücadeleyi güçlendirmeye, AKP'ye Karşı sokağa, eyleme, mücadeleye çağırıyoruz." dedik. İkinci kez yaptığımız ajitasyon konuşması muhtemelen arka taraflardan duyulmadığı için sloganlarla kesildi.

Eylemlerin erken sonlandırılmasının gerekçesi olarak katılımın beklenenden az olması gösterilse de asıl gerekçenin eylemin çağrısının yapılmaması ve siyasi olarak sorumluluğun üstlenilmemesi olduğu bizim için açıktır. Ancak kitlelerin korktuğu ve sokağa çıkmak istemediği daha yaygın olarak ifade edilmektedir. Kürdistan'daki saldırılara ses ver eylemleri olarak böyle bir eylemin sorumluluğu HDK'ye bırakılmaması gerekirdi. Sorumluluğunu üstlenmesi gereken HDP ise bu eylemlerin sorumluluğunu almadı.

Disa Disa Serhıldan, Azadiya Kürdistan!

Kürtlere Özgürlük Ortadoğu'ya Barış!

Tuzla'dan Komünistler

Kürdistan'daki Saldırıları Okmeydanı'nda Protesto Edildi

7 Haziran seçimlerinin ardından HDP'nin yakalamış olduğu yükseliş AKP'nin tek başına iktidar olmasını engellemiş, Türkiye'de gerileyen AKP'nin Kürdistan illerinde büyük oranda silinmesine sebep olmuştur.

"Seni başkan yaptırmayacağız" sloganıyla yapılan çalışmalar sonuç vermiş ve hem AKP gerilemiş hem de 12 Eylül Anayasası delinmiştir. Bu yenilgiyi hazmedemeyen AKP, 1 Kasım tarihine yeniden seçim kararı alırken bu süreçte ve sonrasında yine aynı yenilgiyi almamak için Kürdistan'da saldırılarına daha da yoğunlaştırarak sürdürdü. Önce askeri güvenli bölge adıyla operasyonlara başladı, ardından bunu bir üst düzeye çıkararak il ve ilçe merkezlerinin birçoğunda değişik dönemlerde sokağa çıkma yasakları ilan etti. Bir insan avı başlatarak insanları aç, susuz ve en temel ihtiyaçlarından yoksun bırakarak evlerine hapsetti.

Son olarak Silopi, Cizre, Sur gibi ilçelerde adeta kendine denk bir ülkeyle savaşır gibi tuğgenerallerin yönettiği, paletli tankların kullanıldığı operasyonlar başlatıldı. İnsanların cesetlerinin sokaklarda haftalarca kaldığı, beyaz bayraklarla yürüyen kendi ölümlerini el arabalarıyla almaya çalışan insanların dahi keskin nişancılar tarafından vurulduğunu gördük. Asker ve polis bu kadar yoğun ve ortak olarak katıldığı operasyonların aylarca sürmesi bize bu saldırıları düzenleyenlerin karşısındakilerin ne kadar örgütlü olduğunu göstermiş oldu.

Kürdistan'da tüm bunlar yaşanırken, Türkiye'de bu direnişlere destek olacak eylemlerin yeterince güçlü bir şekilde örgütlenmemesi AKP'nin saldırılarını arttırarak devam ettirmesinin önüne geçilememesine neden oluyor.

Ankara'daki patlamanın ardından sessiz sedasız evlerine gönderilen kitleler evlerine kapanmış ve sokaktan kopmuş görünmekte. Ancak bu sessizliğin bozulması ve geniş katımlı, güvenliği sağlanmış sokak eylemlerinin yapılması gerekiyor. Aksi takdirde bu sessizlik herkesin kulağını sağır edecektir.

Okmeydanı'nda HDP'nin daha çok cep telefonlarına gönderdiği mesajlarla insanları ses çıkarma eylemlerine çağırdığı eylemler olmaya başladı. Bu eylemler 20-30 kişinin katıldığı ve moral bozucu eylemler olarak sonlanıyordu. Diğer siyasetlerin ise temsili katıldığı eylemlerin yaratmış olduğu moral bozucu etkinin kırılması için HDP'ye bir ziyaret gerçekleştirdik, bu eylemlerin genişletilmesi konusunda HDP'nin yeterince sorumluluk almadığını ve bunun bu şekilde devam etmesinin doğru olmadığını ifade ettik. Yapmış olduğumuz tartışmanın sonra-

sında HDP tüm kurumlara çağrı yaparak ortak bir eylem yapma önerisinde bulundu. Bu çağrıya ÖDP, KöZ, Halkevi, SODAP, HTKP ve DHF olumlu yanıt verdi. Eylem için iki gün sonrasında gün kesildi ve o güne kadar mahallede ses sistemi ile ve kalabalık bir şekilde çağrı yapma kararı aldık.

Bu çerçevede sokak ve kahvehanelerde 30-40 kişinin katıldığı bir grup halinde ajitasyon

konuşmalarıyla çağrıda bulunduk. Yapmış olduğumuz konuşmalarda şu vurgularda bulunduk.

Bugün Kürdistan'da bir savaş sürmekte. AKP, ordusu ve polisiyle Kürtlere karşı tank ve topuyla bir saldırı sürdürmekte. Kürtler ise buna karşı kendi örgütlü duruşlarıyla karşı gelmekte. 7 yaşındaki çocuktan 40 yaşındaki kadına, 70 yaşındaki yaşlı bir adama acımayarak katleden AKP genç kadınları öldürüp çıplak bedenlerini sokağa atmaktadır. İnsanları, üzerlerine benzin dökerek yakmaktadır.

Bugün AKP'yi gerileyen güç olan Kürtlere karşı yürütülen bu saldırıya eğer ses çıkarmazsak devlet oradaki mücadeleyi yenilgiye uğrattığında yarın sıra buralara gelecektir. Kürtlere tankla toplu saldırı yüzlerce ölümlerini, yüz

binlercesini evinden eden bu devlet burada da uyuşturucu, kentsel dönüşüm, ekmeğe-suya-ulaşıma-doğalgaza zamlı saldırmaktadır. Bu saldırılara karşı bir araya gelmezsek, sokakta sesimizi yükseltmezsek bizleri buralardan hiçbir mücadeleyle karşılaşmadan söküp atacaklardır. Cizre'ye verebileceğimiz en büyük destek AKP'ye karşı sokakta bir araya gelmektir.

Uzun süredir mahallede bu denli kalabalık

Basın metninde özetle; AKP'nin 7 Haziran sonrası devrimci ve demokratik kurumlara yapmış olduğu saldırılardan ve sonunun başlangıcını gören Erdoğan'ın Ortadoğu'da çöken politikasına karşı Türkiye ve Kürdistan'da ölüm mangalarını devreye sokarak birçok yeri ablukaya alıp burada sivillerin üzerine bombalar yağdırmasından bahsedilirken bizler devrimci, demokrat ve yurtseverler olarak bu meşru mücadelenin zaferle taçlanacağını iyi biliyor ve Okmeydanı halkını bu direnişi yükseltmeye çağırıyoruz, denildi.

Eylem sonrası kitlelerin dağılmasından sonra bir grup yüzü maskeli ve silahlı bir şekilde çıkarak polis bulduğu yöne ateş etmeye başladılar. Bunun üzerine mahallede polis gaz bombalı saldırıya başladı. Eylemi yapanların arasokaklara dağılması üzerine mahalleye giren polis Okmeydanı Halkevine saldırdı. Camları kırıp içeriye gaz atan polis Halkevi'nin mahalle sözcüsü olan Ergin Çelik'i gaz fişegi ile başından yaraladı. Hastaneye kaldırılan Çelik yapılan müdahalenin ardından gece geç saatlerde eve gönderildi ancak beyin kanaması şüphesiyle tekrar hastaneye kaldırıldı.

Saldırı sonrası destek için Halkevi'ne gittik ancak mahallede terör estiren polis nerede iki kişiyi yan yana görse ses bombası, plastik mermi ve gaz bombasıyla saldırmaya başladı.

Mahallede uzun zamandır süren polis ablukası hala devam etmektedir. Buna karşın mahalledeki kurumlar olarak bir araya gelerek bir toplantı gerçekleştirdik. Önümüzdeki dönemde bu saldırılara karşı nasıl bir örgütlenme yaratılması gerektiği hakkında konuştuğumuz bu toplantıların sıklaştırılması ve ortak hareket etmek için ne tür mekanizmalar yaratılması gerektiği üzerine sohbet ettik.

Bizim önerimiz kurumların bir araya gelerek daha önce de birçok ortak işe imza atan Okmeydanı Demokrasi Platformu'nun tekrar oluşturulması ve halkın öz savunma örgütlerinin örgütlenmesi gerektiği ile ilgili oldu. Önümüzdeki dönemde bu çerçevede tekrar bir araya gelip bu tartışmaları sürdüreceğiz.

Kürtlere Özgürlük Savaşan İşçilerle Gelecek!

Devrim için Devrimci Parti, Parti için Komünistlerin Birliği!

Yaşasın Komünistlerin Birliği!

Okmeydanı'ndan Komünistler

Tuzla'da Söyleşi

Bulduğumuz mahallede KöZ'ü anlattığımız söyleşiler yapıyoruz. Düzenli bir periyodu olmasını istediğimiz söyleşilerde bu hafta KöZ'ün Sözü'nü okuyup tartıştık. Bundan sonra ilerleyen süreçlerde savaş, şovenizm, komünistler parlamentodan ne bekler, nasıl bir parti, bütün ülkelerin komünistleri birleşin ne demek gibi konuları birlikte tartışacağımız toplantılar yapacağız. İlk yaptığımız toplantıya 5 kişi katıldı.

Genel olarak, rejim krizinin açmazları nedir? Bu krizi derinleştiren AKP'nin 2002'den bugüne yaptıkları ve asıl olarak 2013 Gezi Ayaklanması sonrası sonraki gelişmeler nelerdir? 7 Haziran seçimleri öncesi bitirilen çözüm süreci ve bu süreçte HDP'nin frenleyici rolü üzerine konuşuldu.

6-7 Ekim serhildanı, Gezi Ayaklanması ve asıl olarak bu çağrının neden AKP'yi indirmede olduğu ve 7 Haziran seçimlerinden parlamentonun ezilenler ve emekçiler yararına parlamentonun yolla değil, Gezi ve Kobanê gibi ayaklanmalar yoluyla olacağını belirtti. Ancak bu yolu kullanacak bir siyasi öznenin olmadığını belirttik.

7 Haziran seçimleri öncesinde başlatılan ve dozu arttırılarak sürdürülen iç savaş, çarşafaların gerilmesi, hendeklerin kazılması Kürdistan'daki halkın AKP'nin bu savaşa karşı gösterdiği direnç ve mücadele de aynı şekilde sürmektedir. 7-8 aydır süren savaşı bitiremeyen AKP barış sözcüğünü dillendiren herkese daha da sert bir şekilde saldırırsa da bu savaşın HDP'nin istediği şekilde çözüm masası yeniden kurularak sonlanmayacağı da bellidir. Diyarbakır'da patlayan bomba, Suruç ve Ankara'da patlayan bomba sonrası HDP'nin kendi güvenliğini alını diyerek sokağa dökmesi gereken kitleyi eve gön-

dermesi bugün yaşananlar karşısında halen ses ver eylemlerinin cılız şekilde gelişmesine neden olmaktadır. Endişe verici sessizliğin sorumluluğu da kitlelerin omuzlarına yüklenmemesi gerektiğini, asıl sorumluluğu alması gerekenlerin alması gerekir.

Peki, sorumluluğu alması gereken HDP, bu saldırılara karşı sorumluluğu almak yerine provokasyonlara gelme gerekçesiyle almamıştır. 7 Haziran'dan sonra AKP'nin seçim yoluyla inemeyeceği belli olduktan sonra da bu tutumunu sürdürmüştür. Kitlelerin seferber edilmesini değil, yapmayı planladığı eylemleri noktalamıştır.

Bütün bu tutumlara rağmen bugün kitlelerin politizasyonunun arttığı da görülmektedir. Yani bugün Erdoğan'ı devirmenin imkanı hala mevcuttur. Bunun için kitleleri seferber edilecek AKP karşıtı bir blok kurulabilir. Var olan kitle hareketini frenlemeyi değil, daha aktif bir şekilde AKP'nin oradan indirilmesi için mücadele edilmezse sonuç burjuvazinin yararına iç savaş ezilenlerin aleyhine bitebilir. Bugün bunu HDP'nin yapmayacağı ortadadır. Bu durumu değiştirecek, kitleleri sokağa çıkarma iradesini ve sorumluluğunu alacak bir özne yok. HDP'nin yanında eylemler bir şekilde yer alarak, Erdoğan'a ve AKP'ye karşı halk toplantıları ve eylemlerin örgütlenmesi için bütün salla eylem birlikleri kurulmasını sağlamaya çalışacağız. Bunu bütün solu birleştirmek için değil, AKP'ye karşı kim böyle bir seferberliği yapacak göstermek için bu çağrılarda bulunduğumuzu ve böyle bir partinin yaratılması için sorumluluk almak isteyen herkesi de çağırdığımızı belirterek noktalandık.

Bir daha yapacağımız söyleşiye kadar neler yapmak istediğimizi anlattık.

Tuzla'dan Komünistler

Bursa'da "Mustafa Suphi TKP'sine Nasıl Sahip Çıkılır?" Söyleşisi

7 Şubat Pazar günü Bursa'da çalışma yürüttüğümüz kurumun bulunduğu ilçede "Mustafa Suphi TKP' sine nasıl sahip çıkılır?" konulu bir söyleşi gerçekleştirdik. Konuşmacı arkadaş önce Mustafa Suphi TKP'sinin nasıl kurulduğunu, nasıl bir parti olduğunu anlattı. Mustafa Suphi ve yoldaşlarının günün koşullarında sorumluluk alarak ortaya çıkmış olan rejim krizine son vermek için Anadolu'ya geldiklerini fakat katledildiklerini anlattı. 15'lerin maceraperest değil; aksine ortada bulunan rejim krizini, emekçi ve ezilenlerin lehine çevirmek için canlarını verdiklerini anlattı. TKP kurulduğu dönemde rejim krizinin yaşandığını, günümüzde de böyle bir krizin olduğunu ve bu krizi devrimle sonuçlandırarak bir partinin mevcut olmadığını vurguladı.

HDP'nin ise bu süreçte parlamentarist bir bakış açısıyla yaklaştığını ve 7 Haziran seçimlerinden önce başlayan saldırılar karşısında takındığı tutumun "Provokasyonlara gelmeyeceğiz." biçiminde olduğunu söyledi. 7 Haziran seçimlerinden 1 Kasım seçimlerine kadar Suruç ve Anka-

ra katliamları, faşist çeteler tarafından yüzlerce HDP bürosunun saldırıya uğramasına rağmen HDP'nin aktif bir seçim çalışması yapmadığını ve kitleleri sokağa çıkarmadığını söyledi. 1 Kasım seçiminde seçim mitingleri yapan tek partinin AKP olduğunu söyledi.

Konuşmanın sonunda söyleşiye katılan arkadaşlar kendi fikirlerini söylediler. Yaklaşık iki saat süren söyleşiye katılım için çevremizdeki siyasi partilere ve demokratik kitle örgütlerine çağrıda bulunduk. Sadece HDP'den katılım oldu. Böyle söyleşilerin çoktandır bulunduğumuz ilçede yapılmamasını bir eksiklik olarak görüyoruz ve bu tür etkinlikleri ilerleyen günlerde de yapmayı sürdüreceğiz.

Devrim için Devrimci Parti; Parti için Komünistlerin Birliği

Yaşasın Komünistlerin Birliği

Bursa'dan Komünistler

Demokratik Alevi Derneği Basın Açıklaması

Demokratik Alevi Derneği "14 Şubat Sevgililer Günü" kadına şiddeti gündem eden bir basın açıklaması yaptı. Yapılan açıklamada kadınların her gün şiddete maruz kaldığı ifade edilerek "Bizi çok seven erkeklerin şiddetine, dayatmasına, tacizine son" başlıklı bir açıklama yapıldı. Yapılan açıklamaya 20 kadın katıldı.

Mayısta Yaşam'da çalışma yürüten komünistler olarak biz de 8 kişi katıldık. Basın açıklamasına erkekler de geldi. Ancak basın açık-

laması sırasında dışarıda bekleyerek eylem dışarıdan destek verdiler.

Kadın Erkek El Ele Mücadeleye!

Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz!

Tuzla'dan Komünistler

Koçgirililer Derneği'nde KöZ Söyleşisi

20 Ocak Çarşamba günü yoğun olarak HDP'lilerin içerisinde faaliyet yürüttüğü Koçgirililer Derneği'nde bir gazete söyleşisi gerçekleştirildi. Esas olarak içeriğini KöZ'ün Sözü'nde anlatılanlar olarak belirlediğimiz söyleşiye 30 kişi katıldı, katılımcıların yarısı Koçgirililer Derneği'nde faaliyet yürütenlerdi.

Konuşmacı arkadaş söyleşide şunları anlattı: "Bugünlerde her sohbetin başlıca konusu Kürdistan'daki savaş. AKP'nin başlattığı bu iç savaşı ele almadan önce HDP'nin doğumundan bugüne olan süreci anlamamız gerekir. Biz bugün söz konusu saldırılara nasıl yanıt veriliyor veya verilemiyor ve KöZ ne diyor bunu konuşacağız."

HDK'nın kuruluşundan sonra HDP bir kongre çağrısıyla Gezi Ayaklanması sürecinde kuruldu. Bu süreçte Erdoğan'a karşı geniş kesimler bir aradaydı, gözükten şey ağaçları korumak isteyen bir grup değil hükümet karşıtı bir isyandı. Gezi sona erse de bir süre daha sokaklar canlı kaldı, fakat bu AKP'yi devirmeye yetmedi.

Ardından Rojava'daki göndere çekilen bayrak, yani devrim Türkiye'yi etkiledi ve AKP'nin ilk işi de karşı devrim ordusu IŞİD'i Rojava'nın üstüne salmak oldu. Rojava Devrimi TC'nin altını oyan bir gelişmeydi. Erdoğan'ın Kobane düştü düşecek sözleri üzerine Türkiye'deki ezilenler de ayağa kalktı ve Kobane kurtuldu. Bu gelişmelerin ardından 7 Haziran seçimleri geldi. "Seni Başkan Yaptırmayacağız" çıkışı HDP'ye büyük bir ivme kazandı. Gezi'de sokaklara çıkanların desteğini almasını sağladı ve HDP beklenenin üstünde bir seçim başarısı elde etti. Fakat ardından AKP'nin seçimi tanınamasıyla 1 Kasım'a giderken AKP'nin saldırganlaştığı süreç başladı. 7 Haziran'dan sonra beklenti Erdoğan'ın seçim sonucuyla terbiye edilmesiydi, fakat Erdoğan tersine saldırganlaştı. 10 Ekim'den sonra da HDP'yi tek bir miting yapamaz hale getirdi. Yani Gezi'den bu yana zayıflayan ama saldırganlaşan bir AKP ve oradan beri güçlenen ama kitlesel muhalefeti büyütmemeyen bir HDP var.

AKP her ne kadar son seçimlerde %49 olsa da tek başına anayasa referandumu yapamayacak durumda. Bu sebeple de karşısında örgütlü durabilecek kesimleri ezmesi gerekiyor. Bugün Kürdistan'da olan da buradan kaynaklanıyor, açıkça bir iç savaş, TC tarihinin en büyük silahlı ayaklanması yaşanıyor. Fakat maalesef lokal kalmış bir ayaklanma. Bunun sebebi anlamak için tarafları net olarak ortaya koymak gerekir. Bir tarafta AKP ve Ergenekon artıkları bir tarafta da Kürt halkı ve devrimciler vardır. Bu iki kutup arasında bir taraf seçmek gerekir. Hendeğin yanında mısın karşısında mısın sorusuna verilen yanıt belirleyicidir. Hendeğin kapatılmasını değil derinleştirilmesi, hendeğin yaymanın gerekliliği savunulmalıdır. Yani ya Sur yok olur ya da her yer Sur olur. Ama'lı cümleler ise siyaseti

bulanıklaştırır, bu soruya net yanıt vermek gerekir.

HDP saldırganlığın arttığı süreçte nasıl bir tutum takındı? İlk bombalar patladığında karşıt bir sokak gösterisi gerçekleştirilemedi, sandığa bırakıldı mesele. Provokatif girişimlere karşı sokak mücadelesini yükseltme tavrı gösterilmedi. Bu tutum sürdürüldükçe de kayıpların oranı arttı.

Madem HDP ve etrafındakiler güçleniyor, neden bir karşı koyuş geliştirilemedi? HDP temel olarak parlamento yoluyla bu düzeni ehlileştirmeyi önüne alıyor çünkü. Fakat 7 Haziran'dan sonra bu kanal AKP ve Erdoğan eliyle kapatılmıştır. Bu saldırılar parlamenter yollarla durdurulmuyor yani. Ancak kitlesel eylemlerle muhalefetle hesap sormak mümkündür. Ankara'da 10 Ekim patlamasından sonraki refleks de bu tutumun başka bir örneğidir. İnsanları sarayı hedef göstererek yürütmek varken evlerine git-

meleri telkin edilmiştir. Eğer tersi yapılsa bu saldırıyı düzenleyenlerin pişman olacağı bir süreç yaşanabilirdi. Bu saldırılara karşı bir mücadele verilemeyince Sur'da olanlara karşı da ses çıkaramaz hale gelindi. Sur'da olanlara dair hakiki bir sahiplenme ne Türkiye'nin batısında ne de Kürdistan'da oluyor. Bugün sesine ihtiyaç duyulanlar HDP'nin işaret ettiği kesimler değil, İstanbul'da HDP'ye oy vermiş yüzbinler, Newroz'da alanları dolduran kesimlerdir. Yani sessizlik niye var sorusunu en son sorması gereken HDP'dir, bu soruyu HDP'ye yönelmek gerekir. Sur'u meşru görmek değil sahiplenmek gerekir, yüzbinleri buluşturan mitingler örgütlenemediği sürece de bombalar atılmaya devam eder Sur'a.

Bize ve en başta HDP'ye düşen görev kitlesel muhalefeti örmektir. Hafta sonu gerçekleştirilecek olan Kongre'de de bu pasif tutumun bir özleştirilmesinin verilmesi gerekir."

Konuşmanın ardından dinleyiciler söz aldılar, soru ve görüşlerini bildirdiler. Söz alan bir HDP'li şunları belirtti:

"Söylenenlerin bir kısmına katılıyorum ama eleştiriyi de getireceğim. HDP eleştirilebilir eksiklikleri vardır ama bileşenlerin inisiyatifsizliğini de vurgulamak gerekir. 40 yıldır Kürdistan'da süren kirliliği neden metropollere yaymada inisiyatif gösterilemiyor. HDP'nin eksiklerinden bahsedebiliriz ama yanlışı yoktur. Demirtaş insanları bir bakıma katliamlardan korumaya çalışmıştır."

7 Haziran seçimlerine daha demokratik bir ortamda gidildi. 1 Kasım'a ise 90'lardaki gibi bir psikolojiyle gidildi. AKP toplumun psikolojisini iyi çözdü. Örneğin Gezi'de de toplumun psikolojisini ölçtüler, nereye kadar gidebiliyor baktılar. Gezi'de de kimse bir iç savaşı göze almadı. Çünkü toplumun nereye kadar yanımızda olacağını kestiremedik. Kimse göze alamazdı bu yüzden. Bugün de kimse Türkiye'yi Suriye'ye çevirmeyi göze alamaz. Toplumuna buna sürüklenme hakkımız var mı yok mu iyi düşünmemiz lazım."

Bunun yanı sıra gelişmeleri sadece HDP'nin yükselişine açıklamayız. Uluslararası güçler, Rojava, İran ve Irak ayağı bunların hepsi denklemin içinde. Bu hareket de devleti iyi tanıyor ve öngörülerini var. Ayrıca HDP bir kitle partisi ve çok geniş kesimlerden oy alıyor. Bundan ötürü de HDP'den buna uygun tutumlar bekleyebiliriz."

Bu görüşün ardından şu sorular dile getirildi: "Köz bildiğimiz kadıyla Kürdistan'ı ayrı bir coğrafya olarak görüyor, öyleyse durumu iç savaş olarak ele alması ne anlama gelir?"

"Kobane eylemlerini örneğin Erdoğan seçim dönemi boyunca sürekli olarak kullandı. Bu eylemlere KöZ'ün ve HDP'nin yaklaşımlarındaki fark nedir?"

"Bugün Türkiye'de olanlar geçmiş dönemde olanlarla kıyaslanabilir mi, 90'larla örneğin kıyaslayarak mı bakmalıyız yoksa bambaşka bir süreçte miyiz?"

Sorular ve bildirilen görüşler ile söyleşi bir sohbet havasında geçti ve süre de bu sebeple

pey aksadı. Konuşmacı arkadaş son olarak söz alıp şunları dile getirdi:

"İlk olarak bizim gözümüzde Kürt sorunu ve Kürdistan sorunu birbirinden ayrıdır. Kürdistan sorunu coğrafi bir sorundur, devlet sorundur. Bağımsız birleşik Kürdistan kurulmadan da bu sorun çözülmez. Kürtlerin demokratik sorunları ise hem Kürdistan coğrafyasında hem burada yaşayan Kürtler için geçerli olan bir demokrasi sorunudur."

Ortada TC'yi oradan atmayı önüne alan, resmi kurumları o topraklardan atmayı hedefleyen bir ayaklanma olsaydı başka bir durum olurdu. Ama orada bu devlet tarafından başlatılan bir savaş var ve tepki de Kürdistan kurmaya yönelen değil doğrudan Erdoğan'a karşı bir tepki.

HDP bileşenlerine yönelik eleştirilere hak verilebilir ama biz KöZ olarak HDP ve HDK bileşeni olmasak da asla tepeden akıl veren bir konumda olmadık, HDP'den uzak durup vurma taraftarı da değiliz. 2007'de DTP'nin kapatılma sürecinden beri tutumumuz nettir. Bugünkü eleştirilerimizin yanı sıra devletin saldırılarına karşı HDP'nin yanında tavır almayı savunuyoruz. HDP'nin iddialarını, Türkiye'deki demokrasi mücadelesini güçlendirmesi iddiasını önemli buluyoruz. Fakat HDP bugün Türkiye'de kitleleri sokağa dökebilecek güce sahipken bunu kullanmıyor, batıdan çıkmayan seste bundan kaynaklı. Yani bugün Sur'un, Cizre'nin nefes alması için İstanbul'un İzmir'in sokağa çıkması gerekir ve bunu da ancak HDP yapabilir. Bulduğumuz yerde de eylemlerde tutum farklı olmuyor, örneğin PSAKD'nin düzenlediği açlık grevi eyleminden sonra buradaki yürüyüş ve ardından Kadıköy'deki eyleme katılma önerimiz reddedildi. Kadıköy'de HDK'nın çağrısıyla gerçekleştirilen eylem 100 kişi gibi oldukça zayıf bir katılımı gerçekleştirdi ama şüphesiz HDP'nin ve onun etrafında duranların bundan çok daha büyük bir gücü var.

Devrimciler olarak iç savaşın korkmamamız gerektiğinin altını çiziyoruz biz. Bütün devrimler birer iç savaş sürecidir. Devrimci bir önderliğin olmadığı koşullarda ise nihayetinde ezilenler için olumlu bir şekilde sonuçlanamaz, biz de KöZ olarak iç savaşta muzaffer bir devrime taşıyacak bir parti yaratma iddiasındayız zaten.

Kobane serhildanı Kobane'nin kuruluşunu sağladı. Örgütlü bir şekilde sokağa çıkmadan bu devleti dizginlemeyeceğimizi söylüyoruz biz, HDP'den farkımız da burada.

Son olarak karamsar bir havaya girmemek gerektiğinin altı çizilmeli. 1 Kasım seçim sonuçları aslında ciddi bir başarıdır, 2002'den beri güçlenen bir hareketin mecliste ulaştığı en ileri noktadır. Bizim de HDP'den beklediğimiz bu imkânları kullanması ve kitlesel eylemlerle bir muhalefet yükseltilmesidir. Bu konuda azami sorumluluğumuzu da yerine getireceğiz."

1 Mayıs Mahallesinden Komünistler

HDK 6. Genel Kurulu

Halkların Demokratik Kongresi 6. Genel Kurulu'na katıldık. Genel Kurul'da ilk olarak eş sözcüler Sebhat Tuncel ve Ertuğrul Kürkçü'nün konuşmasının ardından Selahattin Demirtaş konuşma yaptı. Genel Kurul'da HDP vekillerinin yanı sıra HDK içinde yer alan birçok bileşen söz aldı.

Yapılan konuşmaların birçoğu Kürdistan'da başlayan iç savaş ve HDK'nin sessiz kalışı ve bütünlüklü bir cevap verememesiydi.

Ertuğrul Kürkçü "HDK'nin kurulmasına denk gelen süreçte müzakere masası kuruldu. Bugün ise o masa çok sert biçimde devrilerle savaşa

döndü. Bugün hükümetin saldırıları hala devam ediyor. Akademisyenlerin imzalarının bile bu kadar ses getirmesi bu savaşın kırılma noktasını gösterir. Cizre'de yirmiden fazla yaralı hastaneye götürülerek bekletilmesi ise halkımızın isyanının hükümetin ayaklarına dolanmasıdır. Kürt halkı kendini korurken Türkiye'nin batısına mesaj gönderiyor, siz de bizim kadar cesur olursanız birlikte yenebiliriz, diyor. HDK bu bağı kurmak için var, yeni bir ortaklık kurmak için var. Barış masasının yeniden kurulması için kararlı bir mücadele yürütmeliyiz" diyen bir konuşma yaptı.

Sebhat Tuncel konuşmasında "Kuruluşun-

dan bugüne HDK yeni yaşamı kurmak için var. Bize dayatılan her türlü zulme karşı evlerimizden mahallelerimizden örgütlü gücümüzü kurmak gerek. Karşımızdaki güç çok örgütlü ama biz haklıyız çünkü biz halka dayanıyoruz. Halk olmadan devletin bir anlamı yok, halk yaşamıyorsa devletin bir anlamı yok. HDK'nin önemi de burada çıkıyor. HDK tüm demokrasi güçleriyle bir araya gelmeli ve bize dayatılan faşizme karşı demokratik direniş cephesini örmeliyiz. Barış yaşamın anlamı Kürt halkı ölmesin demek bizim için Kürt halkının özgürlüğe kavuşması demektir. Kürt halkı kendi kaderine karar veremiyorsa özgürlükten bahsedilmez. O yüzden mesele hendek, barikat meselesi değil Kürt halkının kendi kaderini tayin meselesidir. Hendeğin kapatılmasını istiyorsanız bunun tek yolu Kürt Halk Önderi Sayın Öcalan ile müzakereye başlamaktır. Barışı sağlamanın, hendeğin kapatılmasının yolu müzakere masasını kurmaktan ve Öcalan'ın özgürlük koşullarını sağlamaktan geçer" dedi.

Ardından HDK'nin bileşenleri konuşmalar yaptı. Konuşmalarda, HDK'nin başlayan savaşa karşı tutumunun yetersiz olduğu ve 6. Kongre sırasında bile istenen duruma gelmediği ve meclisleri hala aktifleştiremediği neredeyse bütün konuşmacılar tarafından dile getirildi.

Köz'ün arkasında duranlar olarak biz de Halkların Demokratik Kongresinin 6. Genel Kurulu'nu selamlayan bir mesaj gönderdik. Ancak gönderdiğimiz mesaj okunmadı. Mesajı olduğu gibi aktarıyoruz.

"Halkların Demokratik Kongresinin 6. Genel Kurulu'na giderken Kuzey Kürdistan'da bir iç savaşın ortasındayız. Cizre'de Nusaybin'de, Silopi'de hendekler kuruluyor; Kürdistan'ın birçok ilinde sokağa çıkma yasağı uygulanıyor.

Gezi Türkiye'nin siyasi tarihinin en büyük hükümet karşıtı ayaklanması idi. Ancak bugün Gezi Kürdistan'ın ilçelerinde yaşanan ayaklanma ile kıyaslandığında çok küçük kalıyor. Bu koşullarda Türkiye tarihinin en kitlesel silahlı başkaldırısını görmek zor değil.

2009 yılından bu güne gerileyen AKP 7 Haziran öncesinden başlayarak 90'ları aratacak topyekün bir imhaya başlamıştır. AKP'nin saldırganlaşması 12 Eylül Anayasasının çıkmazı ve rejim krizinin derinleşmesiyle ilgilidir.

Rejim krizinin ancak kitlesel bir emekçi seferberliği ile ezilenlerin lehine çözülebileceğini savunan bir hatta ilerlemek gerekir. Böylesi uğraşların amacı bu türden eylem birliğine karşı olan kesimleri ikna etmek değil, devrimci güçler nezdinde kimin Erdoğan'a karşı kitlesel bir mücadele etmeye niyetli olup kimin olmadığını pratik olarak sergilemektir.

Komünist Enternasyon'un ilk dört kongresini sahiplenen ve Bolşevik tipe devrimci partiyi kurmak için KöZ'ün arkasında buluşan güçlerin bu güne kadar olduğu gibi bu günden sonra da takipçisi olacakları tutum böyle olacaktır.

Saldırılara Karşı Örgütlü Birleş Mücadele Et

Tuzla'dan Komünistler

Sarıgazi Dayanışması'na Dahil Olduk

Gezi sürecinde mahallemizde oluşan Sarıgazi Dayanışması, mahallede eylem ve etkinlikler örgütleyen bir eylem birlikteliğiydi. Bir süredir refleks eylemler örgütleyen Dayanışmaya dahil olmak için girişimlerde bulunduk. Bu girişimlerimizden sonra Dayanışma bileşenlerini ziyaret ederek Dayanışma toplantısının olduğu günü öğrenip toplantıya katıldık. Sarıgazi Dayanışması'nda dayanışmanın genişletilmesi ve büyümesi fikri üzerinde ortaklaşan kurumlar, KÖZ olarak bize de çağrıda bulundu. Böylelikle ilk toplantıya dahil olduk.

Sarıgazi Dayanışması'nın İlk Toplantısı

İlk toplantıda söz alarak; dayanışma gibi eylem birliği platformlarının anlamlı olduğu ve gücümüz oranında çalışmalara katılacağımızı, örgütleyici bir bileşen olarak yer almak istediğimizi belirttik.

On bir kurumun katıldığı toplantıda mevcut siyasal duruma dikkat çekilerek saldırıların artarak geldiği ve mahallenin bir "kurtarılmış bölge" olmadığı ortak tespitinin ardından, birlikte eylem örgütlenme ve mahalleye yönelik ortak iş yapma ihtiyacının yakıcılığında ortaklaşıldı. Dayanışmaya yöre dernekleri, muhtarlar, Cemevlerinin de katılımı gerektiği ve bu kurumlara katılım çağrılarının yapılması gerektiği ifade edildi. Diyanetin Alevilere dönük yaptığı açıklamalar nedeniyle Cemevi ile görüşme ve çağrı yapma kararı alındı. Bunun için görüşmeye gidecek arkadaşlar sorumluluk aldı. Siyasal gündeme dair ise Kürdistan'daki direnişe destek için bir eylem yapma kararında ortaklaşıldı. Açlık grevi, oturma eyleminin yanı sıra bizim de desteklediğimiz kitlesel yürüyüş ile basın açıklaması önerileri getirildi. Yürüyüş yapılması konusunda ortaklaşıldı. Eylem gündemine alan ayrı bir toplantı tarihi kesildi ve toplantı sonlandırıldı.

Sarıgazi Dayanışması içinde bulunan kurumlar: AKA-DER, DHF, EMEP, HDP, HTKP, Mücadele Birliği, Halkevleri, Partizan, Kaldıraç, KÖZ. İlk toplantıdan itibaren gözlemci olarak toplantılara katılacağını belirten ÖDP, son toplantıda dayanışmanın organik bir bileşeni olmayacağını belirterek dayanışmadan ayrıldı. BDSP ise eylem birlikteliklerinde yer alacağını belirtip dayanışmanın bir bileşeni olmayacağı haberini gönderdi.

Dayanışma'nın Kürdistan'a Destek Eylemi

Kürdistan'a destek eylemleri her yerde olduğu gibi mahallemizde de polis tarafından saldırıya uğramaktaydı. Polis daha önceki haftalarda DHF'nin çağrıcısı olduğu iki eyleme de başlamadan müdahale etmiş ve eylem öncesinde de akreplerle gözdağı vermek için mahallede turlar atarak provokatif baskı oluşturmaya çalışmıştı. KÖZ olarak biz de anlamlı bulduğumuz bu eylemin ikincisine katılarak destek vermiştik.

Eylemlerin arkasından Sarıgazi Dayanışması'nın yaptığı toplantıda Kürdistan'daki saldırılara karşı destek eylemi yapma kararı alındı. Eylem esnasında müdahale olursa dağılmayıp, basın açıklamasını gerçekleştirme kararı alındı. Eylem günü de bu şekilde hareket edildi.

Eylem için bildiri ve ozalit hazırlanması kararı alındı. Hazırlanan bildiri ve ozalitlerin çalışması planlandı. Yürüyüş için üç mahalleden üç ayrı yürüyüş kolu belirlendi. Her kurum gücü oranında çalışma yapacağı mahalleleri belirledi. Cumartesi günü ise Demokrasi Caddesi'nde stant açma ve ajitasyon eşliğinde bildiri dağıtımını yapılması kararı alındı. Biz de yapılan diğer işlerin yanı sıra basın metnini hazırlama sorumluluğunu aldık. Hazırladığımız metin üzerinden mutabakata varıldı.

Eylem günü çalışma yürüttüğümüz mahalledeki toplanma yerinde slogan atarak bir süre bekledikten sonra yürüyüşe geçtik. Polisin yürüyüşü engelleme girişimine rağmen sloganlarla yürüyüşümüze devam ettik. Kaymaklığın önünden geçtiğimiz esnada sivil bir polisin "slogan atmadan yürüyün" ikazına karşın sloganlarımızı daha güçlü atarak; "katil polis Sarıgazi'den defol" şiarını yükselttik. Bunun üzerine TOMA su sıkarak kısa bir süre müdahale etti. Dağılanları toparlayan bir çağrı ile sloganları daha güçlü atarak yürüyüşe devam ettik. Alana vardığımızda yine sloganlarımızı yükselterek diğer kollardan gelen arkadaşları beklemeye başladık. Diğer yürüyüş kollarının alana gelişi ışıklar, alkışlar ve dayanışma sloganlarıyla karşılandı ve canlı geçen yürüyüşün ardından basın açıklaması okundu. Beş dakikalık oturma eyleminin ardından eylem sonlandırıldı.

Bu eylemin örgütlenmesi sırasında teknik aksaklıklar yaşansa da mahallemizdeki ablukayı delmesi ve eylem birlikteliğimizi dosta düşmana göstermesi bakımından başarılı bir eylem oldu.

Eylem Değerlendirme Toplantısı

Eylem öncesi ve yürüyüş sırasında birtakım teknik aksaklıklar nedeniyle oluşan olumsuz durumlar için sorumluluk alan kurumlar eksikliklerini belirtti. Koordinasyon sağlamayı ve bir eylem komitesi oluşturulmamasının eksikliği saptandı ve bunun üzerine bir koordinasyon oluşturulması kararı alındı. Biz de söz alarak; yaşanan sıkıntı ve aksaklıkların bir veya birkaç kurumun değil, bütün dayanışma bileşenlerinin sorumluluğunda olduğunu belirttik. Hazırlık sürecinin istediğimiz başarıya ulaşmamasına rağmen eylemin nitelikli ve başarılı olduğunu ifade ettik.

Basın metni:

"Basına ve Kamuoyuna,

Bir özgürlük mücahidesinde dökülen kanın, akan gözyaşının sorumlusu hiçbir zaman özgürlük mücadelesi verenler değil, bu mücadeleyi engellemek için haksız bir savaşı yürütenlerdir. Devlet yıllardır inkâr, imha ve asimilasyon politikaları ile topyekün bir saldırıya girişerek kendinden olmayı ezmeye çalışıyor. Bugün de "Kürt Sorununun Çözümü" deyip, Roboski'de bomba yağdırmış, Suruç'ta Rojava Devrimi ile dayanışmaya gidenleri bombalamış, Ankara'da Barış Mitingi'nde katliam yapmıştır.

HDP Cizre'deki hendek tartışmaları üzerinden ve yaşanan iç savaşa ve ayaklanmaya cevaben özyönetim gündemli halk toplantısı yapma kararı alındı. Halk toplantısına 80 kişi katıldı.

HDP İl Teşkilatı adına bir konuşmacı katıldı. Genel olarak Kürdistan'da yaşanan süreci anlatı ve bugün orada bu devletin artık yönetemediğini belirtti. Özyönetimi halkın kendi kendini yönetmesi olarak tarif ederken, bugünkü TC'nin içinde özzerk bir yönetim olarak kalmak istediklerini belirtti. Saldırıların arttığı bu süreçte Kürt halkının yönetilmek istemediğini, yönetmek

Bütün bunlara rağmen boyun eğdiremediği ezilenleri şimdi de topraklar, tanklarla sindirmeye çalışıyor.

Alevilerin inanç özgürlüğünü tanımayanlar, IŞİD ve diğer cihatçı örgütlerle münahasebet içinde dışarıdan devşirdiği cihatçı unsurları halkın üstüne acımasızca salanlar, bu barbarları besleyenler, büyüyenler Kürt halkını ve Alevileri hedef göstermektedir. Aynı devlet işçilerin ekonomik mücadelesini engellemek için grevleri yasaklamakta ve her türlü işçi mücadelesini ezmeye yemin etmiştir. Göstermelik zamlar yaparak kaçıkla verdiğini kepeçle almakta ve hayatı daha da zorlaştırmaktadır. Hayatın her alanında kadınları iki kat daha fazla ezen, kadınların mücadele alanında olmasından hep korkan devletin bugün de Kürdistan'daki ilk hedefi kadınlar olmuştur. Kadın siyasetçileri hedef almaktadır. Bunun en bariz örneği mahallemizde katlettiği Dilan yoldaştır.

Bütün bu saldırılara rağmen boyun eğmedik, eğmeyeceğiz. Bugün bu saldırılara karşı birlik olmanın günüdür. Kürt halkının mücadelesinin yanında olma günüdür.

Kürtlerin, Alevilerin, işçilerin ve kadınların düşmanı devletin temsilcisi Erdoğan ve AKP'ye karşı mücadeleyi büyüteceğiz. Bu saldırıların ancak ve ancak birlikte mücadeleyi yükselterek püskürtebiliriz.

Hep birlikte kurtuluş için hep beraber mücadele edeceğiz. Bizler biliyoruz ki, ezilenler asla tek başına kurtulamazlar.

Sarayı ve onun havarilerini yeneceğiz. Bugün Kürdistan topraklarında tanklarla ve topraklar saldırılarına birlikteliğimizle karşı koyacağız.

Yaşasın Ezilenlerin Birleşik Mücadelesi!
Yaşasın Hendek Direnişimiz!
Yaşasın Cizre, Silopi, Sur, Nusaybin Direnişlerimiz!

SARIGAZİ DAYANIŞMASI"

Sarıgazi Dayanışması'nın Bir Sonraki Toplantısı

Mahallede işçi ve emekçilerin gündemine mevcut medyanın yalan haberlerine karşın, haberlerinin birlikte hazırlanacağı bir duvar gazetesi çıkartma kararı alındı. Dayanışmanın koordinasyonunu sağlamak üzere kurumlar sorumluluk almasıyla koordinasyon ekibi belirlendi. Kürdistan'daki direnişe ses vermek için ses çıkartma eylemleri yapma kararı alındı. Bizim önerimizle,

ve söz sahibi olmak istediğini ve hendeklerin ve mücadelenin bunun için olduğunu ifade etti. Bugün artık Lenin'in dediği gibi yönetenlerin yönetemediğini, yönetilenlerin de yönetilmek istemediğini ve Kürt halkının kendi iradesiyle hareket etmek istediğini vurgulayarak Cizre'de ve diğer ilçelerde yaptığı saldırıların AKP'nin ayağına dolandığını söyledi. Hendeklerin de yönetilmek istenmemesinin bir kanıtı olduğunu, öz yönetim bunlardan ibaret olduğunun altını çizdi.

Soru cevap kısmında ise ulusların kendi kaderini tayin hakkı olduğu ve Kürt halkının bu iradeye sahip olduğu vurgulandı.

Bizde KÖZ'ün arkasında duran komünistler olarak söz aldık. KÖZ olarak iş savaşı sürecini değerlendirdiğimizi, Lenin'in devrimci durumu, yönetilenlerin artık eskisi gibi yönetilmek istemediğini, yönetenlerin de eskisi gibi yönetemediği durum olarak tarif ettiğini sözüne kattığımızı ve iş savaşı ilişkin bu tespiti yaptığımızı belirttik.

mahallemizde kurumlara çağrı yapan Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası'nın (Dev-Tekstil) basın açıklaması ve bir günlük açlık grevi eylemine akşam Sarıgazi Dayanışması olarak destek vermek amacıyla ziyaret yapılması kararı alındı.

Açlık Grevindeki DEV-TEKSTİL'e Dayanışma Ziyareti

Mahallemizde çalışma yürüten Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası; işçi ve emekçilerin hak gasplarına, Kürdistan'daki direnişin işçilerle bağına kurmak ve farkındalık yaratmak için basın açıklamasının ardından bir günlük açlık grevi yapacağını duyuran bildirimleri ile kurumlara çağrı yaptılar. Biz de Sarıgazi Dayanışması toplantısının yapılacağı gün gördüğümüz bildiri üzerine, Dayanışma olarak açlık grevini ziyaret etmeyi önerdik ve kabul gördü. Basın açıklamasına ise kurumların kendi kimliği ile katılabileceği belirtildi.

Açlık grevi eyleminin yapıldığı akşam dayanışma bileşenlerinin hepsi olmasa da toplanıp Dev-Tekstil'i ziyaret ettik. Kuruma vardığımızda dostça selamlaşmamızın ardından oturduk ve sohbet etmeye başladık. Dayanışma adına söz alan arkadaş; Kürdistan'daki direnişi selamladıktan sonra hendek direnişini işçilerin mücadelesinden bağımsız görmeyen bu eylemi değerli ve anlamlı bulduğumuzu belirterek, açlık grevini selamladığımızı belirtti. Dev-Tekstil'de açlık grevindeki arkadaşların da yaptıkları konuşmada; işçilerin örgütlülüğüne ve kıdem tazminatlarına devletin saldırmaması ile Kürdistan'daki halka tanklarla ve topraklar yapılan saldırıların aynı olduğunu; devletin topyekün Alevilere, kadınlara, Kürtlere ve emekçilere saldırdığını, bu saldırıların da artarak devam edeceğini belirttik. Bu duruma dikkat çekmek için güçleri doğrultusunda bu eylemi gerçekleştirdiklerini ifade ettiler. Kamu emekçilerinin uğradığı güvencesizleştirme saldırılarına dikkat çeken bir kamu emekçisi arkadaş; devletin saldırıların her alanda devam ettiğini ifade etti. Ünivesiteli bir arkadaşın söz alarak; üniversitedeki devrimci ve sol, sosyalist görüşlü öğrencilere baskıların arttığı, soruşturmalarda açıldığı ve örgütlülüklerin dağıtılması konusundaki saldırılara dikkat çekti. Bunun ardından yapılan konuşmalarda ise devletin topyekün saldırdığı ve baskıların arttığı bu günlerde işçi ve emekçilerin, Alevilerin, Kürtlerin topyekün bir direnişine ihtiyaç olduğuna dikkat çekildi. Bunun için de solun en geniş eylem birlikteliklerine olan ihtiyacın daha da yakıcılığında değinildi. Dayanışma bileşenleri olarak mahallemizdeki Sarıgazi Dayanışması'nın bu yüzden anlamlı olduğunu, mahalleye dönük ortak iş yapmak ve Alevileri, yöre derneklerini, aynı kaygıları taşıyan bireylere ve kitle örgütlerine kapısını açabilen yapıda olduğunu belirttik.

Dayanışma bileşeni olarak söz aldığımızda; bütün bu anlatılanlara ek olarak, Gezi'yi meydana getiren halkın iktidara olan öfkesini bugün daha da artıran saldırıların olduğunu görmekteyiz. İleriki dönemlerde bunun daha da artacağına dem vurarak toplumun alttan alta büyüyen bu dinamizmini gözden kaçırmadan örgütlenmenin imkanlarının arttığını, giderek de artacağını belirttik. Saldırıların dolaylı karamsar gözükten tablonun devrimci imkanlarına dikkat çeken bir konuşma yaptık. Bu nedenlerle de Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası'nı aramızda görmenin anlamlı olacağını söyleyerek Sarıgazi Dayanışması'na katılmaya davet ettik. Daha sonra da vedalaşarak ziyaretimizi sonlandırdık.

Sarıgazi'den Komünistler

Lenin'in, "Ya devrim savaşı önler, ya da savaşlar devrim yol açar" sözünü hatırlatarak, madem koşullar devrim için uygun o zaman ne bekliyoruz diye sorduk ve eksiklik nedir diyerek devrimci önderlik ihtiyacına dikkat çektik.

Cevap kısmında ise Kürt halkının bugüne kadar saldırılara karşı mücadele etse de direndiğini ancak devlet değil özyönetim hakkını, karar hakkını istediğini, ulus devletinin artık çürüdüğünü ve devletsiz olmak istediğini belirttik. Bu kısımdan sonra halk toplantısı sonlandırıldı.

Biz sorduğumuz sorunun bizce cevabını buradan verelim. Bugün eksikliği esas olarak Birinci Dünya Savaşı'nda olduğu gibi böyle bir ayaklanmayı zafere taşıyacak ve savaşı sonlandıracak komünist bir partinin yokluğudur. Bugün böyle bir partinin eksikliği, devrim sorununa verilecek yanıtı da belirler.

Tuzla'dan Komünistler

Avcılar'da 1 Kasım Seçimleri ve Sonraki Süreçle İlgili Panel Gerçekleştirildi

25 Ekim tarihinde Avcılar Eğitim-Sen salonunda "1 Kasım Seçimleri Öncesi ve Sonrasında Devrim ve Demokrasi Güçlerinin Önündeki Görevler" başlığıyla bir panel gerçekleştirildi. Bir hafta önce Esenyurt'ta gerçekleştirdiğimiz panelin çalışmasını yürütenken bunu olumlu karşılayan siyasetler bu bölgede de bir panel örgütlemek gerektiğini belirtince aynı içerikte bir paneli bu bölgede de örgütlemekten geri durmadık. Devrimci Parti ile ortaklaşmamızın ardından Avcılar'da HDP'yi ziyaret ederek onları da panele davet ettik ve olumlu yanıt aldık. Daha sonra Devrimci Partili arkadaşlar ESP'nin de panele katılacağını söyledi.

Panel Günü

Yaklaşık 40 kişinin katılım gösterdiği panele başlamadan önce başta Ankara'da katliama uğrayanlar ve tüm devrim ve demokrasi mücadelesinde düşenler için bir dakikalık saygı duruşu gerçekleştirildi. Saygı duruşunun ardından ilk konuşmayı Köz gerçekleştirdi. **KÖZ** adına konuşan yoldaş şunları söyledi:

"1 Kasım seçimlerine gitmemizin nedeni hepimizin bildiği gibi 7 Haziran seçim sonuçlarını beğenmeyen Erdoğan sayesinde. 7 Haziran öncesi HDP'ye yönelik sayısız saldırı gerçekleşmesine ve eşitsiz bir seçim yarışına rağmen HDP %13 gibi bir oy aldı. AKP ise bu sayede tek başına iktidar olamadı. Bu defa zaten "çözüm" masasını devirmiş olan Erdoğan, Suruç katliamından sonra PKK'ye kapsamlı bir operasyon başlatarak çatışmalı bir sürece girdi. AKP-İŞİD işbirliği Ankara'da 102 insanımızı katletti. Tüm bu yaşananlar 12 Eylül rejiminin yaşadığı ağır bir krizden kaynaklanmaktadır. Erdoğan bir taraftan yargıyı, polisi medyayı ele geçirip güçlenirken 2009 seçimlerinden sonra meclisteki gücü azalmaktadır. HDP ise 7 Haziran öncesi çizgisini sürdürmemektedir. 7 Haziran öncesi HDP'ye yönelik saldırılara karşı provokasyonlara gelmeme, çatışma görüntüsü vermeme kaygısıyla ezilenleri ve emekçileri AKP'ye karşı sokakta seferber etmekten kaçınan bir tutum izledi. Bunu 1 Mayıs'ta, Gezi ayaklanmasının yıldönümünde, Metal-Renault işçilerinin grevini pas geçmesinde gördük. Örneğin 6-8 Ekim Kobani eylemlerinde kitlelerin sokağa çıkmaları sayesinde Kobani'nin düşmesi engellenmiştir. HDP 1 Kasım seçimlerinden çok daha güçlü çıkmayı vurguluyor ve sorunların parlamentoda müzakere ve barış yoluyla çözümlenmesine vurgu yapıyor. Elbette HDP'nin seçimlerde oylarını ve vekil sayısını artırması ve AKP'nin daha da gerilemesi önemlidir; fakat mücadelenin asil belirleyen tarafı HDP'nin oylarını artırarak vekil sayısının artması değil, emekçilerin ezilenlerin birleşik kitlesel mücadelesinin düzeyi belirleyici olacaktır. Zaten Ankara saldırısının en önemli amaçlarından biri tanesi de emekçilerin ve ezilenlerin sokakta bir araya gelmelerini engellemek, HDP ile yan yana duranları

da hedefe koymaktır. Bugün sorun 2009'dan bu yana gerileyen AKP ve Erdoğan'ın kimin süpürceği: ABD ve kimi küresel güçlerin desteğini alan CHP bunu yapamaz. Bunu ancak emekçilerin ezilenlerin kitlesel eylemleri ile yapmak mümkündür." diyerek konuşmasını bitirdi. Daha sonra **ESP** sözcüsü konuştu:

"AKP 2002 yılında demokratikleşme ve değişim vurgusuyla iktidara geldi, toplumda da bu yönde bir arzu mevcuttu. AKP zamanla devletin tüm organlarını; MGK, yargı, polis ele geçirecek, medyaya hakim olarak kendi içinde gerileşen, faşistleşen saray bilfiil başkanlık uygulamalarıyla bir klişe dönmüştür. Ortadoğu'da Rojava devrimi halklar açısından stratejik bir yerde duruyor. AKP bugün Rojava devriminin Türkiye Kürdistanı'na yansımalarıyla baş etmek için uğraşiyor. Bu açıdan Türkiye'deki devrimin kaderi Kürdistan'daki devrimin kaderiyle örtaktır. AKP bu devrimin önünü kesmek için İŞİD'e destek veriyor, yol veriyor. Batı'da Gezi'den başlayarak Özgecan katliamına oluşan kitlesel tepkilerle bir kitle hareketi yaşanıyor. Batı'daki mücadelenin araçları çok değişik olabilir. Örneğin; HDK önemli bir araçtır. AKP 1 Kasım'da seçimlerde güçlü çıkarsa başta Rojava olmak üzere bu topraklardaki devrimci dinamiklere saldırılarını artıracaktır; bu açıdan HDP'nin seçim başarısını önemsiyoruz. Elbette partimiz açısından seçimler her şey demek değil" dedi.

Üçüncü konuşmayı Devrimci parti gerçekleştirdi: **Devrimci Parti** temsilcisi şunları ifade etti:

"İçinden geçtiğimiz süreç bir bakıma normal bir bakıma da sıra dışıdır. AKP'nin iktidara gelişi, getirilişi bugünleri açıklıyor aslında. Çünkü AKP bir misyon partisi olarak işbaşına geldi, ilk zamanda mazlumu oynayarak güçlenmeye çalıştı, aynı zamanda neo-liberal politikaları kullanarak iktidara geldi. 2008 yılında Bush döneminde gerçekleşen NATO toplantısında Türkiye'ye taahhüt rolü biçildi ve AKP bu rolü oynamayı kabul etti. Erdoğan'ın başkanlık hevesi sadece onun kişisel ihtirasıyla açıklanacak bir şey değil. AKP'nin 2023, 2071 hedefleriyle ilgilidir. Erdoğan İŞİD'e destek verdi, MİT urları suçüstü yakalandı ve uluslararası mahkemede yargılanacak suçlar işledi. İşte bu yüzden iktidardan uzaklaşırsa yargılanacağını biliyor. AKP ve Erdoğan Kürt sorununu çözmek yerine, Kürtlerden intikam alıyor. Bu savaş sistemin bekasıyla ilgilidir. HDP 7 Haziran'da önemli bir başarı sağladı, aynı başarıyı 1 Kasım seçimlerinde de sağlayacağını düşünüyoruz." dedi.

Son konuşmayı HDP temsilcisi gerçekleştirdi:

HDP adına konuşan Milletvekili aday **Zehra Şahin** şunları ifade etti: "Bu süreçte HDP'ye yönelik yoğun saldırılar gerçekleştirildi. Cenazelere yetismekte zorlandık. Cesetlere saldırılar ama buna rağmen güçlüyüz; çünkü örgütlüyüz. AKP ve Erdoğan korkuyor fakat bu basit bir iktida-

rı kaybetme korkusu değil, asıl hedeflenen bizim birliğimize yönelik saldırılardır. Bu yüzden 1 Kasım seçimleri basit bir seçim değil. Bu iyi ile kötünün, savaş isteyenle barış isteyenlerin bir mücadelesidir. HDP hiçbir zaman seçimleri amaç edinmedi ama HDP'nin dışında kalmak için de bir neden yoktur. Bu yüzden HDP'nin dışında kalmış olanları da örgütlemek gerekiyor. 1 Kasım sonrası çok farklı şeyler gelişebilir. Buna hazırlıklı olmalıyız. Kürtlerle yan yana durmak gerekiyor. Barış için savaşmaktan başka şansımız yok, iktidar çok sıkıştı. 1 Kasım'da HDP'nin seçimlerden daha güçlü çıkacağını düşünüyorum." dedi.

Panel verilen aradan sonra ikinci turda soru-yanıt kısmına geçildi. Gelen sorular şu şekilde idi.

- (Devrimci Parti'ye) Gazetenizde çıkan bir yazıda Ankara saldırısı ile ilgili cenazelerin sahiplenilmeye çalışılmasının sağ bir tutum olduğu söyleniyor. Burada eksikliği olan neydi?
- (HDP'ye) Seçim çalışması süresince HDP aktif bir çalışma yürütebildi mi?
- (ESP ve Köz'e) Ankara saldırısından sonra başta HDP'nin bu saldırıya karşı sokağı yeterince örgütlediğini düşünüyor musunuz?
- Kürdistan'da özyönetim-komün örnekleri yaşanıyor, Türkiye'de mücadele neden daha geri bir noktada seyrediyor?

Soru-yanıt bölümü aslında bir bakıma forum şeklinde geçti. Yani bir defada tüm soru ve görüşler alınıp soruların soruların yanıtlanması yerine birkaç defa söz alındı. İlk sorulara panelistler şu yanıtı verdi:

Devrimci Parti sorulara yönelik "Ankara katliamı sonrasında mağduriyet üzerinden hareket edilmesini doğru bulmuyoruz. Bu katliama gereken tepkilerin gösterilmediğini, balon uçurma, sessiz eylemler en fazla ise basın açıklamalarının yapıldığını, sonuçta Ankara katliamına gösterilen sağ tepki devleti ve Erdoğan'ı hedef alan değil, cenazeleri sahiplenme üzerinde oldu. Bu katliamda Gezi'de yakalanan ruh yakalanmadı. Medeni Yıldırım Gezi sürecinde katledildiğinde ortaya çıkan ruh şimdi ortaya konmadı. Bize göre en büyük eksiklik sosyalistlerin bir iktidar hedefi olmaması, mücadelenin odağına Erdoğan'ı ve devleti koymamasıdır" dedi.

HDP temsilcisi ise HDP'nin üzerine düşeni belki tam olarak yerine getiremediğini, fakat bunun koşullarının da çok fazla olmadığını, HDP'nin seçim mitingleri yapmadığını, bunun eleştirildiğini fakat "İnsanların can güvenliğini almak noktasında yaşanan kimi sıkıntılar sokağın örgütlenmesinde bazı sıkıntılar yaratıyor" dedi.

ESP sorulara yanıt verirken daha çok HDP'yi savunma refleksiyle konuşarak; "HDP'nin devrim yapacak bir parti olmadığını, bu açıdan HDP'den çok şey istendiğini, HDP'nin emekçilerin ve ezi-

lenlerin farklı kesimlerini bir araya getiren bir birlik hareketi olduğunu ve önemli bir işlev gördüğünü, diğer yandan HDP'nin parlamentoda olmayı önemseydiğini, ama parlamenterist bir parti olmadığını belirtti. "Bolşevikler de Rusya'da Çarın parlamentosu Duma'da yer almışlardı" dedi.

Köz adına konuşan yoldaş ise "Ankara katliamından sonra mağduriyet üzerinden bir tepki verildiğini görmek için Ankara mitinginin hangi şiar ve hedefle örgütlendiğine bakmak yeterlidir." diyerek sözlere başladı. "Devrimci Parti devrimcilerin Erdoğan'ı ve devleti hedefe koyan bir iktidar hedeflerinin olmadığını söylüyor; doğru söylüyor. Bunun nedenini ise Bolşevik-Leninist bir tipte devrimci bir parti ihtiyacına atfı bulunarak da aramak gerekir. Bu eksikliği Gezi ayaklanmasında da gördük. Ama tüm bu önderlik eksikliği, HDP'nin Ankara katliamından sonra kitlesel bir karşı koyuş örgütlememesinin bahanesi değildir. HDP'nin Ankara katliamından sonra birleşik ve kitlesel bir karşı koyuşu neden örgütlememesine dair bir arkadaşın ESP ve Köz'e sorduğu soruya yanıt verirken biz bu konuda ESP gibi düşünmüyoruz. HDP devrimci bir parti olmasa da Ankara katliamından sonra güçlü birleşik ve kitlesel eylemler örgütleme kapasitesine sahipti fakat bunu gerçekleştirmemesinin nedeni ilk turda anlattığım gibi; HDP'nin 7 Haziran seçimlerinden önce devam eden siyasi çizgidir" dedi.

İlk etapta sorulan sorular ve bu sorulara verilen yanıtların ardından panel bitmedi.

ESP yeniden konuşarak HDP'yi savunan konuşmasını sürdürürken Köz konuşmacısının Bolşevik-Leninist bir parti ihtiyacına atfı bulunarak 100 önce gerçekleşen Ekim devriminin örgütlenme araçlarını hala savunmanın tutuculuk olduğunu söyledi. Bunun üzerine bir dinleyici söz alarak ESP'nin bugün Bolşevik Partisi gibi bir örgütlenmeyi savunmayı tutuculuk olarak nitelmesini doğru bulmadığını, Ekim devriminin ve onu gerçekleştiren partinin hala bizlere ışık tuttuğunu ve komünistlerin temel referansları olduğunu söyledi. Bunun üzerine ESP temsilcisi kendilerinin de Marksist olduğunu Ekim devrimini savunduklarını ama Stalin sonrası birçok hata yapıldığını, örneğin kadınlara yaklaşımı çok hatalı bulduklarını söyleyerek kendi söylediklerine açıklık getirdi.

Panel genel bir şekilde değerlendirildiğimizde tartışmaların panelin gündemi olan "Devrim ve Demokrasi güçlerinin önünde duran görev nedir?" konusunu aştığını ve HDP'nin ifade ettiği birliğin niteliği ve sınırlarının tartışıldığını ifade etmek gerekir. Bu tartışmanın önümüzdeki süreçte daha etraflıca ve yakıcı bir şekilde yapılacağından kuşku duymadan bu konudaki düşüncelerimizi bugünden net bir şekilde aktarmak gerektiğini düşünüyoruz.

**Esenyurt'tan
Komünistler**

HDK Halk Toplantısı

HDK-Tuzla kongre hazırlığında bir halk toplantısı düzenlendi. Toplantıda önce HDK'nin amacı anlatıldı, bunun dışında toplantının iki gündemi oldu. Birinci gündem siyasi sürecin değerlendirilmesi, ikinci gündem ise HDK meclislerinin kurulması ve kongreye delege seçimi oldu. Halk toplantısına 50 kişi katıldı. Toplantıya katılan kurumlar; HDP, ESP, Köz, DBP, Deri-Teks Sendikası, Limter-İş Sendikası ve Mayıs'ta Yaşam Ko-

operatifi idi. Siyasi sürecin değerlendirilmesi gündeminde epeyce söz alındı. Katılan kurumların yanı sıra birçok kişi de söz aldı. Genel olarak söz alanlar; HDK'nin yeni dönem değerlendirmesi ve Kürdistan'da yaşanan saldırılara karşı ne yapılması gerektiği hakkında konuşular. Konuşmalarda HDK ve HDP arasındaki bağın kopuk olduğu ve bu bağın güçlenmesinin gerektiği vurgulandı. Gelen öneriler arasında Aydınli Meydan'da mum

yakarak oturmak, Demokratik Alevi Derneği'nin (DAD) yapmış olduğu açık grevi benzeri eylemler yapmak vardı.

Limter-İş Sendikası temsilcisi konuşmasında "AKP her taraftan saldırıyor; Kürtlere, işçilere, Alevilere, kadınlara, öğrencilere, gençlere herkeşe saldırıyor. HDK bugün bu saldırılara karşı nasıl kararlar alacağını net belirlemeli. Bizim buradan Aydınli'yı, İçmeler'i, Tuzla'yı ayağa kaldıracak bir niteliğimiz var. Bir öğretilene saldırıyor herkes gördü. Bir arada durmalıyız. Bu faşist saldırıların buralara da geleceğini görmeli ve saldırıların televizyondan seyrederek Allah kahretsin biz öldürülüyor dememeliyiz, halk sokağa çıkmalı. Biz HDK olarak bir ışık söndürme eylemi kararı aldık. Bu karar ya biz doğru anlatamadık ya da halkımız çok sahiplenmedi. Bizim başlattığımız şey eylem değil, toplumu saldırılara karşı duyarlı olmaya, tencere tavalarıyla ışık söndürmeye davet ettik. Biz bunu kısmen başarabildik. Biz HDK olarak aldığımız kararları toplumda benimsetemsek biz bize kalırız ve bu da zayıf gözükmemizi sağlar ve iyi bir mesaj vermez. Bu nedenle az karar alalım, öz karar alalım. Alacağımız her kararın arkasında duralım ve hakkıyla yapalım. HDK'nin almış olduğu karar bütün bileşenleri bağlıyor. Biz Gezi sürecindeki gibi bir hareket yaratmazsak, batıdaki sev cılız kalması ve Kürdistan'daki saldırılar devam edecek." dedi.

Köz'ün arkasında duran komünistler olarak biz de söz alarak şunları ifade ettik: "Kürdistan'daki saldırılar Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu gündən beri var. Kürdistan'daki halk her daim kendi bağımsızlığı için mücadele ediyor. Devlet son yaşadığımız süreçte alışlagelmiş saldırılarını kat be

kat artırarak bir iç savaşa dönüştürdü. İç savaşın yansımaları biz Türkiye'den de görüyoruz. Artık yaptığımız her çalışmaya devlet saldırıyor. Peki, bugüne nasıl geldik? İç savaşı tetikleyen neydi? 15 yıllık AKP iktidarı ve 1980 darbesiyle gelen 12 Eylül rejimi bugün tamamen bir kriz içerisine girmiş durumda. Bu ekonomik bir kriz değil, siyasi krizdir. Siyasi krizin emareleri uzun zamandır görünüyor, ancak krizi bu kadar derinleştiren esas HDP'nin meclise girmesi olmuştur. HDP bu krizi tetiklemek istemese de kendisinden bağımsız olarak varlığı bile siyasi krizi tetiklemeye yetmiştir. AKP hükümeti rejim krizinin emarelerini gördüğünde 2009'da da anayasa tartışmalarını ortaya attı. Anayasa tartışmaları sürerken müzakere süreçleri geçti. Son olarak 7 Haziran seçimlerinden önce halkı kutuplaştırmayalım söylemleri ortaya atıldı da, bir kutuplaşma oldu. Bugün iç savaş durumunda önümüzde iki soru var ve bu sorulara cevap verilmesi gerekiyor. Birincisi ulusların kendi kaderini tayin hakkı ve birleşik Kürdistan'ın imkânlarının neler olduğu, ikincisi ise savaşın sadece Kürdistan'da değil Türkiye'de de olduğunu, "batı'daki devletin aynı devlet olduğunu akıldan tutarak bu devlete karşı nasıl bir mücadele verileceğidir. Işık yakıp söndürerek, tencere çalarak, açık grevleriyle mi mücadele edeceğiz yoksa bu saldırılara ve savaşa karşı kitlesel bir muhalefet hattını mı öreceğiz? Bu kitlesel muhalefet hattını en geniş eylem birlikleriyle AKP'ye karşı mücadeleye çevirmediklerimiz sürece ne barışı getirebiliriz ne de saldırıları durdurabiliriz."

Tuzla'dan Komünistler

İzmir'de Komünistlerin Birliği ve Mustafa Suphi Paneli

31 Ocak Pazar günü Söz ve Eylem dergisi tarafından İzmir'de Komünistlerin Birliği ve Mustafa Suphi başlıklı bir panel düzenlendi. Saygı duruşu ve Enternasyonal Marşı'nın okunmasıyla başlayan panel 30 kadar dinleyici katıldı. Panelde Söz ve Eylem adına Münir Köymen ve Köz adına Metin Sezgin konuşmacı olarak yer aldılar. İlk turda ilk sözü Münir Köymen aldı.

Münir Köymen ilk tur konuşmasında ağırlıklı olarak Mustafa Suphilerin katledişlerinin tarihsel arka planı üzerinde durdu. Mustafa Suphi'nin politik hayatı ile ilgili değerlendirmelerin onun komünist olduktan sonraki döneminden itibaren başlatılması gerektiğinin üzerinde durdu. Buradan önce onun Jön Türklerle, İttihatçılarla ilişkisinin incelenmesinin faydasız olduğunu, çünkü zaten herkesin komünist olmadan önce burjuva siyasetinin farklı kesimleriyle ilişkide olabileceğini belirtti. **Münir Köymen** konuşmasına şöyle devam etti:

"Mustafa Suphi Sinop Cezaevinden 1914 yılında firar etmesinin ardından Kırım üzerinden Rusya'ya geçti ve burada Bolşeviklerle tanıştı. Bu Mustafa Suphi'nin en özgün yönlerinden biridir. Çünkü onun komünist düşüncelerle tanışması doğrudan Bolşevikler sayesinde ve onların propagandasıyla gerçekleşmiştir. O dönem Türkiye'de sol hareketin öncü kadrolarının, Suphi dışında, tamamının bu fikirlerle Avrupa'da tanıştığını biliyoruz. Kırım'a geçişinin ardından Mustafa Suphi, buradan Ural bölgesine geçti. Ural ve Kazan'da özellikle Türk savaş esirleri arasında faaliyet yürüttü. Burada Türkiye komünistlerinin bir araya gelmelerini sağlamak amacıyla bir konferans toplamaya gayret etti. Kendisi bundan önce Türkiye Komünist Teşkilatı adında bir örgütün yöneticisi konumundadır. Bu konferans 1918 yılında Moskova'da Türk Sosyalistleri Konferansı adıyla toplandı. Konferanstan TKP'nin Kuruluş Kongresi'nin 1920 yılında gerçekleştirilmesi iradesi çıktı. Aslında kongrenin daha erken bir tarihte yapılması hedeflenmiş idi ise de, Doğu Halkları Kurultayı'nın toplanması sebebiyle bu kongre planlanan tarihten sonraya bırakıldı. Üçüncü bir biçimde, Doğu Halkları Kurultayı'na da Türkiye'den en büyük katılımı gösteren grup TKP kongresini toplayacak olan muhtelif sosyalist hareketler değil, Kemalistler oldu.

Sonuçta 20 Eylül 1920 yılında Azerbaycan Bakü'de Türkiye Komünist Partisi'nin Kuruluş Kongresi toplanmış oldu. Bu kongrenin bileşimi ile ilgili

de farklı rivayetler vardır. Ancak bu kongreye katılan delege sayısı oldukça abartılıyor, bunu söyleyebiliriz. Bugün özellikle Sovyetler Birliği arşivlerinden kongreye delege olarak yaklaşık 10-15 kişinin katıldığı anlaşılıyor.

Bu döneme dair yanlış anlaşılabilir bazı noktaları düzeltmek gerekir. Bir defa Türkiye'de sosyalist hareketi TKP ile başlatmak yaygın ama yanlış bir tutumdur. Türkiye'de TKP'den önce de sosyalist hareketler vardır. Bu noktada Taşnak Partisi'ni örnek olarak anabiliriz. Yine daha sonradan Ankara'da Şerif Mantov'un çabalarıyla kurulan bir Hafi (gizli) Komünist Partisi'nin bulunduğunu biliyoruz. Çerkez Ethem grubu ve benzerlerinin sosyalistlerle oldukça yakın olduklarını biliyoruz. Bu dönemden de bahsetmek gerekir. Sovyetler Birliği elçileri eliyle bu dönemde Türkiye'de özellikle Hafi Komünist Partisi'nin desteklendiğini biliyoruz. Hatta bu destekleri sebebiyle Sovyet elçileri yakalanıp sınır dışı ediliyorlar.

Sonuçta TKP kuruluş kongresi sonrasında TKP önderleri Anadolu'ya geçiyorlar. Buradan önce bunların Kuva-yı Milliyecilerle mektuplaşmaları olduğunu biliyoruz. Burada Mustafa Suphi'nin bizzat yazışmaları olduğunu da görüyoruz. Bu yazışmalarda TKP'nin Anadolu'daki antiemperyalist mücadeleye destek vermek

amacıyla Anadolu'ya nasıl geçeceği tartışılıyor. Bu yazışmalar ağırlıklı olarak Kazım Karabekir ile yapılıyor. Hatta Sovyetler Birliği'nin de Kazım Karabekir'den Anadolu'da kimlere güvenebileceği konusunda fikir aldığını belirtmek gerekir. Ayrıca o dönem TKP içerisindeki bazı unsurların Kemalistlerin ajanları oldukları da sonradan belgelenmiştir. Bunlardan özellikle Mehmet Emin ve Süleyman Sami'nin TKP önderlerinin Anadolu'ya geçişlerinde önemli roller oynadığı ve hatta Suphilerin Komüntern'in karşı çıkışına rağmen bunların teşvikiyle yola çıktıkları da bilinmektedir.

Öyle veya böyle Mustafa Suphiler Anadolu'ya geçişlerinden kısa bir süre sonra Karadeniz'e ulaşarak buradan motor yoluyla denize açılıyorlar. Ardından daha sonra Kazım Karabekir'in adamı olduğunu öğrendiğimiz Yahya Kahya ve emrindekilerin içinde oldukları bir başka motor bunlara yanaşılıyor ve kamalarla feci şekilde katledip cesetlerini Karadeniz'e atıyorlar. Burada yine Mustafa Suphi'nin eşi de bir rivayete göre öldürülüyor. Bir geneleve satıldığına dair rivayetler de mevcuttur ancak bu konuda kesin bilgidir yoksunuz.

Bu olayın ardından yıllarca Suphiler'in katledilişinin ardından doğrudan Kemalistlerin olduğunu Türkiye'de söyleyen pek çıkmadı. Başlarda çoğunlukla bu cinayetlerin Kazım Karabekir tarafından bireysel bir inisiyatifle işlendiği söyleniyordu. Yalnız kendisi de bir TKP militanı olan Nazım Hikmet onbeşler için yazdığı şiirinde bunu açıkça belirtiyor. Hatta bu şiirin Mustafa Kemal'in adı geçen bölümü de uzun yıllar yasaklı ve kimse tarafından bilinmeyen bir bölüm olarak kaldı. Ancak çok sonra-

şacağı. Buna paralel olarak TKP'nin ve onu takip eden Türkiye'deki sol hareketin Kemalizm ile olan ilişkisine de değineceğim. İlk turda bunlar hakkında genel bir çerçeve çizmeye çalıştıktan sonra ikinci turda sorular çerçevesinde sizlerin ve diğer konuşmacı arkadaşların katkısıyla detaya girmeyi düşünüyorum.

Başlarken TKP'nin kuruluşuyla ilgili bazı tarihsel verilerden bahsetmek istiyorum. Mustafa Suphi, 10 Eylül'de Bakü'de toplanacak olan TKP kongresinden önce Kırım'da ve Ural'da bulunmuş, Bolşeviklerden etkilenmiş, buralarda özellikle savaş esirleri arasında siyasal faaliyet yürütmüş bir devrimci önderdir. Esasen TKP'nin kurulmasından önce orada kendisine Türkiye Komünist Teşkilatı adını veren bir örgütün yöneticisi pozisyonundadır. Burada Bolşeviklerin katkılarıyla Türkiye'de bulunan muhtelif sosyalist ve komünist grupları tek bir komünist partinin çatısı altında birleştirmek amacıyla bir kongre örgütlemeye fikrine sahip oldu ve 1918 yılından itibaren Anadolu'da ve yurt dışında bulunan Türk sosyalistlerini bir araya getirme fikriyle hareket etti. O yıl Moskova'da yapılan Türkiye Sosyalistleri Konferansında bir parti kongresi yapılması kararlaştırıldı ve TKT bu kongrenin toplanması için çalışmalara başladı. Neticede Anadolu'da dağınık halde siyasi faaliyet yürüten pek çok komünist grupla temasa geçildi ve 10 Eylül 1920 tarihinde Türkiye komünistlerinin parti birliğini sağlama hedefiyle, Bakü'de TKP'nin Kuruluş Kongresi toplanmış oldu. Mustafa Suphi ve yoldaşları bu kongrenin ardından programlarını uygun olarak bir proleter devrime önderlik etmek amacıyla Anadolu'ya geçtiler

kiye'de bir işçi köylü şuralar cumhuriyetinin kurulması olarak tarif ediyor. Bunun anlamı bir proletarya diktatörlüğüdür. Sovyet yönetim biçiminin tesisini bir konağa, ara forma bağlamadan, doğrudan hayata geçirilmesini önüne koyuyor bu program. Oysa öncesinde Türkiye'nin sosyoekonomik yapısını tahlil ederken Türkiye'de gelişmiş bir sanayi proletaryasının olmadığından, sınıf mücadelesinin henüz emekleme safhasında olduğundan bahsetmesine rağmen ilk hedefini herhangi bir ara aşama tarif etmeden bir işçi köylü şuralar cumhuriyeti olarak tespit etmiştir. Bugün Türkiye solunda benzer tespitlerde bulunsun ya da bulunmasın, dünya ölçeğinde takip edilmesi gereken devrim stratejisinin ve politik hedefinin sosyoekonomik yapıdan bağımsız olarak bu olduğunu tespit eden bir parti yoktur. Tersine Türkiye solunun yakın geçmiş devrim stratejisini tayin etmek amacıyla sosyoekonomik durum tahlilleri üzerinden birbirleriyle tartışan ve devrim stratejisini bu alanda yapılan muhtelif tespitlere göre yapan örgütlerle doludur.

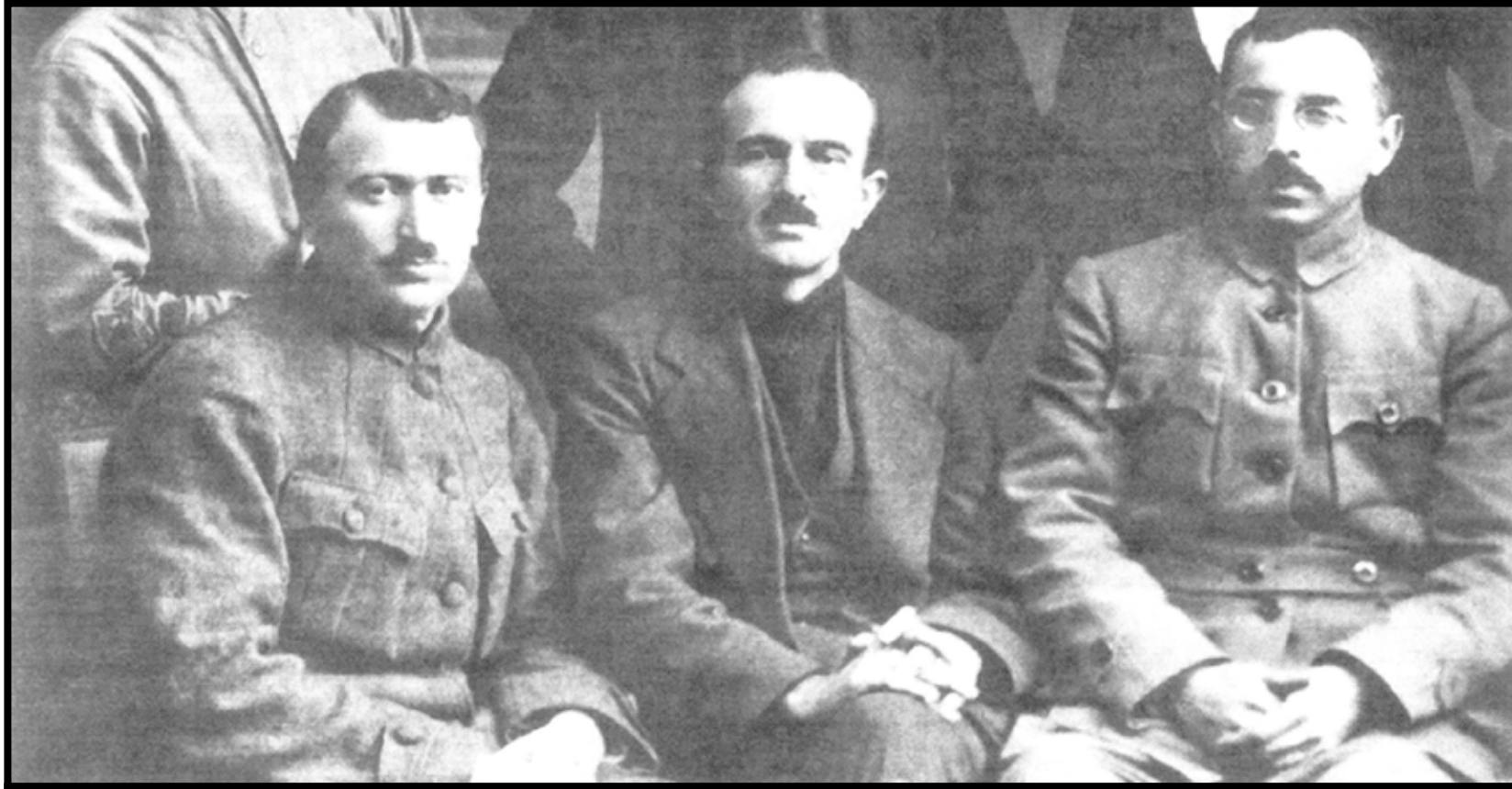
İkinci olarak bu programda Türkiye İşçileri Fırkasını dünyanın diğer komünist partileriyle birlikte Üçüncü Enternasyonal'i oluşturduğu ve partinin enternasyonalin yine enternasyonal mahiyetteki burjuvaziyi savaşa aktif bir organ olarak katılacağı vurgulanmıştır. Üstelik de Türkiye komünistlerinin bu topraklardaki devrim mücadelesinin Dünya devrimine karşı bir sorumluluğun taşınmasından ileri geldiği vurgusu da metnin içinde defalarca yer almıştır. O halde bu programı sahiplendiğini iddia edenler bakımından, bağlanılacak böyle bir enternasyonalin bulunmadığının açık olduğu koşullarda yapılacak iki şey vardır; ya eskisinin nasıl tasfiye olduğu izah edilip yeni bir enternasyonalin kurulması mücadelesine omuz verilmesi ya da böyle bir enternasyonale ihtiyaç olmadığı peşinen ilan edilmelidir.

Fakat bugün görünen manzara bu değildir. Bu programda açık seçik ifade edilen enternasyonalizm de dahil bu ilkelerle açıklan bir hesaplaşmaya girmekten kaçınılmakta, dahası buna rağmen TKP'nin mirasına sahip çıktığı iddia edilmektedir.

TKP'nin mirasına nasıl sahip çıkılacağına dair bizim açımızdan aydınlatılmaya muhtaç bir başka tutum daha mevcuttur ve solun neredeyse tümü bu hususta aynı noktadadır. Burada bu tutuma dair konuşurken Söz ve Eylem adına konuşan arkadaşın sözlerine katılmadığımı peşinen belirtmeliyim. Mustafa Suphiler Türkiye topraklarına bir proletarya diktatörlüğü hedefiyle gelmişken, var olan burjuva diktatörlüğünü yaşatmak niyetiyle Türkiye'de bulunan sözde antiemperyalist savaş veren başka bir Mustafa daha mevcuttur. Bu ikinci Mustafa'nın, Mustafa Suphi'nin katlinin bir numaralı sorumlusu olduğu da bilinmektedir. Yani solda kimilerinin ve Söz ve Eylem konuşmacısının da iddia ettiği gibi Suphilerin Anadolu'ya geçişi Kemalist devrime destek olmak için değildir. Onbeşler Kuva-yı Milliye hareketini bir kenara koyup Anadolu'da yükselen antiemperyalist öfkenin yol açabileceği ayaklanmalara önderlik etmek amacıyla hareket etmiştir ve sınıf düşmanlarından da bu amacına uygun bir muamele görmüştür.

Dolayısıyla Onbeşlerin Anadolu'ya geçişinin «Padişaha ve imzaladığı anlaşmalara sadakat yeminiyle işe başlayan bir hareket destek olmak için akla gelebilecek en son şey işçi köylü şuralarına dayanan bir cumhuriyet kurmayı» hedefleyen bir komünist parti olsa gerekir.

Öte yandan TKP'nin programında bağımsız bir siyasal hat çizilmekte ve Kemalistlerin adı hiçbir surette ve bir müttefik olarak geçmemektedir. Zaten bunlar başka vesilelerle

Türkiye Komünist Partisi Kurucuları : İsmail Hakkı(sol), Ethem Nejat(orta), Mustafa Suphi(sağ)

ları bu cinayetten Mustafa Kemal'in doğrudan sorumlu olduğu konuşulmaya başlandı."

Ardından **Köz** adına **Metin Sezgin** yoldaş söz aldı. Yoldaş konuşmasında şunlara değindi:

"Sizleri Köz gazetesi adına selamlıyorum. Mustafa Suphi ve onunla birlikte katledilen on dört yoldaşını anmak için böyle bir etkinlik yapılmasını son derece önemli bulduğumuzu belirterek başlamak istiyorum. Biz Köz'ün arkasındaki komünistler olarak Suphilerin ve onların bağlı olduğu komünist partinin, bu örgütün programının bugün güncel siyaseti anlamak ve ona proleter devrimci bir tarzda müdahale edebilmek için kılavuz edilmesi gerektiğine inanıyoruz. Bu anlamda bunlara ilişkin görüşlerin bu tür toplantılarda tartışılmasını oldukça anlamlı buluyoruz. Bu kapsamda bu etkinliği örgütleyen arkadaşlara teşekkür ederek başlamak istiyorum.

Konuşmamda öncelikli olarak Suphilerin TKP'sinin programında bulunan ve güncel bir öneme sahip olduğuna inandığım bazı noktalara değineceğim. Ardından bir bütün olarak bu programın neden önemli olduğunu, bu programa nasıl sahip çıkılması gerektiğini anlatmaya çalışacağım. Yine bu programın Mustafa Suphi ve yoldaşlarının ölümünden sonra nasıl revize edildiğine yahut rafa kaldırıldığına dair konuş-

ma ve geç geçmez de Karadeniz açıklarında 15 TKP önderi Anadolu'daki karşı devrimi temsil eden Kuva-yı Milliyecilerin paralı uşakları tarafından katledildi Cesetleri Karadeniz'e atıldı. O günden beri Türkiye'de komünist bir dünya kurma mücadelesine hayatlarını veren komünistler ve devrimciler hiç eksik olmadı. Nitekim o günden sonra TKP'nin mirasına sahip çıkma iddiasını taşıyan da pek çok örgüt kuruldu. Ancak bu örgütlerin hiçbiri TKP'nin ilk programına gerçek anlamda sahip çıkmadı ve ona uygun bir proleter devrimci stratejiyi takip etmedi. Bugün bu programın ilke ve esaslarla proleter devrim stratejisini kalkış noktası olarak kabul eden bir tek Köz'ün arkasında bulunan komünistler bulunmaktadır. Böyle bir parti ise bulunmamaktadır.

Bunu söylerken kastımız nedir? Bunu açıklığa kavuşturmak için bu programda geçen ve bizce bu programın en önemli noktasını oluşturan iki bölümüne göz atmamız gerekir. « Parti, halkçılığın en yüksek biçimi olan işçi ve köylü şuralar cumhuriyetinin kurulması yolunda çalışmayı ve bunun için öncelikle propaganda ve yayınlarında mağdur sınıfların egemenliğini temsil eden bir devlet biçimini kendilerine sevdirmeyi görev bilir. »

TKP, burada açıkça siyasal faaliyetini Tür-

anıldıklarında da hayırla yad edilmemişlerdir. Nitekim yayınladıkları bir broşürde TKP şöyle diyor: "... Bir müddet sonra meydanı boş bulup inlerinden birer ikişer çıkıp gelen eski savaş kahramanları, başta Anafartalar'da ünlenen olmak üzere, büründükleri ulusal egemenlik perdesiyle yavaş yavaş halk kitleleri içine girmeye koyuldular... Büyük Millet Meclisi denilen ve kendilerini halkçı olarak adlandıran sırf burjuvalardan ve zorba takımından oluşan bu meclis, sözde temsil ettiği halkın bugünkü hayat şartlarını iyileştirecek hiçbir çareye girişmemiştir ki, kendisini en çok ürküten tehlikelerin önünü almaya, yani ülkede gizli den gizliye örgütlenmeye başlayıp, dünya emekçiler karargahına yazılan genç komünistleri daha ilk fırsatta zindanlara tıkmaya başladılar."

Ne var ki Suphilerin katlinin ardından onların Anadolu'ya geçişlerindeki bu tavır korunmamıştır. Özellikle Şefik Hüsnü döneminde TKP'nin Kemalistlerin izlediği pek çok politikaya destek verildi, Aydınlık Gazetesi'nde emekçi yığınları Kemalistlerin kuyruğuna takacak bir propaganda hattı izlendiği bilinmektedir. Yine Şefik Hüsnü ve arkadaşlarının TBMM'den hakimiyet-i milliyeden iktidar alan bir halk hükümeti olarak bahsettiği, kendi tevkifatlarına ve hatta 1 Mayıs'ın yasaklanmasıyla yol açan Takrir-i Sükun Kanununa açık destek verdikleri, «gericiliğe karşı durmak adına» Kürtlere karşı Kemalistlere arka çıktıkları bilinmektedir. Devletçi ekonomi politikalarına destek verdiği, kalkınmacı bir politik hat izlediği de sır değildir. Örnekleri çoğaltmak mümkündür. Ne var ki solda yaygın anlayış bu iki dönem arasındaki açık kopuşun üzerinden atlayıp Şefik Hüsnü TKP'si ile Mustafa Suphi TKP'sinin mirasına bir bütün olarak sahip çıkmak şeklindedir. Meseleye böyle bakanların da Mustafa Suphi TKP'sinin mirasını taşıyamayacağı peşinen teslim edilmelidir.

Bu ayrımı ortaya koyan ilk akım KÖZ'dir. İbrahim Kaypakkaya da Şefik Hüsnü ile birlikte TKP'nin revizyonizme saplandığını teslim etmiştir. Ancak onun görüşünde de tamamlanması gereken çok önemli bir parça mevcuttur.

Esasen Mustafa Suphi TKP'sinin programı-

yla Şefik Hüsnü TKP'sinin programı arasında keskin ayrımlar yoktur. Dolayısıyla bu keskin politik kopuşun programatik bir kopuş olduğu söylenmemelidir. Bunun sebeplerini anlamak için bakılması gereken yer Şefik Hüsnü'nün karakteri de değildir. Esasen bu tavır değişikliği her iki programda da bağlanıldığı belirtilmiş olan Komünist Enternasyonal'in tasfiye yoluna girmesinde aranmalıdır.

Gerçekten de Enternasyonal'in 5. kongresiyle birlikte özellikle ulusal soruna bakıştaki farklılaşma onun disiplinine bağlı hareket eden TKP'nin çizgisindeki savrulmanın da en önemli sebebidir. Ancak tabii ki bu durum Şefik Hüsnü ve diğer TKP yöneticilerinin bireysel sorumluluğunu da ortadan kaldırmıyor değildir. Şefik Hüsnü revizyonizminin uluslararası plandaki bu temeli Kaypakkaya tarafından da görülebilmeye değerdir. Ancak bu çizgiyle hesaplaşmak isteyenler bu anlamda en azından Kaypakkaya'nın gerisine düşmemelidir.

Sonuçta bugün TKP'nin mirasına sahip çıkmak için proleter devrimci görevlere sıkı sıkıya sarılmak ve bunu da dünya devriminin sorumluluğunu taşıyacak bir Enternasyonal çatısı altında gerçekleştirme iradesini taşımaktan geçer. Bunu yaparken Şefik Hüsnü çizgisiyle de hesaplaşmak gerekir. Ancak bu koşullarla 28 Kânunusaniyi unutmamak ödevi yerine getirilmiştir. Onların programını gerçekten sahiplenilen ve onların programını kendi programı olarak benimseyen bir parti bugün yoktur. Komünistlerin ödevi de, tıpkı Suphilerin 1920 kongresini toplarken yaptıkları gibi Komünistlerin Birliğini sağlamak ve bu yolla devrimci partiyi yaratmaktır. İnsanın bunalımının devrimci önderlik bunalımına indirildiği günümüzde TKP önderlerinin çıktığı bu yolculuğu zaferle tamamlamanın yegâne koşulu budur. »

İkinci tura başlarken izleyicilerin soru ve görüşleri alındı. Bunlar ağırlıklı olarak Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresi vurgusu, Komünistlerin Birliği'nin nasıl sağlanacağı ve Suphilerin TKP'sinin Kemalistlerle ilişkisi üzerine yoğunlaştı.

İkinci turda ilk sözü yine **Münir Köymen** aldı:

Gazi'ye Destek Eylemi

Gazi Mahallesi'nde Kürdistan'daki saldırılara karşı eylem yapılırken yoğun bir saldırıya uğrayanların yolu cem evine düşünce bu sefer de yoğun saldırı altında kalan cem evi oldu. HDK, üç dört gün süren yoğun saldırılara karşı Tuzla'dan ne yapılabileceğini gündemine aldı. Bunun için Tuzla'da bulunan cem evlerini, köy derneklerini, sendikaları, kitle örgütlerini çağırarak toplantıya geçerken Gazi Cem evine saldırı varsa bu bize de gelecektir. Saldırılar durdurmanın gündem olduğu toplantıda biz kim olarak buluyoruz gündemi çok tartışıldı. Demokratik Alevi Derneği'nin (DAD) önerisiyle Tuzla Alevi Halk Meclisi önerisi kabul edildi.

Pazartesi günü akşam saat 19.30'a Aydın Cem evinin önünden bir yürüyüş konuldu. 130 kişinin katıldığı bir yürüyüş yapıldı.

Eyleme katılanlar; DAD, Limter-İş Sendikası, Deri-Teks Sendikası, Çalığağıl Masken-i Herdif Köy Derneği, Aydın Cem evi, Varto

Dernek Yöneticileri, Cunder Derneği, Mayıs Yaşam Kooperatifi, ESP, HDP, KÖZ, Partizan katıldı.

"Cem Evlerimize Dokunmayın; Gazi, Sur, Cizre, Nusaybin ve Artvin Cerattepe'deki Ablukalar Kaldırılsın/ Tuzla Alevi Halk Meclisi" pankartıyla yapılan yürüyüşte "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz; Cizre Halkı Yalnız Değildir; Artvin Halkı Yalnız Değildir; Artvin Cizre Gazi Direnenler Kazanacak" sloganları atıldı. Sivil polisin kamera çekimine karşı "Katil Polis Mahalleden Defol" sloganı atıldı. Basın açıklamasının ardından eylem noktalandı.

Eylemin bitiminden sonra ise sivil polislerce 3 kişi gözaltına alındı. İfadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldılar.

Tuzla'dan Komünistler

"Komünistler olarak bizim bir ödevimiz de tarihi doğru okumaktır. Bunu da ancak bireyleri yüceltmeden, objektif bir bakış açısına sahip olarak yapabiliriz. Biz tabii ki Mustafa Suphilerin mirasını ve mücadelesini sahipleneceğiz. Ancak bunu yaparken onların hatalarını da göreceğiz. Tabii ki TKP'nin tek niyeti Kuva-yi Milliye hareketine destek olmak değildir. Onların da kendi siyasi hedefleri vardır. Ancak Suphilerin Kemalistlere güvendiği ve onlara destek çıktığı açık bir gerçektir. Üstelik belgelerle de sabittir. Açalım mektuplara bakalım. Yazışmalara, arşivlere bakalım. Hatta arkadaş programdan bahsetti, bende de program maddeleri var ama onlara bakarsanız daha farklı bir tabloyla karşılaşsınız. Dolayısıyla bu programın da hataları vardır. Hatta Mustafa Suphi'nin daha Anadolu'ya geçmeden önce Kazan'da komuta ettiği silahlı birliklerini Anadolu'ya geçirip Kuva-yi Milliye saflarına dahil etme girişimi dahi vardır. Bereket bu girişim Taşnak Partisi tarafından bu birliklerin önünün kesilmesi ve bunların büyük oranda dağıtılmasıyla sona ermiştir. O yüzden tarihimize, geçmişimize korkmadan yüzleşmek bizim açımızdan bir zorunluluktur. Böyle yaparsak hatalarımızdan ders çıkarabiliriz. Maalesef Mustafa Suphiler Kemalistleri desteklenmesi gereken bir antiemperyalist kuvvet olarak görüyorlardı. Ama Mustafa Kemal'in antiemperyalizminden nasıl bahsedebiliriz? Ortada Kurtuluş Savaşı denen ve emperyalistlerden kurtuluşu amaçlayan bir mücadelenin bulunduğu nasıl bahsedebiliriz? Bunlar emperyalist devletlere bir tek kuşun sıkımsıdır. Kursun sıkıtkları Kürtlerdir, komünistlerdir. Ancak tabii ki Mustafa Suphi ile Şefik Hüsnü çizgisi arasında büyük bir kopuş vardır. Ama Kemalizm'e yönelik öteden beri var olan hatalı kavrayış Şefik Hüsnü döneminde zirve yapmış, ayyuka çıkmıştır. Bunu böyle kavramak gerekir.

Sovyetler Birliği'nin Kemalistlere yardım etmesiyle ilgili değerlendirmeler yapılıyor. Arkadaşlar bunlar yanlış bakışlardır. Sovyetler Birliği bir devlettir. Bu devlet kendi çıkarlarına göre bir takım ülkelere destek verebilir, onlarla anlaşma yapabilir. Bizim asıl bakmamız ve ilgilenmemiz gereken partinin tavrıdır. Bu ikisini karıştırırsanız yanlış düşersiniz.

Tarihi doğru okuma ve yapılan hatalarla yüzleşme konusu oldukça önemlidir. Sorulan sorularda bir diğer ağırlıklı konu da Komünist Enternasyonal'in ilk 4 kongresiydi. Bakışınız zaman 4. Kongrede de Radek'in yaptığı oldukça talihsiz bir konuşma da (burada konuşmadan alıntı yapıyor) vardır. Şimdi bunun altına nasıl imza koyarsınız? Bakıp araştırdığınızda bu tür şeyleri 2. Kongrede de görürsünüz, 3. Kongrede de görürsünüz, 6. Kongrede de görürsünüz. Yani her kongrede yanlışlıklar olmuştur. Suphilerin programında da yanlışlıklar olmuştur. Önemli olan bu değildir. Buradan birlikte alakalı tartışmalara değinirim. Her kongrede yanlışlıklar olabilir. Bu yüzden de bana göre Marksizm'in özünü doğru kavramak ve bunun üzerinden birlikler oluşturmak gerekir. Bu öz de bana göre birkaç temel unsurdan ibarettir: Devrim, Proletarya Diktatörlüğü, Proletarya Enternasyonalizmi. Bu öz etrafında birlik tartışmaları yapılmalıdır."

İkinci tur konuşmasında yoldaş **Metin Sezgin** şunları söyledi:

"İlk tur konuşmamda Suphi'lerin TKP'sinin Kemalistlerle ilişkisine dair söylediklerim tartışma yarattı. Bu tartışmaya ilişkin görüşlerimizi açmakla başlayacağım. Bunu yaparken de öncelikle Kuva-yi Milliye hareketinden biraz bahsetmenin yararlı olacağını düşünüyorum.

Daha Kuva-yi Milliye oluşmamışken, Anadolu'da özellikle Erzincan ve Kemah bölgeleri çevresinde 1917 devrimine katılmış birlikler tarafından oluşturulan şura hareketleri mevcuttur. Şura, Sovyet olarak bildiğimiz yapının Türkçe karşılığıdır. Doğal olarak batılı emperyalistler Anadolu coğrafyasında böyle bir hareketlenme olmasından rahatsızdır. Bu rahatsızlıklarını da Vahdetin'e iletilmişlerdir. Dahası İngilizler; Erzincan, Kemah, Erzurum, Bayburt, Sivas gibi bölgelerdeki hareketleri bastırmak için Vahdetin'den Anadolu'ya güvenilir bir Osmanlı şahsını göndermesini istemişlerdir. İşte Mustafa Kemal 19 Mayıs'ta Samsun'a bu amaçla çıkmıştır. Bize Kurtuluş Savaşı olarak anlatılan sözde ulusal kurtuluş mücadelesi aslında bu unsurlardan ve bunlarla birlikte Anado-

lu'da ve Kürdistan'da devam eden kimi ulusal bağımsızlık hareketlerinden kurtulmayı ifade eder. Zaten konuşmasında Söz ve Eylem konuşmacısı da Kurtuluş Savaşı olarak anlatılan olayların aslında büyük oranda yalan ve çarpıtmalara dayandığını belirtmişti. Kaldı ki bu anlatı resmi tarih öğretisine ters bir anlama sahip olsa da ilk defa bizim tarafımızdan dile getirilmemiştir. Pek çok akademik çevre dahi dönemi böyle yorumlamaktadır.

Bunun dışında ilk turda benim hiç değinmediğim bir husus var ki diğer konuşmacı bunu vurguladı. Aslında Mustafa Suphilerin Anadolu'ya geçmesinden önce dahi Sovyetler Birliği'nin Türkiye'de yıkıcı birtakım faaliyetleri içinde olduğu biliniyor. Elçiler eliyle gizli komünist partileri kurdurulmaya çalışılıyor, bu elçiler tutuklanıp sınır dışı ediliyor. Bu gizli komünist partilere yakınlığı ile bilinen isimler bakan oluyor, Kemalistler de buna açıktan muhalefet ediyor.

Şimdi bizim elimizdeki veriler bunlardan ibarettir; yani ortada komünistleri, azınlıkları ve tüm muhalif unsurları ezmek amacıyla yola çıkan bir hareket var. Karşısında ise komünizm hedefiyle hareket ettiğini açıktan vurgulayan ve zaten Kemalistler tarafından tutuklatılan ve düşmanlık beslenen, Bolşevikler tarafından yönlendirilen bir hareket varken bunların birbirlerine yardım edebilecekleri yarılgısına kapıldıkları ve bunlardan birinin böylece kandırıldığını iddia etmek mantıksızdır.

Söz ve Eylem konuşmacısı tarafından şahısları yüceltmek gerektiğine, Suphilerin de hatalarının olabileceğine dair bir değerlendirme yapıldı. Belirtmek gerekir ki biz de bu görüşe katılıyoruz. Bizim tutumumuzun şahısları yüceltmekle ya da yermekle hiçbir ilgisi yoktur. Biz Mustafa Suphi TKP'si ile Şefik Hüsnü TKP'si arasında bir kopuş olduğunu söylerken bu kopuşun bunların karakterleri hatta programları üzerinden dahi tarif etmiyoruz. Bu kopuşun kaynağı Komünist Enternasyonalin 4. Kongresi ile 5. Kongresi arasındaki kopuşta aranmalıdır. Zira TKP her iki dönemde de Komünist Enternasyonal'in bir seksiyonu idi ve bu disipline uygun olarak hareket etti. O yüzden de 5. Kongre ile birlikte özellikle ulusal sorun hakkında yaşanan tartışmalara yaklaşım bakımından Komünist Enternasyonal tasfiye sürecine girdiğinden bu durum doğal olarak bunun Türkiye seksiyonuna da yansımıştır.

Buradan Komünist Enternasyonal'in ilk 4 kongresi vurgusuna ilişkin sorular sorulara geçmek istiyorum. KÖZ'ün Komünist Enternasyonal'in ilk 4 kongresine niçin bu kadar vurgu yaptığı soruldu. Ardından Söz ve Eylem konuşmacısı da Komünist Enternasyonal'in 4. Kongresi'nde yapılan konuşmalara da atfı yapıp 5. Kongre'de de diğer kongrelerde de hatalı tutumların alınabileceği, komünistlerin birliğinin ancak somut ilkeler üzerinden sağlanabileceğini belirtti. Ardından da kendisine göre birlik bakımından üzerinde anlaşılması gereken 4 ilkeyi saydı. İşte biz burada bireylerin görüşlerini önemsemekle birlikte tam da bu yaklaşıma karşı ilk 4 kongrenin kararlarını öne çıkarıyoruz. Yani örgütsel metinlerin ortak karar alınarak oluşturulan, sorumlu metinler olmaları sebebiyle referans olarak belirlenmeleri gerektiğini savunuyoruz. Yoksa birine göre 4 ilke, birine göre 5 ilke olması gereklidir denirse buradan komünistlerin birliği çıkmayacaktır. Sonuçta bize öyle referanslar gereklidir ki, tüm tartışmaları bunların mihengine vurarak yapabilmek, bu referanslara uygun düşmediğinde Lenin, Marx ya da herhangi bir başkası yanlış söylemiştir, diyebilmek gerekir. Kongre kararları vurgusu buradan ileri gelmektedir.

Yine burada bu mesele üzerinden birlikte ilgili belirtilen görüşlere kısaca değinmek istiyorum. Bizim açımızdan bugünkü gibi etkinlikler kurumların yan yana gelmesi bakımından oldukça önemlidir. Ancak Komünistlerin Birliği yalnızca bu tür etkinlikler ile varılacak bir hedef değildir. Bu konuda ilerleyebilmek için aynı ilkeler etrafında ortak bir siyasal çalışmanın sorumluluğunun alınması ve birlikte yol yürünmesi gereklidir. »

Bu konuşmanın ardından panel sona erdi.

İzmir'den
Komünistler

Köz'ün Sözü

Newroz'dan 1 Mayıs'a Erdoğan'ın Karşısına
Kitleselel Mitinglerle Çıkalım

Erdoğan'ın çözüm masasını devirmesinin üzerinden yaklaşık bir yıl geçti. Kendisi zaten zorla oturduğu bu masadan kalkmak için fırsat kolluyordu. Zira PKK'yi onun isteği şekilde ve sürede tasfiye edemeyen çözüm süreci AKP'yi zayıflattıktan parlamaları zeminde mücadele eden HDP'yi güçlendiriyordu. Çözüm sürecinin iki tarafı farklı şekilde etkilemesi bugünlerde Kürt düşmanı çevrelerce sık sık yinelenen sebepten yani İmralı'ya heyetler gidip gelirken PKK'nin bu süreç içerisinde askeri bir ayaklanma için teknik hazırlıkları tamamlamış olmasından ötürü değil, Erdoğan'ın Kürtlere yönelik kırınıtı niteliğindeki vaat ve reformlarının tümünün politik olarak HDP'nin hanesine yazılmasından ötürüyüdü. Dahası, Erdoğan'ın en sıradan reformları bile yerine getirememesi kendisinin bölgedeki desteğini azaltıyordu. HDP'nin güçlenmesi ise zaten sıkışmış durumda olan Erdoğan'ın tüm hesaplarını bozuyordu. AKP'nin reisi tam da bu nedenle barışta elde edemediğini savaşta kazanma umuduyla masayı devirdi. Keskin milliyetçi bir söylem benimsemekle yetinmedi, dozunu adım adım yükselttiği provokasyonlarla Kürtlerin üzerine yürüdü.

KÜRTLERİN BAŞKALDIRISI ERDOĞAN'IN
HESAPLARINI BOZDU

Erdoğan'ın hesabı basitti: Terörizmle mücadele kisvesi altında HDP'yi meclisin dışına iterek başkanlık yolunu açmak, aynı gerekçeyle burjuva muhalefetinin sesini kesmek ve kendi etrafında kümelenenlerin desteğini sağlamlaştırmak istiyordu. Hesabın Rojava ile ilişkili bir boyutu da vardı. İçerideki sindirme operasyonunu daha güçlü olarak yürütmek ve bir milli seferberlik havasını yaratmak için YPG'yi terörist bir örgüt olarak yaftalamak icap ediyordu. Erdoğan bunu başarabilirse sınır ötesi bir operasyon için uluslararası desteği sağlayabileceğini de düşünüyordu.

Yürütülen vahşi saldırı ve provokasyonlar sonucunda Kuzey Kürdistan'da bir ayaklanma patlak verdi. Erdoğan ise güç bela da olsa önce özel hareket timlerinin sonrasında da ordunun gücüne dayanan bir ezme operasyonuna girişti. Doğrusu bu operasyonun kendisi aynı zamanda 7 Haziran seçim yenilgisini bir nebze telafi etti. Yüzeysel bir değerlendirme yapanlar bu yüzden Erdoğan'ın başarılı olduğunu söyleyeceklerdir.

Ama aslına bakılırsa evdeki hesap çarşıya uymadı. Kürdistan'daki başkaldırı Erdoğan'ın tahmin ettiğinden uzun sürdü. PKK'nin üstüne yürüterek onu kitlelerden yalıtıp, bir anlamda mütaka temizliği yapmayı hedefliyordu. Kafasında 1980 arifesinde Fatsa'da yürütülen nokta operasyonu türü bir operasyon olduğunu söylemek mümkündür. Doğrusu o zaman Fatsa'da gerekli direniş gösterilemediği için 12 Eylülcü generallerin işi kolaylaşmış, solun maneviyatı iyiden iyiye bozulmuştu. Ancak bu sefer işler farklı seyretti. Zira söz konusu ayaklanma onu PKK'nin muhtelif hesaplarla başlattığı bir eylem olarak göstermek isteyenlere inat, doğrudan PKK'nin yönlendirmesi ve inisiyatifli altında da gelişmiyordu. Böylelikle Erdoğan karşısında PKK'yi aşan, kitleselel bir silahlı ayaklanma buldu. Bu ayaklanma ona önderlik etme niyetinde olan bir parti olmadı için belki Kuzey Kürdistan'ın ve Türkiye'nin diğer parçalarına yayılmadı ama bir türlü ezilemedi de. Evet, belki Kürtler binlerce kayıp verdi, Cizre'de kuş konacak dam kaldı. Ama Kürtler teslim olmadı. Devlet başkaldırının patlak verdiği bölgede istediği kamu düzenini sağlayamadı. Sağlayacağı da benzeriyordu.

Böylelikle bir yıldırım hareketiyle sonu alamayı hedefleyen Erdoğan sürekli savaşa mecbur kaldı. Savaş durumunun uzaması da Erdoğan'ın saflarını sıklaştırmak şöyle dursun onun cephesindeki güçlerin çözülmesine yol açıyor. AKP'nin düne kadar bir bütün olarak Amerika-CHP-Cemaat'e karşı savuşturduğu söylemek mümkündür. Eskiden bünyesinde kimi isteksiz ve tutuk unsurlar barındırırsa da AKP içindeki huzursuzluklar tüm kaçışma girişimlerine rağmen öne çıkmıyordu. Öne çıktığı zaman da Bülent Arınç-Melih Gökçek örneğinde olduğu gibi hızla örtbas ediliyordu. Bugün cemaate yönelik temizlik operasyonları bitmiş değildir. Ancak görünen o ki Erdoğan'ın temizlediğini yahut kendi elinde tuttuğunu düşündüğü alanlarda işler hiç parlak değildir. Anayasa Mahkemesi'ne atadığı bürokratların Can Dündar ile Erdem Gül'ü serbest bırakması, Cerattepe'deki direniş hükümetin uzlaşmayı tercih etmesi, aslında Erdoğan'ın kendi denetiminde olduğunu düşündüğü kesimlerdeki çözümlere işaret ediyor. Gül ile Arınç'ın daha görünür olması, düne kadar Erdoğan'ın özürcüsü olarak çalışan Hüseyin Çelik'in üst perdeden muhalefet yürütmeye başlaması da bu durumla uyumlu emarelerdir. Erdoğan'ın gerileyişi bu anlamda sürmektedir.

İçeride gerilemesine paralel olarak Erdoğan uzun süredir uluslararası düzlemde de iyiden iyine tecrit oluyor. Uluslararası hukuk mevzuatını kendisine dayanarak yapacak YPG'nin üstüne yürümek, böylelikle de içerideki muhalefeti daha esaslı bir şekilde sindirmek isteyen Erdoğan, uzun zamandır bu amacına ulaşmasını mümkün kılacak bahaneler arıyor, bulamadığında bu ba-

haneleri türlü kumpaslarla kendisi yaratıyordu. Doğrusu Ankara'daki patlamanın ardından Erdoğan bir anda umduğunu bulduğunu sanmış fakat patlamayı TAK'ın üstlenmesi ile birlikte kendisine yakışır tarzda başlattığı kara propaganda ile sadece kendisinin biraz daha tecrit olmasına yol açmıştır.

ERDOĞAN YUMUŞAMAYACAK

Bununla birlikte söz konusu gerilemenin Erdoğan'ı yumuşatacağını, onu hasımlarıyla uzlaşmaya iteceğini söylemek saflık olur. Zira daha önce de belirttiğimiz gibi Erdoğan'ın saldırganlığı devletin içindeki yarılmanın yahut kendisinin gerileyişinin sebebi değil, sonucudur. Dolayısıyla devlet aygıtı içindeki çatlaklar artıp, kendisi siyasal güç olarak geriledikçe bu güce kavuşmak için daha da saldırgan bir hatta ilerlemek zorunda kalacaktır. "Anayasa Mahkemesi'nin kararlarına saygı duymuyorum, uymuyorum" beyanı da, Boydak holdinge, Zaman gazetesine karşı yapılan som hamle de bununla ilgilidir. Erdoğan artık sadece cemaate değil Kayserili Abdullah Gül'e de mesaj vermek istemektedir. YPG'ye yönelik artan saldırganlık da bu çerçevede düşünülmelidir. Aynı şekilde 8 Mart mitinglerinin büyük şehirlerde yasaklanması da bu duruma ilgilidir.

Erdoğan'ın azgınca saldıran sürerken solda uzun süreden beri hâkim olan liberal-tasfiyeciler eğilim kendini aşıktan ifade edemez olmuştur. Zaten Ahmet Altan, Hasan Cemal türü liberal aydınların dahi eylem, direniş, mücadele çağrısını yapıyor. Zaman gazetesi önünde polislin Gülençilere saldırdığı bir dönemde aşıktan bir eylemsizlik çağrısında bulunmak ayrı bir cesaret gerektir. Sol içerisinde hiçbir babayiğit bugün sükûnet çağrılarını aşıktan ifade edecek durumda değildir. Fakat bu durum eylemlerin altını oyan onlara ket vuran tutumların ortadan kalktığı anlamına gelmez. Bilakis eylemleri engelleme yönündeki girişimler asıl olarak sürekli eylem çağrılarının arkasına gizlenmektedir. Tüm sol akımların farklı mecralarda eylem çağrılarında bulunmasına rağmen soldaki bu ataletin nasıl olup da ortaya çıktığını, eylem çağrılarının bir eylemsizlik durumu nasıl mesrulaştırdığını anlamak için önce bu çağrılarının ne anlama geldiğini ve nasıl yapıldığını anlamak gerekir. Zira eylem kelimesinin sol içinde kazandığı anlamlar son derece farklıdır.

EYLEM ÇAĞRILARI YAPARAK EYLEMLERE
KET VURULUYOR

Doğrusu sol içinde eylem denince esas olarak başta gerilla birliklerinin silahlı eylemleri, başka bir deyişle sonrasında propagandası yapılacak cezalandırma ve misilleme eylemleri olmak üzere muhtelif dar kadro eylemleri anlaşılmaktadır. Dolayısıyla "AKP'ye karşı eylemi bir mücadele şart" diyenler aslında çoğu zaman "PKK'nin hareketi geçmesi gerekiyor" demek istemektedirler. Erdoğan'ın gözünün ancak gerilla eylemleriyle korkutulabileceğini savunan bu görüş, Erdoğan'a karşı kitleselel mitinglerin düzenlenmesine de karşıdır. Zira onlar için kitlelerin ayırt edici özelliği dağılıklık, disiplinsizlik. Herhangi bir mitingdeki kitle, bir gerilla birliğinin düzenine ve disiplinine sahip olmadığı için düzen güçlerinden hesap soramadığı gibi güvenlik kuvvetleri tarafından da kolaylıkla ezilebilmektedir. O halde bu bakışa göre söz konusu eylemler hükümetin provokasyonları için uygun bir zemin hazırlamaktadır. O yüzden de bu kesimler "Cizre'nin hesabı baharda sorulacak derken" Mart-Mayıs sürecini ve bu süreçte düzenlenecek kitleselel eylemleri değil; karlar eriyince başlayacak gerilla eylemlerinin kast etmektedir. Dolayısıyla bu kesimler eylem çağrısında buldukları zaman kentlerdeki emekçi ve ezilenler bu eylem çağrılarının muhabati değildir. Onlara düşen esas olarak gerillanın saldırısını beklemek ya da PKK'nin saldırıya başlaması ile başlayacak bir iç savaşın ne kadar korkunç sonuçlar doğuracağını Türkiye kamuoyuna anlatmaktır. Bu nedenle de kentlerdeki emekçilere düşen siyasi bir mücadele çizgisi değil; sağduyuya davet çizgisidir.

"Cizre'de bir katliam mı yoksa bir ayaklanma mı yaşadık?" sorusu tam da bu nedenle entelektüel değil; siyasi bir tartışmaya işaret eder. Cizre'de yaşananların adını ne koyduğumuzun siyasi sonuçları vardır. Yaşananları bir katliam olarak değerlendirenler, devletle mücadelenin halk kitlelerinin işi olmadığını, halkın bu tür eylemlerinin yenilgiye ve katliamlara zemin hazırladığını savunurlar. Kitlelerin önüne ise barış ve uzlaşma propagandası yapma görevini koyup onları apolitik ve pasif bir çizgiye mahkûm ederler. Buna karşılık Cizre'de, Nusaybin'de, Sur'da yaşananlar bir ayaklanma ise, "iç savaş tehlikesi artıyor" vaveylalarının bir anlamı yoktur zira ortada zaten çoktan patlak vermiş bir iç savaş vardır. Bu iç savaşta eksikliği çekilen şey ise mücadelenin farklı ve kitleselel biçimleriyle tüm Türkiye coğrafyasına yayılmasıdır.

İkincisi, HDK da dahil olmak üzere Türkiye'deki sol kesimler emekçi ve ezilenlere bunalıcı bir biçimde hakkını aramak/yahut yaşanan katliamlara karşı duyarsız kalmamak yönünde

eylem çağrısında bulunurken yaptıkları çağrılar esas olarak yerel ve kısmi eylemlerle sınırlı kalmaktadır. Yapılan eylem çağrılarını çoğu zaman şu ya da bu mahallede bir yerel eyleme dönük çağrılarla ötesine geçmez, ki bunlar da örgütleniş ve gerçekleştirme biçimiyle çoğu zaman dar kadro eylemlerinden farkısızdır. Yapılan merkezî çağrılar ise anılığ ve belirsizliği nedeniyle yine kitlelerden çok sol kadrolara yahut özel bir gayretle bu eylemlere katılmaya çalışan duyarlı bireylere yöneliktir. Moda deyişle refleks eylem diye düzenlenen aniden örgütlenen basın açıklamaları, mahallelerdeki protesto yürüyüşleri bu çerçevede değerlendirilmelidir.

Kuşkusuz şu ya da bu varoşta emekçilerin katılmasının mümkün olduğu eylemler düzenlemekte bir sakınca yoktur. Zira KÖZ'ün arkasında duran komünistler "Varoşlarda birleş alanlarda devleş" şiarıyla yıllardır varoşlarda emekçileri bir araya getirecek eylemlerin önemine vurgu yapmaktadırlar. Yanlış olan varoşlarda eylemler düzenlemek değil, bunları "alanlarda devleşmeyi" mümkün kılacak merkezî eylemler hedefinden yoksun, hatta böylesi eylemleri ikame etmek amacıyla düzenlenmektedir.

Bu eylem çağrılarındaki sorunu anlamak için Bolşevik literatürdeki ekonomizm kavramı üzerinde durmak gerekir. Ekonomizm solda genellikle sadece ekonomik sorunlarla yahut kitlelerin günü birlik ihtiyaçlarıyla ilişkili talepler yükseltmek olarak anlaşılır. Ekonomizm böyle kaba bir biçimde tanımlanınca sol akımların kendilerine biçtiği görev de haliyle kitlelere sorunun aslında sistem sorunu olduğunu, devlete ya da bir bütün olarak kapitalizme karşı mücadele etmeden emekçilerin sorunlarının çözülemeyeceğini söylemek olmuştur.

EKONOMİZM DEYİNCE NE ANLAMALI?

Lenin ekonomizme karşı siyasal mücadelenin öneminden, kitlelerin gündemine devlet iktidarı kavramını sokmaktan söz ederken soyut ve bıktırıcı bir şekilde sürekli olarak devlete karşı mücadele etmenin gerekli olduğunu tekrar etmeyi kastetmiyordu. Ona göre devlete ilişkin sorunların kitlelerin tüm mücadelesinde merkezî bir role oturmasının iki nedeni vardı. Birincisi devletin söz etmek, "bütün sınıf ve katmanlarıyla devlet ve hükümetin ilişkiler alanı"ndan yani "bütün sınıflar arasındaki karşılıklı ilişkiler alanı"ndan söz etmek demektir. O yüzden de devletten söz etmek sadece Koç holding, Cemaat, Boydaklar, Aydın Doğan, askerler vs. arasındaki ilişkilerden değil aynı zamanda Alevisinden kadınına, metal işçilerinden atık kağıt toplayıcısına, Kürtlerden köylülere varan biçimde tüm ezilenlerin birbirine nasıl bağlandığından, bu kesimleri kesen sorunların neler olduğundan söz etmek anlamına da gelir. Tam da bu nedenden ötürü ekonomik sorunlar farklı halk gruplarını birbirinden ayıran sorunlar iken siyasal sorun tüm ezilenleri birleştiren, birleştirme potansiyelini taşıyan sorunlardır. O halde, devletten söz etmek için sadece bu kesimleri birbirine bağlayan ve hareket ettiren sorunları en somut şekilde teşhis edip tarif etmek yetmez, aynı zamanda tüm bu kesimleri birleştirecek talepler ve eylem biçimleri yaratmak gerekir.

Bugün yükseltelen eylem çağrılarını genelde siyasi içeriğe sahip değildir, ezilen ve sömürülen yığınları bir araya getirecek talepleri öne çıkarmak yerine şu ya da bu kesimin taleplerine odaklanmaktadır. Örneğin 8 Mart Kadınlar Günü'nün sadece kadınların mücadele günü, Newroz'un Kürtlerin, 1 Mayıs'ın da işçilerin bayramı olarak görülmesi bu bakış açısının ürünüdür. Hal böyle olunca bu eylemlerde dillendirilen siyasi talepler esas olarak soyut ve belirsiz bir nitelik taşımaktadır. Barış, demokrasi yahut Kürt sorununa çözüm, şiddet politikalarının son bulması vs. türünden talepler bu soyut taleplerin örnekleridir. Önemli olan demokrasi ve özgürlük talep etmek değil, bu talebin nasıl gerçekleşeceğini, bugün kavranması gereken acil halkın ne olduğunu ortaya koymaktır. Doğrusu gerilemesine karşın tüm toplum üzerinde merkezî bir iktidar kurma hevesinde olan Erdoğan'ın tutumları böylesi siyasi talepler üretmeyi kolaylaştırmaktadır. Zira içinden geçtiğimiz dönemde tüm siyasi sorunların düğümlendiği tek bir sorun vardır: Erdoğan sorunu. Tüm sorunların Erdoğan'ın akıbeti sorununda düğümlenmiş olması, Erdoğan gittiğinde emekçilerin sorunlarının çözüleceği anlamına gelmez. Sadece Erdoğan emekçiler tarafından def edilmediği takdirde emekçilerin tek bir sorununu dahi çözülemeyeceği anlamına gelir. Bu yüzden önmüzdeki dönemde tüm kitleselel eylemlerin merkezine Erdoğan karşıtı mücadele oturtulmalıdır.

Zaten tam da bu nedenden Erdoğan nefreti, yahut Erdoğan'ın bu sorunlu durumunun yaratığı fırsatlar bugün kitleleri harekete geçiren en büyük güçtür. Bu noktada kitlelerin siyasal sorunlara dair kavrayış ve sezgilerinin sol akımlarından çok daha yüksek olduğunu söylemek gerekir. Cerattepe'deki direniş sadece bir çevre direnişi değildir; aynı zamanda Erdoğan'a duyulan öfkenin patlak verdiği bir eylemdir. Bu bakımdan Türkiye'deki iç savaşın bir parçası olarak

görülmalıdır. Aynı şekilde bugün Renault işçileri direnişe çıkıyorsa bu esas olarak ekonomik sorunlarda bıçağın kemiğe dayanmasından değil, söz konusu işçilerin yaşanan rejim krizinin kendileri için elverişli bir iklim yarattığını kavramasından kaynaklanmaktadır.

Net ve birleştirici bir siyasal hedefin yokluğu bugünkü ekonomist kavrayışın tek sonucu değildir. Sadece kitleleri birleştirecek talepler değil, birleşecek kesimlerin bir araya gelmesini mümkün kılan eylem biçimleri de eksiktir. Bugün için Erdoğan'dan kurtulmak için farklı kesimleri bir araya getirecek eylem biçimi dar kadro eylemleri değil; kitlelerin siyasi gücünü gösteren, onları politikleştiren mitingler olmalıdır. Erdoğan'ın sultasına karşı düzenlenecek mitingler emekçi ve ezilenlerin tüm kesimlerine siyasi bir sorun etrafında buluşma ve kenetlenme imkanı verecektir. Ülke çapında bir buluşmaya işaret eden bir miting düzenlenmediği sürece, Sur'da yakınlarını yitiren emekçilerden imzacı akademisyenlere, Renault işçilerinden kadın cinayetlerine tepkili kadınlara tüm kesimleri buluşturmaya, Erdoğan'ı süpürecek bu gücü yaratmak mümkün olmayacaktır. Böyle bir miting hedefinden yoksun bir şekilde düzenlenecek yerel eylemler sadece cılız eylemlere yol açmakla kalmayacak, aynı zamanda hem bu eylemlere katılan kitleyi yoracak hem de tasfiyecilere yeni malzemeler vererek onların "Bakin biz kitleleri eyleme çağırıyoruz gelmiyorlar, kitleler eylem istemiyor, bize yeni eylem biçimleri lazım" bahanelerine sığınmalarını mümkün kılacaktır.

EKONOMİST KAVRAYIŞIN TİPİK BİR ÜRÜNÜ
OLARAK SUR YÜRÜYÜŞÜ

Sur eylemi bu bakımdan neler yapılmaması gerektiğini gösteren çarpıcı bir örnektir. Sur eylemini değerlendirirken "Kürt halkı HDP'ye prim vermiyor" diyen şarlatanlardan uzak durmak gerekir. Zira Sur buluşmasında yaşanan hüsrana HDP'nin reformist-ekonomist çizgisinin bir sonucudur. Her şeyden önce Sur eylemi eğer bir mücadele çağrısı anlamına geliyorsa bunu Sur'da yapmanın bir anlamı yoktu zira Sur'da bir mücadele zaten vardı. Başta da ifade ettiğimiz gibi tipik Cizre'de olduğu gibi Sur'da da Kürtler AKP'ye teslim olmadı ve başkaldırılarını sürdürdüler. Ancak görkemli ne olursa olsun Sur'daki ayaklanma yerel bir ayaklanma idi, baştan kazanması için ise Erdoğan'a karşı diğer bölgelere yayılan kitleselel eylemlerle buluşması gerekiyordu. Yani asıl başka yerlerdeki mücadeleyi büyütmek gerekliydi. HDP Sur'daki eylemi Türkiye'nin batısına yaymak için İstanbul'da, İzmir'de mitingler düzenlemeyi tercih etmek yerine tüm kesimleri zaten mücadele verilen yere çağırdı. Bu aslında, böylesi bir buluşmaya diğer illerden sınırlı bir katılım olacağı için, Türkiye'nin geri kalanını pasif bırakmak anlamına geldiği gibi, zaten direnişin bütün yükü sırtına binmiş Sur halkının omuzlarına yeni bir yük yüklemek anlamına geliyordu.

Kitlelerin Erdoğan'a yönelik öfkesi büyürken sol akımların bu öfkeyi birleştirecek eylemlerden kaçınması, sadece odağında HDP'nin olduğu bir halk muhalefetinin oluşmasını engellemeyecek, aynı zamanda Erdoğan'a karşı mücadelede ön almak için fırsat kollayan CHP'nin önünü açacaktır. Zira bugüne kadar CHP'nin Gezi dahil olmak üzere kitleselel bir seferberliğe dahil olmaktan kaçınması, esas olarak HDP ve onunla birlikte hareket eden güçlerden ötürüdür. HDP sokak eylemlerinde başı çektiği sürece CHP hiçbir zaman emekçileri sokağa çağırmayacaktır, zira inisiyatifli HDP'ye kapıyı açmaktan korkmaktadır. HDP'nin kitleleri yerel, kısmi ve apolitik eylemlere mahkûm ettiği koşullarda ise CHP'nin özgüveninin artacağına şüphe yoktur.

SESSİZLİK PERDESİNİ YIRTMAK İÇİN

Sur'daki ezilenlerin mücadelesine sahip çıkmak, dört bir yandaki sessizlik perdesini yırtmak isteyenlerin yapması gereken şey; bu durumdan şikâyet etmek değil Türkiye'nin büyük şehirlerinde Erdoğan'a geçit vermemek amacıyla tüm kesimlerin buluşacağı mitingler düzenlemektir. Bu mitingler sadece düzenlenmesinde sorumluluk alanlarla almayanları ayırt etmeyecek, aynı zamanda Erdoğan'ı gönderecek kitleselel bir mücadeleye kimin önderlik edeceğini dair bir sınav olacaktır. Provokasyon ihtimallerinden söz ederek bu görevden yitirenlerin, yahut Newroz'un, 1 Mayıs'ın üzerindeki belirsizlik perdesini kaldırmak için çaba göstermek yerine, ataletleriyle bu belirsizliği daha da artıranların sınıfta kalacaklarını söylemeye bile gerek yoktur. Manzarayı ve görevleri bu şekilde tarif etmek aynı zamanda KÖZ'ün arkasında duran komünistlerin izleyeceği eylem ve propaganda çizgisinin ne olduğuna işaret eder. KÖZ'ün arkasında duran komünistler bir yandan Erdoğan'a karşı kitleselel mitingler düzenleme yolundaki her türlü girişimin ve ön hazırlık sürecinin doğal bir parçası olurken diğer yandan da kendi tasfiyeciler yönelimleri nedeniyle tarihi fırsatlarla yüz yüze bulunan emekçi ve ezilenleri siyasetçilikle mahkûm edenleri karşısına almaya devam edecek.

Arthur Arnould'un Kaleminden Fransa'da İç Savaş

1871 Paris Komünü'nün önemli isimlerinden biri ve Birinci Enternasyonal'in Proudhoncu kanadının aktif militanlarından olan Arthur Arnould (Artür Arnu) Komün'ün bastırılmasından sonra sürgündeyken yazdığı üç ciltlik «Devlet ve İhtilal, Paris Komünü'nün Halkçı ve Parlamenter Tarihçesi» başlıklı üç ciltlik anı/tahlil kitabıyla da hatırlanır. Bu kitabının bir pasajında Arnould, Paris Komünü'nün ortaya çıkmasına varan gelişmeleri aşağıdaki gibi tahlil ve tasvir ediyor. Bu pasajın çevirisini yayınlıyoruz.

Kuşkusuz bu tasvir tarihte olup bitmiş bir olayın hatırlanması gibi okunursa bir anlam ifade etmez. Zira Türkçe'de Paris Komünü hakkında azımsanmayacak kaynak olduğu gibi, Marksistler açısından temel başvuru kaynağı olarak kabul edilen Lissagaray'nin (lisagare) Paris Komünü Tarihi'nin de iki ayrı çevirisi mevcuttur.

Ayrıca Türkçede Fransa'da İç Savaş başlığıyla yayınlanan Marx'ın Komün değerlendirmesi konusunda referans kabul edilen tahlilli de yıllardır Türkiyeli devrimcilerin erişimine açıktır.

Bu bakımdan Arnould'nun kitabından alınan aşağıdaki pasaj Komün tarihçesine ışık tutan bir yazıdan farklı biçimde dikkate alınmalıdır.

Bu pasajda özellikle bugünün Türkiyesindeki kimi gelişmelere anlam verebilme bakımından önemli ve öğretici olan daha çok 18 Mart gününe geliş sürecinde Adolphe Thiers'nin (adolfe tiye) şahsi iktidar hırsının yön verdiği yönelimi hakkındaki tasvirdir. Burada Thiers'nin devrim ve sosyalizm taraftarlarını ağır bir hezimete uğratmak üzere planlı tertipleriyle nasıl iç savaşın asıl bilinçli öznesi haline geldiği ortaya konmaktadır. Arnould karşı devrim güçlerinin iç savaşın kendi istedikleri zamanda ve koşullarda cereyan etmesini az çok denetimli biçimde nasıl sağladığını sergiliyor.

Burada aynı zamanda iç savaştan kaçınma reflekslerinin, kaçınılmaz bir topyekün kapışmanın eşliğinde barışçıl çözüm arayışlarının, hatta kararlı bir celtatlar hükümetiyle uzlaşma yolunda umarsız girişim ve beklentilerin nasıl karşı devrimin tertiplerinin önünü açtığı da gösteriliyor.

En çarpıcı olan ise imparatorluğun enkazı üzerinde merkeziyetçi ve otoriter bir rejimi Avrupa gericiğinin baş aktörü konumundaki Prusya'nın da desteğini alarak kurma hedefine kilitlenmiş devrim ve sosyalizm düşmanı bir hükümetin tutumu iyi tasvir ediliyor. Böyle bir hükümetle, hatırı sayılır ölçekte silahlanmış ve silahlarını teslim edip tamamen savunmasız kalmaya niyetli olmayan örgütlü Paris halkının yan yana yaşamasının mümkün olmadığı sergileniyor. Yani daha çok bilinen Rus devrimi sürecindeki ikili iktidar durumuna benzer bir durumun varlığı tasvir ediliyor.

Thiers bunun farkındadır ve zaten kendine biçtiği misyon da o noktaya gelene kadar izlediği yol da her türlü direnişi ve düzene karşı koyuş tohumlarının tümünü amansız bir biçimde yok etme ihtirasının damgasını taşımaktadır. Aslında bir yandan Alman birliğinin ve İkinci Reich'in yolunu döşeyerek Avrupa'nın önde gelen emperyal gücünün başında olma sevdasındaki Bismarck'ın da hedeflerinden biri de budur.

Lissagaray de Arnould gibi Komün'ün önde gelen isimlerinden biridir. Kanlı haftadan sonra sağ kurtulmuş ve İngiltere'de Marx ailesinin yakınında iken Komün tarihini yazdı. Marx'ın küçük kızı Eleanor ile arasındaki aşk hikayesi Marx'ın müdahalesiyle başlayamadan son buldu. Lissagaray'in kitabının Nota Bene yayınlarından çıkan çevirisi Payel'inkine göre daha iyi bir çeviridir.

Doğrusu «Marx'ın eseri» diye yayınlanan ve upkı Komünist Manifesto gibi öyle kabul edilen bu kitap aslında Birinci Enternasyonal Genel Konseyi'nin Paris komünü değerlendirmesi gündemiyle yaptığı bir toplantıya Marx'ın yaptığı sunuştur ve Genel Konsey tarafından benimsenip Enternasyonal'in bir belgesi olarak 13 haziran 1871'de imzasız olarak yayınlanmıştır. Daha sonra bu metine yönelik eleştiri ve tartışmalar karşısında metnin tüm sorumluluğunu üstlendiğini bildirmek üzere Daily News'a bir yazı göndermesiyle, Marx'ın bu değerlendirmenin kendi kaleminden çıktığını teyid ettiği kabul edilmiştir. Bundan itibaren Fransa'da İç savaş Marx'ın eseri olarak yayınlanmaya ve anılmaya başlamıştır. Bugün Fransa'da İç Savaş olarak yayınlanan derlemelerde yer alan metinler Marx'ın değişik ve silelerle Genel Konsey'e yaptığı sunuşları içerir ama yukarıda zikredilen üçüncü sunuştur.

1870 yılının sonuna yaklaşıırken Bismarck, Fransa'yı kaybedeceği bir savaşa davet ederek ilk adımı atmıştı. Daha sonra imparator bozuntusunu rehin alıp, güttüde daralan bir kuşatma altındaki Paris'te bir kukla hükümetin iş başına

General Vinoy.

gelmesini sağlamıştı.

Bu hükümetin kurulmasını takiben Prusya Kralı Guillaume ve Bismarck, Alman imparatorluğunun ilan törenlerini hazırlamaya başlamıştı. Güya 'Ulusal Savunma Hükümeti' adını taşıyan hükümetin başı General Trochu'nun (troşü), beklendiği gibi, ikinci teslimiyet anlaşmasını imzaladığı gün, 18 Ocak 1871'de Versailles Sarayının aynalı galerisinde I. Guillaume kendini Alman İmparatoru ilan etti. Alman İmparatorluğu, namı diğer II. Reich kurulmuş, Alman birliği ve Almanya'nın Avrupa'daki lider konumu sağlanmış, Bismarck da bir muradına ermişti.

Ama Bismarck'ın muradı bundan ibaret değildi. Bundan sonraki hedefi Avrupa'da karşı devrimin nihai ve kalıcı zaferini sağlamaktı; ve karşı devrimin zaferinin Paris'te kazanılması gerekiyordu. Bismarck'ın bu iş için başyardımcılarından biri Trochu'nun yerini alan Thiers olacaktır. İkincisi de General Mac Mahon (makmaon) olacaktır.

Mac Mahon Louis Bonapart ile birlikte ağır yaralı olarak esir düştükten sonra, Thiers'nin hem cumhurbaşkanı hem başbakan işlevlerini üstlenmesinin ardından serbest bırakılıp Versailles ordusu denen düzen ordusunun başındaki General Vinoy'a destek olmak üzere gönderilen eski Cezayir genel valisi, namı diğer bir «Cezayir kasabı» idi.

Karşı devrimin en eli kanlı celtatları iş başına geçmişti. Sadece bu etken nedeniyle bile, Parislilerin bütün iyimser beklentilerine ve kaçınmak istemelerine rağmen, kanlı bir iç savaş kaçınılmazdı.

Arnould da, Thiers'nin Alman imparatorluğunun kuklası olmaktan kurtulmak için Fransa'yı işgal edip Paris kuşatmış Alman ordusunun da desteğiyle Paris'i alt edip kanlı bir zafer kazanmaya mecbur olduğunu anlatıyor.

İşte bu nedenle 18 Mart günü yaklaşık Paris'in büyük bir katliamın eşliğinde olduğu bellidir. Bilindiği gibi Marx'ın bu meşum tertip karşısında direnmenin çılgınlık olacağını söylerken dayandığı olgular da bunlardı.

Ne var ki Arnould da aynı tespiti teyit ederken bu tür koşullarda, yenilginin kaçınılmaz olduğunu bile direnmenin nasıl bir anlam taşıdığına parmak basarak pek çok «aklı başında» ve tecrübeli kimseleri barındıran komünarların neden ve nasıl böyle bir «çılğınlığa» kalkıştıklarına ışık tutuyor.

Arnould'dan alınan pasaja bakıldığında ortada 18 Mart günü başlayan ve 28 Mayıs günü karşı devrim güçlerinin hedeflediği kanlı katliamla son bulan bir tertibin adım adım ilerleyişinin sergilenmesinden ibaret bir tablo söz konusu imiş gibi bir izlenim doğabilir. Süreç görünüşte hükümet tarafından en baştan planlandığı doğrultuda seyretmiş gibi görünebilir. Öyle değildir.

Arnould da daha en baştan, hatta 17 Mart gününden itibaren, beklenmedik bir direniş iradesinin kendini gösterdiğine işaret etmektedir. Başından lanetli kanlı haftanın son anına kadar komünarların her biri, ayrı ayrı kahramanlık ve fedakarlık örnekleriyle bu iradeyi müstesna bir biçimde somutlamıştır.

Komün arefesinde «kızıl bayrak ancak işçilerin kanıyla sulanmış yerlerde sürüklenir» demek burjuvazinin adetlerindendi. Komün deneyiminin ardından kızıl bayrak dünyanın her yerinde emekçilerin ve komünistlerin tek bayrağı olarak, hatta ilk zamanlarda yer yer hakim olan siyah bayrağın yerine geçerek yükseklerde dalgalanmaya devam ediyor.

Mamafih ekseri kahramanlık veya katliam boyutlarıyla anılan Komün deneyiminin komünistler için asıl önemi ve herkes için asıl sürprizi 72 günlük kısa ömrü içinde Komün'ün devletin yapısı ve işleyişi bağlamında yapacağı devrimci dönüşümler olacaktır.

18 Mart günü Montmartre'daki toplara el koyma girişimi ve onu takip eden girişimleri boşa çıkınca, hükümet kesin olarak Paris'i terk edip Versailles'a yerleşmişti. Böylece Paris'te iktidar görünüşte Ulusal Muhafızların ve onun Merkez Komitesi'nin eline geçmişti.

Ulusal Muhafız örgütlenmesi o zaman 180 bin kişiyi kapsayan 200 taburdan oluşuyordu. Elinde 500 bin civarında tüfek, 227 top ve bunlar için yeterli mühimmat vardı.

İlk sürpriz Proudhon ve Blanki taraftarlarının damga vurduğu ve önemli bir kısmı farmason localarında yer alan Ulusal Muhafız Merkez Komitesi'nin kararı oldu.

O sıra en düşük rütbeliden en yükseğine bütün subayların askerlerin seçimi ile belirlendiği ve geri çağırılabilirdiği Ulusal Muhafız ordusunun Merkez Komitesi iktidarı kendisinin üstlenmeyeceğini, Paris'lilerin oyuyla seçilen ve geri çağırılacak olan üyelerin oluşturacağı bir Komün Genel Meclisi seçilmesi gerektiğini bildirdi. Daha sonra Kışık Sarayı basıp ikili iktidara son verilen 7 Kasım 1917 akşamı bütün Sovyetler genel toplantısında «Kerensky hükümeti artık yoktur bütün iktidar Sovyetlerin elindedir» diyecek olan Bolşevikler de bu örneği takip edeceklerdi.

Bu karar üzerine derhal yapılan seçim sonuçlarının 26 Mart günü açıklanmasıyla fiilen yaşanan Paris Komünü resmen kurulmuş oldu.

Seçimlere katılım Paris genelinde yüzde 50 civarında oldu ama dağılım çarpıcı bir biçimde değişiyordu. Daha çok proleter nüfusun ağırlıklı olduğu 20. Bölgede yüzde 76 olan katılım burjuva nüfusun ağırlıkta olduğu batı bölgelerinde yüzde 25ler civarındaydı. Tabii seçilenler arasında kadınlar olmadığı gibi seçilenler arasında da kadın yoktu; hiç olmayacaktı.

Sokaklarda ve barikatlar en aktif ve kalabalık varlığı gösteren Parisli kadınlar daha çok kulüpler vb. gönüllü örgütlenmeleri içinde toplanıyorlardı. Bir demokrasi söleni olarak kutlanan bu gelişme içerisinde Kadınların seçme ve seçilme hakkından bahseden neredeyse hiç yoktu.

20. Bölgede oyların yüzde yüzü Komün'den yana çıktı. 17. 18. Ve 19. bölgelerde de buna yakın sonuçlar çıktı. 3., 4., 5., 6., 7., 10., 11., 12., 13., 14., ve 15., bölgelerde Komün taraftarı oylar yüzde 75in altına düşmedi. Buna karşılık 1., 2., 9., ve 16. bölgelerde komün karşıtı oylar çoğunlukta idi. Hiç kuşkusuz kadınların seçme ve seçilme hakkının olduğu bir seçim söz konusu olduğu takdirde seçim sonuçlarında komün taraftarlarının ağırlığı kıyaslanmayacak kadar ağır basıyor olacaktı. Zira bir yana, burjuva semtlerinde de kadın komün taraftarları erkeklerden daha fazlaydı.

Genel Meclise seçilen 60 üyenin çoğunluğu devrimci eğilimlilerden oluşuyordu 25'i kol işçisiydi. Geri kalanların içinde ağırlıklı olanlar gazeteci, avukat, tabip, ve-

teriner, mühendis, ressam, yazar, sanatçı gibi mesleklerle dağılıyordu.

Siyasal eğilimleri bakımından çoğunluk daha çok 1793 nostalgisini temsil eden jakoben geleceklere bağlı kişilerden oluşurken, Proudhoncuların ağırlıkta olduğu Birinci Enternasyonal üyeleri ile Blanki taraftarları iki ayrı güçlü azınlık oluşturdu.

Seçim sonuçları Hotel de Ville önünde toplanan 100 bin kişilik kitleye duyurulurken ilan edildi. O sırada hapiste olan Blanki 18. Ve 20. Bölgelerden Komün Meclisi üyesi seçilmişti, onun gibi birden fazla bölgeden seçilenler arasında Proudhon taraftarlarından Eugene Varlin (öjen varlen - 6., 12. ve 17. bölgeler) ve Arthur Arnould (4. ve 8. bölgeler) yer almaktaydı.

Ardından bakanlık işlevi göreceği söylenebilecek olan komisyonlar ve komisyon başkanlıkları oluştu.

İdari makamlarda, adalet, eğitim, levazimat ve bakım vb. işleriyle ulusal muhafız birliklerinde bütün kademelerdeki görevliler seçimle ve seçmenler tarafından geri çağırılabilir koşuluyla belirlenecekti. Hiçbir görevli bir işçi yevmiyesinden fazla ücret alamayacaktı.

Komün Genel Meclisinin ilk kararlarından biri de kiralardan iptal edilmesi oldu. Aynı şekilde emanetçilere rehin bırakılan mallar sahiplerine iade edilecekti.

Süreklili ordu olmayacak herkes ulusal Muhafız birliklerinde asker sayılacaktı.

Eğitim zorunlu, laik ve parasız olacaktı.

Terkedilmiş fabrikalar işçi kooperatiflerinin boş ev ve binalar ihtiyaç sahiplerinin kullanımına açılacaktı (o günden beri boş binalara yerleşme ve bunun görece bir münasama ile karşılanması süregelmekte).

Tüm işyerlerinde para cezası uygulaması yasaklanacaktı.

Tebası ve nereden geldiğine bakılmaksızın her Parisli tam hak ve ödevlere sahip yurttaş sayılacaktı.

Eş, dul, yetim ödenekleri gibi ödenekler konusunda kimseden resmi nikah belgesi istenmeyecek, gayri meşru evlilik ve gayri meşru çocuk kavramları kalkacaktı.

Bunların yanı sıra, Napolyon'un diktiği imparatorluk sembolü Vendome sütununun yıkılması, Thiers'nin evinin yakılması, Giyotin'in bulunduğu yerden sökülüp 11. Bölge belediye binasının önünde yakılması gibi sembolik kararlar alındı.

Bu tür sembolik eylemlerin sonucusu kanlı haftanın ilk gününde monarşinin sembolü ihtişamlı Tuilleries (tüileri) Sarayının yakılması olacaktı. O sarayın halen sadece bahçesi bulunmak-

General Mac Mahon

tadır binadan restore edilen bir tak/kapı dışında eser kalmamıştır. (Kimileri bu yangının Versailles birliklerinin ilerlemesini yavaşlatmak amacıyla çıkarıldığını da düşünmektedir.)

Bu özellikleri ile 72 gün hüküm süren Paris Komünü, sonradan Engels'in diyeceği gibi «proletarya diktatörlüğünün neye benzediğini mi merak ediyorsunuz? Paris Komünü'ne bakın» diye anılacak bir referans olmuştur.

Marx, Engels ve Lenin gibi komünistler sonradan komünü değişik açılardan irdeleyip değerlendirmiş ve Komün'ün eksikleriyle hataları hakkında türlü değerlendirmeler yapılmıştır.

Marx bakımından (ki bu aynı zamanda Birinci Enternasyonal'in benimsediği değerlendirmedir) en önemli kusurlardan biri Merkez bankasına el konmamış olması gelmektedir. Daha önemlisi ise proletaryanın iktidarı ele geçirmek ve devleti kendi bildiği gibi yönetmekle yetinemeyeceği, burjuva devlet aygıtının tamamen parçalanması gerektiği dersinin çıkarılmasıdır.

Bunun yanı sıra yaygın ve genel bir diğer değerlendirme de, Komün hareketinin merkezi bir devrimci önderlikten yoksun oluşuna parmak basılması ve bunun tayin edici öneminin saptanmasıdır.

Marx bunu Thiers'nin birçok önemli rehinerler karşılığında Blanki'nin serbest bırakılmasını, «Komüne Blanki'yi iade etmek, onu koca bir silahlı birlikle donatmaktan daha tehlikelidir» diyerek reddedişini yorumlarken, Blanki'yi kastederek, «Komün'ün en önemli eksikliği başının olmamasıydı.» diye ifade etmişti. Oysa Paris Komününde Birinci Enternasyonal militanları belirgin bir etkinliğe sahip oldukları gibi, Komün hareketinin Paris dışında, Lyon, Marsilya, Toulouse, Rouen gibi büyük kentlerin yanı sıra kimei daha küçük kentlere yayılmasında da Birinci Enternasyonal militanlarının önemli bir rolü olmuştur.

Paris Komünü komünistlere cesaret kararlılık ve fedakarlık gibi manevi değerlerin yanı sıra bir proleter devriminin stratejik hedefi olması gereken proletarya diktatörlüğünün neye benzeyeceğini ve iktidarı almaya hazır ve niyetli bir devrimci partinin eksikliğinin tayin edici önemini olumlu olumsuz muhtelif veçhelleriyle gösterdi.

Ama kuşkusuz Marx'ın kaleminden çıkan Komün değerlendirmesini Fransa'da İç Savaş başlığıyla yayımlayan Birinci Enternasyonal, aynı

Bu bakımdan Leninist terminoloji içinde ve bir proleter devrim stratejisi kavrayışıyla sosyal devrim dendiğinde, içinde üniformalı/üniformasız askerlerin, örgütlü/örgütsüz, düzenli/düzensiz, silahlı/silahsız kesim ve öbeklerin yer aldığı bir halk hareketinin devletin silahlı kuvvetlerini olduğu kadar silahsız kurumlarını da karşısına alan ayaklanmasını anlamak gerekir. Kuşkusuz kimi durumlarda bir mezhebin, etnik grubun mensup ve taraftarlarıyla bir diğerinin mensup ve taraftarlarının karşı karşıya gelip düzenli/düzensiz silahlı/silahsız yollardan birbirleriyle kıyasıya döğüştüğü örnekler de tarihte ve günümüzde eksik değildir. Ama çağın gereği devlet kurum ve güçleriyle bu çatışan taraflardan birinin yanında, içinde hiç değilse arkasında yer alır; diğer kampın arkasında da bir başka devletin yahut aynı devletin başka kurum ve güçlerinin yer alması kaçınılmazdır. Proleter devrim stratejisini rafa kaldırarak olayları algılayıp yorumlama adetini benimsemiş olanların iç savaş kavramını yaktırdıkları örnekler ekseri bu tür örneklerle sınırlıdır.

Ne var ki iç savaş proleter devrimi çerçevesinde ele alındığı takdirde kaçınılmaz bir stratejik katedir. İç savaş kaçınılmaz olarak mevcut devlet iktidarının sarsıldığı ve sorgulandığı devletin egemenliğinin tamamen veya kısmen zafiyet içinde olduğu dolayısıyla hakim sınıfın hakim sınıf olma durumunun tehdit altında en azından tartışma konusuna haline geldiği bir katedir. İktidar sorunu ezilen/sömürülen yığınlar bakımından somut ve acil bir sorun olarak kendini dayatır. Bu aşamada iç savaştan kaçınmak veya buna benzer mülahazalarla kendini dayatan sorunu iktidar sorunundan koparmak, daima hakim sınıfın, onun devletin veya siyasi iktidar imkanlarını ellerinde tutanların tetiklediği bir iç savaşı davet eder. Bir başka deyişle yahut bir başka anlamda mevcut iktidarın kendini koruyup pekiştirmek için savaş yöntemleriyle sınıf düşmanlarını veya yönetilenlerin hepsini karşısına alarak en uç noktalara kadar gitmekten çekinmeyen bir baskı ve tedip hareketine girmesinin gerekli yahut kaçınılmaz olduğu her durumda hakim sınıf ve devlet asıl doğasının en çıplak haliyle belirir ve halka karşı bir savaş ilan ederek/etmeden başlatır. Bu nedenle bu tür kritik dönemelerde iç savaştan kaçınmak (genellikle devletler bakımından doğaları gereği böyle bir refleks bahis konusu değildir) karşı devrim kampının tetikleyeceği bir iç savaşı davet eder.

Kimin başlatmak üzere inisiyatifi aldığından bağımsız olarak bu tür durumlar esasen bir devrimin eli kulağında olduğu anlamına gelir. İç savaştan kaçınma refleksleri ve arayışları aynı zamanda devrimden uzak durma reflekslerini anlatır.

Bu saptamanın anlamı bir iç savaşı göze almayanların bir proleter devriminin sorumluluğunu almalarının da mümkün olmayacağıdır. O nedenle şu ya da bu nedenle bir proleter devriminden vaz geçen ya da bundan kaçınmak isteyenlerin sık sık iç savaş tehlikesinden söz etmeleri tesadüf değildir.

Ne var ki unutmamak gerekir ki iktidarını ve egemenliğini korumak sağlamlaştırıp yerli yerine oturtmak için hakim sınıfların ve onlar adına devlet aygıtını kullanmakta olanların tüm devrimci dinamiklerin kökünü kazımak üzere ön alma kaygısıyla hareket ettiği durumlar da vardır. Arnould'dan alınan pasajda tasvir edilen buna çarpıcı bir örnektir. Alman ordusunun desteğiyle devrim dinamiklerinin kökünü kazımak için Paris'e saldıran Thiers'nin tetiklediği iç savaş önemli ve ibret alınacak tarihsel dersler sunmaktadır.

Kuşkusuz bu örneğe bakıp Paris Komünü ile bugünün Türkiye'si ve Kürdistanı arasında paralellikler kurmak akla ziyandır. Zira «beyaz cüce» lakaplı Thiers ile «uzun» lakaplı Erdoğan arasındaki fark boy farklarından çok fazladır. Bununla birlikte, Parislileri silahsızlandırmak ve egemenliğini sağlayıp pekiştirmek için Thiers'yi Parisli

devrimciler üzerine saldırmaya iten neyse, Erdoğan'ın Cizre'ye Sur'a kendine bağlı kuvvetlerini salmaya iten ve Rojava'ya göz dikmesine neden olan dinamikler de benzer dinamiklerdir.

Gerekli ölçek düzeltmelerini akılda tutarak, Erdoğan'ın yapmak istediğinin de egemenlik alanından çıkma ihtimali olan her odağa saldırmak devrim ve sosyalizm dinamiklerini mutlak surette geriletip etkisiz hale getirmek olduğundan kuşku duymamak gerekir. Thiers çılgın değildi; Erdoğan da değil.

Thiers'nin iktidarda tutunabilmek için Paris'teki ayaklanmayı ezmesi gerekiyordu. Arnould'nun dediği gibi «ayaklanmış Paris yere çakılmış Thiers» demekti. Onun için Thiers'nin kanlı bir zafere mutlaka ihtiyacı vardı. Aynı çap ve düzeyde olmasa da gerileyen ve geriledikçe siyaseten rakip yahut hasım kabul ettiği güçlere muhtaç hale gelen Erdoğan'ın yön verdiği AKP iktidarı gerçek düşmanlarının kimler olduğunu şaşırmadan herkese saldıran ve herkesi baskı altına almak suretiyle iktidardaki konumunu sürdürmektен başka çaresi olmayan bir konuma sürüklenmektedir. Ama elbette ne Thiers'nin başında olduğu devlet Erdoğan'ın elinde tutmaya çalıştığıyla aynı boyuttadır. Ne de karşıdaki güçlerin Paris Komünü'nün arkasındaki güçlerle (nicelik değil nitelik bakımından) kıyaslanması kabilirdir.

Thiers'nin karşısında peş peşe devrim kalkışmalarının savaşın ve kuşatmanın ateşinden geçmiş Paris Komünü vardı arkasında da muzaffer Alman ordusunun yanı sıra Avrupa'nın tüm emperyalistleriyle yeni yükselmekte olan ABD vardı. 1830'lu yıllarda Lyon dokuma işçilerinin ayaklanmasından provasını yaptığı kanlı haftanın tecrübesi vardı. O zaman asıl bir yol izlediye neredeyse upatıp aynısını Paris'te yapmak üzere sınamış ve başarılı olmuş bir planı vardı. Lyon'da önce kenti boşaltırıp isyancılara teslim etmiş sonra bu ayaklanmayı gerekçe yaparak kuşattığı kenti kurtarmak üzere en şiddetli ve hunhar yöntemlerle saldırmıştı. Aynısını Paris'te yapacaktı. Arnould bu meşum planının nasıl yürürlüğe koyulduğunu ayrıntılı bir biçimde tasvir ediyor.

Bu meşum planını uygulamak için Thiers'nin bir komutana ve bir orduya ihtiyacı vardı çünkü mevcut ordu yenilmiş ve esir düşmüştü. Sedan savaşındaki hezimetle yenilgiye uğramadan ve esir düşmeden geri çekilmeyi başaran Paris'e dönebilen tek birlik onun komuta ettiği 13. Kolordu idi; zira yenilgi vuku bulduğunda bu kolordu henüz cepheye tam anlamıyla ulaşmış değildi. Vinoy ve kolordusu Üçüncü Cumhuriyetin Paris'teki hazır tek ordusu olacaktı. Thiers devletin başına geçtiğinde Prusyalılar ağır yaralı olarak esir düşmüş olan General Mac Mahon'u serbest bırakıp Paris'e gönderecekti. İrlanda asıllı olan Mac Mahon 1870 savaşından önce Cezayir genel valisi idi. Orada Kabillere karşı ve genel olarak sert tedbirleriyle ün salmış celladın biriydi ve bu aşırılıkları nedeniyle oradan geri çağırılmıştı. Thiers kurmay heyetini oluştururken bir yandan da Paris'in derinliklerinden ne Paris'ten ne de Nantes, Nimes, Lyon, Marsilya, Toulouse, Perpignan gibi komün hareketinin sirayet ettiği kentlerin dışındaki kırsal bölgelerden «Paris'i yabancılardan işgal ettiği» demagojisiyle asker devşirip bunları Paris Prusyalıların eline geçmesin diye silahlanıp direnen Parislilerin üzerine salmak üzere orduya katıyordu. Ama asıl güç aldığı kaynak topyekün silahlanmış ve muzaffer Prusya ordusuna karşı sonuna kadar savaşmaya hazır oldukları halde Parislilerin Thiers ve karşı devrim ordusuyla savaşmaya yanaşmaması, göstere göstere gelen iç savaştan kaçınmak ve olmayan uzlaşma yollarını aramakla meşgul olmasıydı.

Thiers'nin iç savaşın tetiğini çekeceği 18 Mart'ın zamanı gelmekteydi.

Engels sonradan bu dönemeci yorumlarken «bir devrim için her şey hazır değil iktidarı almaya hazır ve talip kimse yoktu» diyordu. Paris Komünü ilan edildikten ve komünarlar Paris'in tek hakimi haline gelip Komün fikri ve hareketi pek çok başka taşra kentine yayıldıktan sonra bile Paris Komünü iktidar fikrine yönelmedi aslında ve bunun en bariz iadesi ellerinin altındaki Merkez Bankasına el koymaya yeltenmedi. 18 Mart günü Versailles'a kaçma karşı devrimci hükümet ve onun cellatlar ordusu kesintisiz biçimde buradan finanse edilmekteydi.

Paris Komünü'nün ellinci yıldönümüne yaklaşırken Rusya'ya döndükten sonra katıldığı ikinci Tüm Rusya Sovyet delegeleri toplantısında Menşeviklerin «ne yazık ki iktidarı almaya talip bir parti yok» serzenişlerine derhal ayağa kalkarak «hayır efendim öyle bir parti var; hiçbir parti iktidarı almaya reddedemez bizim partimiz

de reddetmiyor hemen iktidarı almaya hazırız» diyecekti.

İşte Paris Komünü'ndeki en önemli eksik de buydu. Ve bu eksikliğin tayin edici bir rolü olduğu en iyi bu deneyimde görüldü. Komün deneyiminin çok zengin ve öğretici katkılarından çıkarılacak önemli dersler hala vardır. Ama Komün'ün en önemli dersi bu eksikliğin olmazsa olmaz bir koşul olduğunu öğretmesidir.

Tabii ki bu dersi çıkaracak olan Arthur Arnould değildi. O nedenle üç ciltlik önemli eserinde bundan bahis yoktur. Bolşevizmi rehber edinen komünistlerin ise en çok Komün'ün bu eksikliği ibretle hatırla tutması gerekiyor. Zira 1871'de kahraman komünarların bütün cüret ve yaratıcılıklarına rağmen ikili iktidara son veremeyişi, Komün derslerini en iyi öğrenmiş olan ve 1917'de tereddüt etmeden bu hedefe yönelen ve tam da bunun için yola çıkmış olan Bolşevik partiye sahip olmalarındandı.

Ama komünün derslerinden yararlanmak için ille böyle bir devrim eşliğini beklemek gerektiğini düşünenler hiçbir zaman bu fırsatı bulamazlar. Daha küçük ölçekte veya daha önemsiz eşikler gibi görünen eşiklerde de burjuva diktatörlüğünün işleyiş usulü ve yöntemleri aynı esaslara dayanır, bunun hedef tahtasında olanların asıl cephaneleri de tarihin sunduğu sayısız deneyimin derslerinden, hata ve kusurlardan ibret olarak süzülme zorundadır.

Bir Komünar 18 Mart'a Nasıl Gelindiğini Anlatıyor!

«Halkın tümünü saran bir ortak duygunun etkisiyle Ulusal Muhafızlar da federe olmuştu; bir yüce şefin elleri arasında atıl ve bölünmüş bir yığın olarak kalacağına, özerk bir örgütlenmeye kavuşmuştu. Bütün birlik ve taburları birbirine bağlayan bu örgütlenme, kendi seçtikleri delegeler tarafından sevk ve idare edilen ve sadece kendi kurallarına bağlı olan geniş bir ortaklık oluşturuyordu. Bu delegeler de sonradan merkez komite olarak anılacak olan komiteyi oluşturacaktı.

Ulusal muhafızlar artık bir ordu değildi ve birlikleri de askeri bölükler olamazdı.

Eline silah alan yurttaş insan olmaktan çıkmıyordu; üniforma altında bir insan olduğu için de o mekanik askerlerden üstündü.

Kendini silahsızlandırılma tehdidi altında gören Ulusal Muhafızlar selameti o büyük sosyalist ilkeyi, özerklik ve federasyon ilkesini benimsemekte buldular. Yani her grubun bağımsız olması ve grupların özgürce bir araya gelebilmesini sağlayan ilkeyi.

Ulusal muhafızlar kendi dışlarından birilerinin kendilerine dayatılmasını kabul etmiyorlardı ve ordunun yapısı içinde onbaşından generale kadar istisnasız her rütbeden subayın kendi oylarıyla seçilmesini sağlıyorlardı. Ve büyük bir sü-kunet içinde ve aleni olarak yaratılan bir cumhuriyetçi örgütlenme devlet kendisine yönelik bir şiddete başvurmadıkça ve özgürlükleri ortadan kaldıracak bir niyet beslemediği sürece devletin hiç bir kanunu için ve devletin kendisi için bir tehdit oluşturuyordu.

Ulusal Muhafızlar herhangi bir hükümetten kendisini kurtarmasını beklemiyordu; yol alırken sakin bir şekilde bir hareket örnek olacak adımlar atıyordu; kurtuluşu zaten bulunduğu yerde, yani kendine özgü bir hayatı ve ortak çıkarları olan her doğal gruplaşmanın hak ve ödevleri arasında olması gereken dayanışmaya dayanan serbest girişimde arıyordu. Öte yandan devrimci ve sosyalistlerin oluşturduğu kesim ise hiç te iç savaşa yönelmeye niyetli değildi. Bilakis her yolu deneyerek bir iç savaşın patlamasından kaçınmaya ya da bunu mümkün olduğunca ertelemeye gayret ediyordu.

Zaten hemen şiddetli bir iç savaşın başlamasında ne çıkarı olabilirdi ki? Paris hiç bir zaman böylesine topyekün cumhuriyetçi olmamıştı. Halk hiç bir zaman böylesine topyekün silahlanmamıştı. Ulusal Muhafızlar hiç bir zaman bu kadar demokratik biçimde örgütlenmemişti.

Kuşkusuz çeşitli sınıfları dikkate alındığında Paris'in tümü radikal ve sosyalist özelemler içinde değildi; ama hiç değilse cumhuriyetçiydi ve Bordeaux (bordo) Meclisinin tehdidi altında bu farklı dallar tek bir demet halinde birleşip güçleniyordu.

Zaten alçaklığı saçmalık mertebesine kadar götüren şu Bordeaux Meclisi Paris halkının en gerici kesimlerine bile yabancılaşmanın yolunu bulmuştu. Doğrudan doğruya başkent ticaretini vuran kendisi ile müzakere içerisinde bulunanların yarıdan fazlasını iflase değilse de büyük sıkıntılara sürükleyen iki kanunla bunu sağladı. Ticari borçların vadeleri ve kiralarla ilgili olan iki kanundan söz ediyorum.

Adolphe Thiers

zamanda bu kavramın içinin nasıl doldurulması gerektiğine de işaret etmiş oldu.

Batı dillerinde «sivil savaş» diye kullanılan bu kavramdan siviller arasında cereyan eden bir savaşın kastedildiği sonucuna varılan eksik değildir. Bilhassa 12 Eylül sonrası süreçte Türkiye'de sol içinde önemli bir yaygınlık kazanan liberal yorumlar çerçevesinde sivil kavramını askerin karşıtı olarak algılamak doğrutusundaki eğilim bu anlamda tayin edici bir çarpıtmanın altını döşemektedir. Tıpkı askeri devrim stratejilerinin damga vurduğu sol gelenek çerçevesinde savaş deyince bir tür ordunun temel öznesi olduğu bir süreci akla getirenlerin az olmadığı gibi. Oysa Lenin İrlanda'daki Paskalya ayaklanmasını değerlendirdiği bir yazısında çok sarıh bir biçimde bir sosyal devrimi böyle anlayanların devrimden hiçbir şey anlamamış olduklarını göstermişti.

4 Eylül'de gerçekleşen sonuna kadar mantıklı adamlar halka yiyecek karnesi dağıtma işini ileri atarken kiralılar dondurmakla yetinmişlerdi. Öyle ki bu tedbirler yüzünden savaş bittikten sonra, hemen hemen herkes serveti ve itibarı bakımından bir darbe yemiş olarak çıkacaktı. Çünkü herkes kaynaklarının önemli bir kısmını mülk sahiplerine aktarmak zorunda kalıyordu ki bunlar bu büyük ulusal felaketten zarar görmeden çıkacak olan tek kesim olacaktı.

Mülk sahiplerinden oluşan Bordeaux Meclisi tüm Fransa'nın şanı ve servetinin önemli kısmını temsil eden Paris'in maddi refahına ve hatta sanayisine darbe vurma arzusunundaydı. Çıkarıldığı iki kararnameyle sanayicileri bonolarnı ve borçlarını ertelemeyen ya da küçük ertelemelerle ödemeye zorlayarak aslında onları iflasa sürüklemekteydi.

Şu halde denebilir ki, Mart ayına gelindiğinde Paris'te herkes Komünden yana olmasa bile, Bordeaux hükümetinden yana kimse yoktu.

İki milyon nüfuslu bir kentteki hemen hemen herkesin memnuniyetsizliğine dayanan ve ateşin içinden çıkmış, kararlılık, cesaret ve enerji sınavlarından geçmiş en kötü tahminle 200 bin neferden oluşan bir orduya sahip olan devrimcilerin kampı neredeyse tamamen umutsuz bir durumdaydı.

Bu şartlarda bu müthiş etkenin yanı sıra bütün büyük şehirlerin hep bir ağızdan dile getirdikleri, sadece fikir olarak değil, çünkü bu zaten apaçık, ama eylemle de gösterdikleri sempatisini de hesaba katmak zorundaydı.

Bu durum sadece iki ay korunabilseydi, Bordeaux Meclisi kendine yüklenen utanç verici işi yani Prusyalılarla barış yapma işini bitirdikten sonra çekilmek zorunda kalacaktı.

Silahlanmış Paris'in, Lyon, Marsilya, Bordeaux, Nantes ve başkalarının karşısında iktidara el koyup kendini kurucu meclis olarak ilan etmeye asla cesaret edemezdi.

İhtiyarlık emareleri gösteren şiddet tedbirleri, kıskırtıcı ve hoyrat beceriksizlikleri bu iki oyda onu gözden düşürmeye yeterdi, nitekim öyle de oldu. Dürüst insanların tüm Fransa'ya yayılmış birkaç yüz bin Ulusal Muhafız'ın varlığından güç alan nefreti de bu hükümeti içinden çıktığı mahzenlere geri dönmeye bir an önce zorlardı.

Böylece tek bir mermi atmaya gerek kalmadan, sadece statükoyu koruyarak Fransa'da cumhuriyet kurulabilir Bordeaux Meclisi kovalanı ve kuşkusuz Thiers (tiye) iktidardan indirilerek halk en amansız düşmanından kurtulmuş olurdu.

Bu nedenle cumhuriyetçi, demokratik, sosyalist devrimci kampta kimsenin sokaklarda mücadele etmeye yanaşmaması anlaşılır bir şeydi. Aksine eylemden yana ve iyi yürekli her insan Paris'te hakim olan kamu oyununu bu düşüncesiyle ve iyi niyetle hemfikirdi. Bu nedenle bir provokasyon ancak hükümet cihetinden gelebilirdi. Meclis ve Thiers tarafından kararlaştırılıp önceden uzun boylu hazırlanmış ve nasıl yürürlüğe konup seyredeceğini göstereceğimiz bir provokasyon planı.

Her şey topların yarattığı sorun üzerine oturuluyordu; bu, hükümet tarafından yaratılmış, özenle zehirlenmiş ve sürekli canlı tutulmuş bir sorundu.

Daha önce birkaç kez işaret ettiğim gibi bu toplar tamamen yurtsever bir kaygıyla, Prusyalıların eline geçmemeleri için elde edilmişti.

Genel olarak Fransız halkı ve özellikle de Parisliler meydan okumaya pek az yatkındır ve oldum olası maruz kaldıkları ihanetleri hafızalarında tutmaya alışkın değildir. O nedenle Prusyalılar geri çekildikten sonra, bu tehlikenin atlatılmış olduğu belli olunca, Bordeaux'dan gelen tehditler olmasaydı Ulusal Muhafızlar gönüllü olarak bu topları teslim ederlerdi. Ama Paris'e ve Cumhuriyete karşı tam bir savaş ilanı anlamına gelen bu tedbirler manzumesi alelacele gündeme getirilince iş değişti.

O andan itibaren topları teslim etmek bir alçaklık ve budalalık olurdu artık.

Zaten toplar kime teslim edilecekti ki?

Bu topların neredeyse tamamı Ulusal Muhafızların özel mülkiyeti altındaydı.

Bu topları devlet savaş zamanında kendi depolarından çıkarıp onlara emanet etmiş değildi. Bu topların maliyeti Ulusal Muhafızların maaşlarından kestikleri ödentilerle ve tek tek her yurttaşın yaptığı bağışlarla sağlanan birikimle satın alınmıştı.

Unutmamak gerekir ki eğer Paris müthiş bir biçimde silahlanmış idiyse bunun altında halkın medeni bağlılık duygusu sayesinde olmuştu. Halbuki hükümet hiçbir adım atmazken ve sü-

rekli top ve cephaneye eksikliğinden yakınırken halk kendi tasarruflarıyla bu topları döktürmüştü.

Öte yandan bu yurtsever hareketi önleyemeyen hükümet 19 Ocak tarihinde Buzenval'deki huruş hareketinde bile bu topların kullanılmasından imtina etmişti ve toplar gıcır gıcır, yepyeniydi.

Dolayısıyla apaçıktır ki bu toplar Ulusal Muhafızların kuruş kuruş kendi ceplerinden ödeyerek sahip oldukları öz be öz meşru mallarıydı. Hatta ellerindeki tüfeklerden daha çok onlara aitti toplar.

Kaldı ki Ulusal Muhafız teşkilatını dağıtan ve onların silahsızlandırılmasını emreden bir yasa da olmadığına göre toplar dahil silahlarını muhafaza etmekte ısrar etmeye tamamen hakları vardı.

Bu yüzden bu topların tahkim edilmiş siperlerle çevrili ve tüm şehre hakim Montmartre (monmartr) tepesinde bulunmasını kimse tartışma konusu etmeyi aklından geçirmiyordu; bu durumu olağandışı veya geçici bir durum olarak gören de yoktu.

Bu durum ise maddi olmaktan çok manevi bir tehlike oluşturuyordu hükümet açısından.

Doğrusu kimse kenti çevreleyen varoşlardan Paris'in topa tutulacağını ve kente ölüm ve yıkım geleceğini aklından bile geçirmiyordu. Bu tür senaryolar ancak Thiers'nin bunak ve kana susamış beyninde tasavvur edilebilirdi; ve bu senaryolara uygun planların gönüllü ve hevesli uygulayıcıları olsa olsa kralçılar, Bonapartçılar ve her renkten muhafazakarlar arasından devşirebilirdi.

Zira Parisliler asla böyle korkunç senaryolar tasavvur etmiş değildi dolayısıyla böyle korkunç bir müdahaleyi de öngörebilecek durumda değildi. Zaman zaman yapıldığı gibi, Parislilerin yeryüzündeki düşmanlarına aşırı güven duydukları ve onlara karşı aşırı müsamahakar davrandıkları söylenebilir. Ama onların tarihinin hiçbir sayfasında bu aşamada olacak olanlar kadar korkunç sayfalar hiç olmamıştı.

Belki en akıl almaz derecede korkunç katliamlar onları nadiren görülen ve katliamlarla kıyaslandığında çocukça ve eften püften sayılabilecek bir intikam duygusuna yöneltebilirdi. Oysa Kilise'nin, mülkiyetin, ailenin ve düzenin Tropmannvari seri katilleri periyodik olarak bu tür katliamların içine girmektedirler.

Mamafih gerçekte hiçbir fiili tehdit oluşturuyor olsalar ve sonuçta ayaklarının altında uzanan Paris'e yönelik tek bir gülle dahi atmayacak olsalar da, bu toplar iktidarı için muazzam bir tehdit oluşturuyordu. Bu nedenle de Ulusal Muhafızlara karşı halkın bir kesimi arasında korku salıp Ulusal Muhafızların kötü niyetli olduğu yalanını yayarak endişe yaratmak için elverişli bir bahane oluşturuyordu.

Bu fırsatın büyülediği Versailles (versay) Meclisi hiç kaçırılmadan bu bahaneyle sarıldı ve onu daha büyüleyici bir silah haline getirdi. Thiers'nin parayla beslediği polis gazeteleri her gün iç savaşın patlak verdiği ilan ediyordu. Yağma edilen başkent sokaklarında oluk oluk kan akıtıldığını duyuruyordu.

Bu sırada hiçbir biçimde bir saldırıya geçmeye niyeti olmayan aksine daha önce işaret ettiğim gibi el yordamıyla yapılmış mevzilerinde beklemekten sıkılan Ulusal Muhafızlar bir sürekli savaşın eşliğinde bekleyip duruyorlardı.

Böyle bir savaşın mahzurlarını hissedip her yolu deneyerek bundan kaçınmanın yollarını arıyorlardı. Böyle bir durumun bir felakete yol açmadan sonsuza kadar süremeyeceğinin de farkındaydılar.

Bu nedenle önce yatıştırıcı adımlar atmaya çalıştı; Paris valisine gönderdiği aracılara vasıtasıyla topları düzenli ordu mevcutlarına katılmaları için değilse de hepsinin belirlenecek bir alanda konumlandırılmak üzere taşınabileceğini, sonra da her taburdan tayin edilecek birlikler tarafından dönüştürülmü olarak korunmasının sağlanabileceğini bildirdi.

Bununla birlikte Ulusal Muhafızlar ellerinde bulunan topların arasında bulunan ve aslında düzenli orduya ait olan birkaç tanesini hemen teslim edilebileceklerini de belirtmekteydi.

Topçuların merkez komitesi Ulusal Muhafızların bir topçu birliğinin yeniden kurulması gerektiğini de savunuyordu. Bu birlik kurulur kurulmaz topların bu birliğe teslim edileceğini de bildirmekteydi.

Hatta 61. Taburun (Montmartre) delegeleleri daha da ileri gitti; 18. İlçe belediye başkanı Clemenceau'yu gayri resmi bir aracı olarak gönderip, Ulusal Muhafızların onurunu kırmayacak

bir formül bulunduğu takdirde, ellerindeki top ve cephaneleri derhal teslim edebileceklerini de bildirmişti.

Zaten bir uzlaşma niyetini bundan daha ileri götürmenin imkanı yoktu.

Hükümetin yapacağı Paris'te bir alan belirlemekten ibaretti. Böylece bu özel sorun hiç değilse bir an için çözülmüş olurdu. Her gün bir mangan bu parkın önünde nöbet tutardı. Böylece hem yurttaş milisleri tatmin olmuş, çarpık zihniyetli huzursuzlar da biraz sakinleşmiş olurdu.

Sonuçta Ulusal Muhafızlar son derece basit ve mutlak surette hakları olan bir şey istiyordu: parasını kendilerinin ödediği, Prusyalıların eline geçmesine engel oldukları ve kendi mühimmat ve silah mevcudunun ayrılmaz bir parçası olan topların başında kendileri nöbet tutmak istiyorlardı.

Demek ki bir an için Thiers'nin uzlaşmaya niyeti olduğunu ve kan dökülmesini önlemek istediğini düşünsek bunu sağlamak şıpm işiydi. Hükümet Ulusal Muhafızlara yurtsever öngörülerinden dolayı teşekkür edip Paris'in birkaç yerinde alanlar belirleyip topların oralara taşınmasını sağladıktan sonra bunların başında her gün değişen bir Ulusal Muhafız mangasının düzenli nöbet tutmasına imkan sağlayacaktı, hepsi bu!

Napolyon zamanında en çok vergi ödeyenlerle sınırlı bir yapıya indirgenerek uykuya yattı. 18. Louis zamanında iyice silikleşti. 10. Charles döneminde resmen lağvedildi. Ulusal Muhafızların muzaffer temmuz günlerinde ayaklanmaya katılmalarıyla birlikte yeniden gündeme geldi. 1830 devriminin ardından Ulusal Muhafız birlikleri yeniden kuruldu. Ama böylelikle Ulusal Muhafızlar bu devrimin tepesine tüneyen Louis Philippe zamanında bir nevi saray muhafızları birliğine dönüştürülmüş oldu.

1848 devrimi Ulusal Muhafız birlikleri bakımından da bir devrim oldu. Kralı savunmayı ve halka karşı silah çekmeyi reddeden Ulusal Muhafız birlikleri isyan ederek devrim safına geçtiler. Ama ikinci imparatorluk darbesinin ardından yeniden ikinci plana düşürüldüler. Bu noktadan sonra daha çok Paris'in varoşlarından seçilen ve bileşimi itibarıyla giderek yoksulların milisi haline gelen bir yapı kazandılar ve hem düzen karşıtı hem de Prusya tehdidine karşı hareketin odağında yer alan bir silahlı kuvvet haline geldiler.

Paris Komünü'nün ezilmesiyle birlikte Ulusal Muhafız örgütlenmesi de nihai olarak tasfiye edildi.

Jean Baptiste Tropolmann 1870 ocağında giyotinle idam edilen o zamanlar hakkında çok konuşulan bir meşhur seri katildir. Paris'in kuzey banliyölerinden Pantin'de soğukanlılıkla aynı ailenin 5'i çocuk 8 ferdini soğuk kanlı ve akıl almaz kimyasal ve teknik yöntemler kullanarak öldürdükten sonra yakalanmış yargılanıp idama mahkum edilmişti. Tropolmann en son elleri bağlı olarak kellesi giyotinin altına konduğunda celladının serçe parmağını dışleyerek koparmasıyla da dehşetle anılıyordu.

Hükümetin bu çözümden aşığılanma hissine kapılması için hiçbir neden yoktu.

Hatta hükümetin aklının bir köşesinde fırsatını bulduğunda bu toplara el koymak gibi bir niyeti varsa bile, bu çözüm bunu daha da kolaylaştıracaktı.

Paris halkının davranış biçimini bilenler açısından böyle bir tatmini sağlayacak bir çözümlen, çoğunluğa hakim olan karşı koyma arzusunun kırılmasına hizmet edeceği açıktı.

Böylelikle ilk günlerdeki aşırı tedbirli bekle-yiş azar azar gevşedi. Sonra da toplara el koymak için bin tane fırsat bin tane bahane bulunurdu ve o takdirde bu işlem sert bir provokasyon neredeyse bir darbe gibi algılanmazdı.

Hükümet Ulusal Muhafız taburlarının pek çoğuna hakim olan bu uzlaşmaya hazır tutumdan yararlanmak istemedi; bunlara kulak asmadı bile. Onları Thiers'nin hükümete gelmesinden beri yürürlüğe koyulan taktiğe uygun күçümseyici bir sessizlikle ötedi.

Paris'in kimi kenar mahallelerinden gelen

belediye başkan ve başkan yardımcısıyla görüşmeleri sırasında Aurèle de Paladines gibi hükümet temsilcilerinin sarf ettiği olumlu sözleri ve verdiği vaatleriye resmi bir tutum olarak ele almamak gerekir. Bunlar daha çok zaman kazanmak, tetikte bekleme durumunu bozmak ve karşı koyma eğilimlerini zayıflatmak için ortaya atılan kurnaz aldatmacalardan başka bir şey değildi.

Demek ki hükümetin halkın uzlaşma aradığını inkar etmesi mümkün değildi. Ama barışçıl bir çözüm hükümetin işini görmüyordu. Hükümet tüm devrimcileri, tüm sosyalistleri muazzam bir katliama sürükleyebilmek için Ulusal Muhafızları hezimetle uğrattı tamamen silahsızlandırabileceği bir savaşa girişme niyetindeydi.

Thiers'nin istediği hiç de toplara el koymak değildi. Onun istediği Paris'in emekçi sınıflarının, sosyalizm ve devrim taraftarlarının tümünün boğazlanmasıydı.

Montmartre Tepesi

Onun istediği bir iç savaşı. Paris'e elinde bal-tası ve arkasında yüz bin celladıyla muzaffer bir komutan olarak girmesini sağlayacak bir savaş istiyordu.

Toplar sorununda bir anlaşma sağlanmış olsaydı o zaman tüm hayatı boyunca hayalini kurduğu bu sahne ileri atılmış olacaktı. Oysa onun yaşında böyle bir erteleme olasılığı pek arzu edilecek bir şey değildi.

Doğrusu, mevcut durumun uzaması halinde bunun cumhuriyet ve demokrasi davasına ne büyük avantajlar sunacağını tüm devrim taraftarları kadar o da farkındaydı.

Ayağa kalkmış bir Paris'in yere çakılmış Thiers anlamına geldiğini de biliyordu.

Tıpkı daha sonra Komün sırasında da bazı belediye başkanlarının yahut bazı uzlaşmacı grupların sunduğu anlaşma önerilerini elinin tersiyle iteceği gibi, her türlü makul çözüm önerilerini aramaktan, dinlemekten uzak duruyor, böyle önerilerin gelmesine ilham verecek adımlar atmaktan özenle kaçınıyordu.

Hatta topları almak için ani bir baskın yapmaktan bile kaçındığı tahmin edilebilir. Zira bu takdirde devrimci birlikleri aşırı bir dağınıklığa ve maneviyat bozukluğuna sürüklemekten endişe ediyordu.

Beş aydır süren ablukayla tükenmiş durumdaki Ulusal Muhafızların Montmartre tepesi hakkındaki ihtilaflardan da usanmakta olduğunu da biliyordu. Mahalledeki taburlar arasındaki bu ihtilaflar gerçekten yıpratıcı derecede yorucuydu. Doğrusu Thiers bu sadık yurttaşlar arasındaki didişmeleri canlı tutmak için elinden gelen her şeyi yapıyordu.

Yoksa toplara el koymak için emir verildiği hakkında peş peşe haberlerin yayılması ve her seferinde bundan vaz geçildiğinin açıklanması başka neyle izah edilebilirdi?

Bu tür oyalama hamleleriyle aynı zamanda Merkez Komitenin az çok örgütlenmesine ve militan demokrasi taraftarlarının farklı silahlı unsurları arasında iyi kötü bir bağın kurulmasına fırsat tanımak istiyordu.

Nihayet 16 Mart günü Montmartre'in müstahkem mevzilerine yönelik bir iki boy göstermenin ardından hükümet kuvvetleri Vosges (Voj) Meydanı'ndaki daha önemsiz bir müstahkem mevziye yöneldi. Marais (mare) mahallesinin (Hotel de Ville'e yakın bir mevkideki Yahudi mahallesi) tam ortasındaki bu mevzideki birlikler devrimci ruh bakımından varoşlardakiler kadar diri değildi. Doğrusu bunların hemen hemen yarısı küçük ve orta burjuvaziye mensup unsurlardan oluşuyorlardı.

Ulusal Muhafızlar Ne idi?

Ulusal Muhafız birlikleri ilkin 1789 devriminin içerisinde Parisli seçmenlerin daimi komitesinin başkentini asayişini temin etmek için oluşturulmaya karar verdiği bir askeri örgütlenmedir. O zaman 60 mahallenin 800'er milis olmak üzere 48 000 kişilik bir savunma gücü 13 Temmuz 1789'da kuruldu. Daha sonra Fransa'nın irili ufaklı pek çok başka kentinde de benzer birlikler peş peşe kuruldu. İlk Ulusal Muhafızlar toplunun hali vakti yerinde unsurlardan oluşuyordu; üç günlük ücret karşılığı katkı ödeyebilenler seçme ve seçilme hakkına sahipti.

1791'de Ulusal Muhafızlar'a katılmak 18-60 yaş arasındaki her yurttaşın ödevi kabul edildi. 1793'te temsilcilerden oluşan bir yapı kazanarak daha demokratik ama daha gevşek bir yapı kazandı. Napolyon zamanında en çok vergi ödeyenlerle sınırlı bir yapıya indirgenerek uykuya yattı. 18. Louis zamanında iyice silikleşti. 10. Charles döneminde resmen lağvedildi. Ulusal Muhafızlar'ın muzaffer temmuz günlerinde ayaklanmaya katılmalarıyla birlikte yeniden gündeme geldi. 1830 devriminin ardından Ulusal Muhafız birliklerinin resmen yeniden kurulmasına karar verildi. Ama böylelikle Ulusal Muhafızlar bu devrimin tepesine tüneyen Louis Philippe zamanında Orleans rejiminin baş destekçisi, bir nevi saray muhafızları birliğine dönüştürülmüş oldu.

1848 devrimi Ulusal Muhafız birlikleri bakımından da bir devrim oldu. Kralı savunmayı ve halka karşı silah çekmeyi reddeden Ulusal Muhafız birlikleri isyan ederek devrim saflarına geçtiler.

1848 Haziranında düzenin demagojik propagandası sayesinde ayaklanmacıların cumhuriyete düşman olduğuna inandırılan Ulusal Muhafızlar'ın Paris'in batı yakasındaki birliklerin yanısıra taşradan gelen kimi birlikleri düzenli orduyla birlikte ayaklanan işçilerin vahşice ezilmesine katıldılar. Böylece 1830 Louis Philippe ve Orleans monarşisi zamanında olduğu gibi, Louis Bonapart'ın Cumhurbaşkanı seçilmesine ve imparatorluğunu ilan etmesine katkıda bulunmuş oldular. İlk kuruluşundan beri bir tür burjuva milis kuvveti olarak şekillenmiş olması hatırlanırken bu davranışın anlaşılır bir yanı vardı. Ama İkinci imparatorluk döneminin tabiatı gereği bu birlikler iyice güdüldü ve toplam 24 bin milise indirildi.

Ama Fransa-Prusya savaşı Ulusal Muhafızlar'ın yapısı ve rolü açısından önemli ve geri çevrilmez bir dönüm noktası oldu. Savaşın başında çoğunlukla burjuvalardan oluşan Ulusal Muhafızlar'ın ilk 60 birliğine zamanla eklenen ikinci 60 birlik daha çok yoksulların yaşadığı bölgelerden katılanlarca oluşturuldu.

1870 Eylülünün sonuna doğru Ulusal Muhafız birlikleri toplam 254 taburdan oluşan 300 bin milisi ifade ediyordu. İşsizliğin giderek arttığı koşullarda Ulusal Muhafızlar'a ödenen 30 meteliklik yevmiye önemliydi. 1870 yılında 600 bin kişinin çalıştığı Paris imalat atelyelerinde 600 bin kişi istihdam edilirken, 1871 başında bu rakam 62 bini kadın olmak üzere 114 bine düşmüştü. Aynı zamanda 1871'e gelindiğinde bir burjuva milisi olarak kurulan Ulusal Muhafız birlikleri cumhuriyetçi bir halk milisine doğru evrilmişti.

1871 yılının başında Ulusal Muhafız örgüt-

lenmesi her biri Paris'in 20 ilçesini temsil eden 20 birlikten oluşuyordu. Her bir birlik bağlı olduğu nüfusuna orantılı olarak muhtelif taburlara sahipti. Böylece en kalabalık ilçe olan 11. Bölgede (Bastille civarı) 26 tabur varken, en az nüfusa sahip 7. Bölgede (Eyfel civarı) sadece 6 tabur vardı. Her taburda 125'er milisten oluşan 4'er bölük vardı. Böylece nüfus dağılımına göre şekillenen Ulusal Muhafız örgütlenmesinin içinde burjuva unsurlar azalırken, günde 30 metelik en fazla itibar eden proleter unsurlar tartışmasız bir ağırlık kazanmaktaydı.

İkinci önemli dönüm noktası ise imparatorluğun lağvedilmesi ve cumhuriyetin yeniden ilan edilmesiyle birlikte Ulusal Muhafızlar'ın iç yapısı da demokratikleşti. 2 Eylül'den itibaren Ulusal Muhafızlar içinde subay, astsubay ve onbaşlıların milise katılanların oylarıyla belirlenmesi ve geri çağırılabilmesi usulü de yasal dayanaklarla desteklenerek yerleşti. Komün'ün gerçek-

leşmesinde belirleyici bir rolü olan Ulusal Muhafızlar'ın yapısındaki bu demokratik usul doğal olarak Komün'ün yapısına da damga vuracaktı.

Ne var ki Ulusal Muhafız örgütlenmesinin proleterleşmesi ve demokratik bir yapıya kavuşması bir yanıyla çok olumlu ve ileri bir gelişme olurken aynı zamanda paradoksal bir sonuca yol açıyordu. Kararlı ve cumhuriyete bağlı emekçileri bünyesinde toplarken askeri yetenekler bakımından zayıflamasına da yol açıyordu. Bereket askeri dar kadro eylemlerini esas alan Blanki taraftarları, Ulusal Muhafızlar arasına sızmaya önem veren bir çizgiye sahipti. Böylece Ulusal Muhafızlar'ın başsız kalma sorunu nispeten aşılmaktaydı.

1871 yılına gelinirken Ulusal Muhafızlar'ın komuta kademelerinin kritik kertelelerinde Blanki taraftarı komutanlar öne çıkarken milisin genel yapısı içinde de proleterler ağır basmaktaydı. Bu proleterler de o sıralarda «Bütün Ülkelerin Proleterleri Birleşin» şiarıyla kurulmakta olan Birinci Enternasyonal'in Paris örgütüne gözünü dikenlerdendi. Paris'te Enternasyonal ağırlıklı olarak Proudhon taraftarlarının damgasını taşımaktaydı. Düzen taraftarı olan taburlar ise yok denecek kadar azalmıştı.

Bu arada Eylül ayında Paris civarındaki kentleri ele geçirdikten sonra Prusya birlikleri hem Versailles hem de Paris'i kuşatmak üzere harekete geçti. Güya ulusal savunma için kurulan hükümet bir yandan Prusya ile yeni bir teslimiyet anlaşması için görüşmelere başlamıştı. Paris civarındaki muharebelerde düzenli ordu sürekli ve ağır yenilgiler almaktaydı.

18 Eylül'de Parisli kadınların silahlanma ve Strasbourg'un savunmasına katılma talebiyle yaptıkları kitlesel gösteri Paris'i sarstı ama aynı gün Strasbourg düşmüş; Paris kuşatılmıştı bile. Parisliler açlık ve soğuğun üstüne bir de Prusya toplarının bombardımanı altında kalacaktı.

Düzenli ordunun başarısızlıkları ve hükümetin el altından teslimiyete hazırlanmasının ayan beyan olması Ulusal Muhafızlar'ın önemini ve onlara olan güveni arttırmaktaydı. İçişleri ve Savaş Bakanı Gambetta'nın balonla Paris'i terk etmesi de bir işaret oldu. Nihayet Hükümet kuvvetlerinin Paris'in yakın banliyölerinden Bourget'de 30 Ekim günü giriştiği huruç denemesinde ağır bir hezimet uğraması düzenli ordu birlikleri içinde de huzursuzluk yaratmaya başladı. Ulusal Muhafızlar'ın aktif olarak kendilerini göstereceği ilk gelişme de bu dönemde kendini gösterdi. Montmartre belediye başkanı Clemenceau duvarlara «Hükümetin ihanetle sonuçlanması kaçınılmaz olan ateşkes görüşmelerini belediyemiz şiddetle protesto eder» yazılı afişler astı.

Komün'ün önemli isimlerinden olacak olan Delescluse yayınladığı Le Reveil (uyanış) gazetesinde Komün iktidarının ilan edilmesi için bir kitlesel ayaklanma çağrısı yaptı. Ertesi gün 31 Ekim sabah vakti herhangi bir organizasyon olmadığı halde, Ulusal Muhafızlar'ın en kalabalık olduğu Paris'in en yoksul mahallelerinden kalabalık topluluklar kendiliklerinden ve sessizce Hotel de Ville önünde birikmeye başladı. Bunlara çevreden kimi burjuvalar ve üniformalarıyla tek tük Ulusal Muhafızlar katılmaya başladı.

Eş zamanlı olarak hükümetin önde gelen üyeleri ve belediye yöneticileri de binada toplaşmaya başladı. Öğle üzeri olduğunda kimi yetkililerin yatıştırıcı konuşmalarına aldırmayan hatta bunları vesile eden kitle, barışçıl bir biçimde Hotel de Ville'in içine doldu.

Saat dörde doğru Belleville Ulusal Muhafız taburu komutanı Flourens silahlı birliğiyle Hotel de Ville'e girdi. Flourens'in bir Halkın Kurtuluşu Komitesi'nin kurulması gerektiği hakkındaki konuşmasıyla birlikte aslında hükümet fiilen kendi evinde rehin alınmış oldu. Aynı anda bir kaç yüz silahlı işgalci yakındaki emniyet müdürlüğünü ele geçirdi.

Haber yayılmaya başladıkça en başta 169uncu tabur komutanı seçilmiş olan Blanqui ve askerlerinin yanısıra, Milliere, Vaillant, Delscluse gibi Ulusal Muhafız komutanları ve birlikleri de Flourens'i izledi. Ama bu dağılmış düzen içerisinde bazı hükümet yetkilileri sızmayı başardılar ve gecikmeden hükümete sadık ve burjuva gönüllülerden oluşan kimi Ulusal Muhafız birliklerini toplamaya başladılar. En önemlisi de hükümete bağlı Breton birliklerini Hotel de Ville'e yönlendirdiler.

1 Kasım sabah üçe doğru işgalciler hükümetin kimsenin tutuklanmayacağı hakkında teminat vermesiyle çatımadan binayı terketti. Ama sonradan eylemcilerin ileri gelenlerinden bir kısmı tutuklanacak Blanqui Flourens ve Milliere kaçak durumuna düşecekti. Hatta o sıra hasta olan Blanqui saklandığı yerde 17 Mart 1871 günü başkına uğrayıp bu gerekçeyle tutuklanacaktı. Bunun üzerine Thiers: «Hele şükür en tehlikelisini yakaladık» diyecekti ve ertesi gün saldırı başlıyordu.

Marx bu gelişmeyi «Karşı devrimin baş temsilcisi Prusya'ya karşı sosyal devrim bayrağını yükselten cumhuriyetçi Fransa'nın savaş ilan etmesi diye tarif edecekti.

Ama Ulusal Muhafızlar'ın ilk olarak devrimci bir eylemin aslı parçası haline geldiği bu deneyim, hükümeti de hemen tedbir almaya yöneltti. Yumuşak başlı görülen komutan değiştirildi, yerinde 1848 devrimi sırasında eylemleri kanlı bir biçimde bastırmasıyla ünlü Clement Thomas atandı. Hükümet aynı zamanda Ulusal Muhafızlar'ın seçim ilkesinin iptal edildiğini ilan etti. Ama ne bu ilan ne de yeni komutan kuvveden fiile geçmeyecekti. Ama hükümetin plebisit başvurusuyla hükümetin kalmasından yana 600 bin evet oyu çıkarken sadece 60 bin hayır çıktı. Bununla birlikte iki gün sonra yapılan belediye seçimlerinde 20 belediyenin 13'ünde bir değişiklik sağlanamadı yeni seçilen belediye başkanlarından beşi ilımlı ikisi de devrimciydi. Belediyeler yani komünler yerlerinde duruyordu.

31 Ekim dönemecinden itibaren Ulusal Muhafızlar giderek gelişmelerin seyirini belirleyecek bir güç haline gelmeye başladı.

1871 Ocakındaki kimi birbirlerinden kopuk kalkışmalar sert bir biçimde bastırılabilirdi de, 28 Ocak'ta hükümet bundan cesaret alarak Prusya ile ateşkes imzalamaya durum değişti. Bu son gelişme birbirlerinden kopuk ve kendilerini seçen yerelliklere bağlı Ulusal Muhafız birliklerinin bir federasyon halinde birleşmesini imelendirdi; bu federasyonun kendisine bir merkez komitesi seçmesine varacak olan girişimler bu dönemde hız kazandı.

Nitekim 15 Şubat günü kentten en ünlü gösteri salonlarından biri olan Tivoli Vauxhall'da Paris'in 18 ilçesinin Ulusal Muhafız taburlarının gönderdiği delegeler toplandı. Yalnızca birinci ve ikinci bölgeler delege göndermemişti. Bu toplantıda Ulusal Muhafızlar'ın silah bırakmaya ve itaat etmeye çağırın Hükümete bütün Ulusal Muhafız taburlarının bir federasyon halinde birleşmesi ve tüzüğü daha sonra yazılacak olan bir Merkez Komite ile merkezleştirilmesi kararı alındı. Seçilen komisyonun hazırladığı taslaklar 24 Şubat'ta oylanarak benimsendi. Silahsızlanma çağrılarına

asla boyun eğilmeyecek ve Prusyalılar'ın Paris'e girmesine etkin bir biçimde karşı konacaktı.

24 Şubat günü nihai biçimini alan tüzüğe göre Federasyon, her rütbeden komutanın seçilme belirlenip seçmenleri tarafından geri alınması ilkesini benimseyecek ve genel oyla seçilmiş otoriteye tabi olmayacaktı. Arthur Arnould'un tabiriyle «otonomi ve federasyon ilkesine göre grupların bağımsızlığını ve bağımsız grupların özgür birliğini» esas alacaktı. Merkez Komitesi ise her bölge meclisi tarafından ve rütbede bakılmaksızın seçilen ikişer üyenin yanısıra yoldaşları tarafından delege edilmiş birer tabur komutanından teşkil edecekti.

Ulusal Muhafız Federasyonu'nun ve Ulusal Muhafızlar Merkez Komitesi'nin resmen ilan edilişi ve işleyiş kurallarının belirlenmesi ise 1-3 Mart arasında yapılan toplantıda sağlandı. Aynı toplantılarda Parisliler'in ellerindeki toplanan nelerde nasıl dağıtılacağı da belirlendi. Bunların başında en stratejik mevkiilerden biri olan Montmartre tepesi geliyordu.

10 Mart günü Ulusal Muhafız Federasyonu'nun adı nihai olarak Cumhuriyetçi Federasyon olarak benimsendi. Artık Ulusal Muhafızlar'ın ve destekçilerinin bir diğer adı «Federeler» olmuştur. Nitekim Pere Lachaise'de yüzlerce komünarın kurşuna dizildiği duvarın adı da «Federeler duvarı»dır.

15 Mart 1871'e gelindiğinde Ulusal Muhafızlar'ın Cumhuriyetçi Federasyonu 215 taburdan oluşuyordu. Ulusal Muhafızlar Thiers hükümetinin saldırısına karşı koymaya hazırdu. Sadece saldırıya karşı koymaya değil yeni yönetimin nasıl örgütleneceğine de hazırdılar.

18 Mart'ın ertesi günü Merkez Komitesi üyelerinden Varlin ve Jourde'u mali işlerden; Arnaud ve Grelier'yi (hemen sonra da Vaillant) iç işlerden; Eudes'i savaştan; Combuz'ü postadan; Duval ve Rigault'yu emniyet müdürlüğünden sorumlu delegeler olarak belirledi. Assi Hotel De Ville'in askeri savunmasından; 18 Mart'a gelene kadarki süreçte belirleyici pek çok metni kaleme almış olduğu için «Merkez Komite'nin ruhu» olarak da anılan Moreau ise matbuat işleri ve resmi gazeteden sorumlu olacaktı.

Yeni düzenin yeni tipteki hükümeti gibi kabul edilmesi gereken bu heyetin Komün seçilene kadarki ilk işleri sıkı yönetimin lağvedilmesi, basın özgürlüğünün sağlanması, siyasi tutsakların topluca salınması, Parisliler'in ekmek parası bulabilme kaygısıyla emanetçilere rehin bıraktıkları eşyaların satışının yasaklanması, borç taksitlerinin ertelenmesi ve kiracların oturdukları evden hiç bir surette atılmamasının sağlanması oldu.

Ne var ki iktidarın eline geçmesiyle erken bir zafer sarhoşluğuna kapılan Merkez Komite'nin

3 Nisan'da Versailles'a saldırma kararı almasıyla Ulusal Muhafızlar'ın ağır bir yenilgiye uğraması bu yönetime olan güvenin sarsılmasına ve daha sonra seçilecek olan Komün yönetimi ile Merkez Komitesi arasında anlaşmazlık ve gerilimlerinin temellerinin atılmasına yol açacaktı.

Bugün Komün hakkında en güvenilir kaynaklara ve arşivlere sahip olan Komün Dostları Derneği'nin belgelerine göre kağıt üzerinde 200 bin gözükken maaşlı ulusal muhafızlardan ancak bunun beşte biri kadarının savaş kabiliyetinde olduğu sonradan anlaşılıyor. Hatta meşum kanlı haftaya gelindiğinde bunlardan ancak on bininin barikatların arkasında olduğu, üç bininin gerçekten silah kullanabildiği anlaşılıyor. Kanlı haftanın son günlerinde son barikatlarda savaşımlar artık 1200 kişidir. Bu Versailles birliklerinin yüzde birine tekabül etmektedir.

Buna rağmen Ulusal Muhafızlar'ın anısı bile karşı devrimcilerin üzerine gölge etmeye devam etmiştir, öyle ki Thiers hükümeti Ulusal Muhafız kurumunu resmen lağvedebilmek için 1871 ağustos ayının sonuna kadar beklemek zorunda kalmıştır.

Hasan Coşkun Kavgamızda Yaşıyor

Devrim ve parti mücadelesinde yorulmaz bir militanı, Hasan Yoldaşı yitirdik... Sinsice ve hızla ilerleyen akciğer kanseri 15 Mart 2010 tarihinde onu aramızdan aldı. 15 Mart, yoldaşın çalışma yürüttüğü son alan olan 1 Mayıs Mahallesi'nin Gazi'nin rüzgarıyla ayağa kalktığı tarihi. Hasan Yoldaş da bizimle bu anlamlı tarihte vedalaştı...

71 KOPUŞUNUN ETKİSİYLE MÜCADELEYE İLK ÇEKİLENLERDENDİ

Hasan Coşkun 1954 yılında Niğde'de emekçi bir köylü ailesinin yedinci çocuğu olarak dünyaya geldi. 71 devrimci kopuşunun etkisiyle devrimci mücadelenin içinde ilk çekilen gençlerdendi. Daha onaltısında buzu ilk kıranlardan olan THKO'lular ile tanıştı. Onlardan edindiği devrimci kopuş ruhuyla o günden beri nice kavgaya fütursuzca atılıp, türlü güçlüklerle göğüs gerdi ve eziyetlere direndi. Onu son anına kadar ayakta tutan da genç yaşında aldığı bu devrimci aşığı. Hasan yoldaş herşeye rağmen son ana kadar ayakta durmakla kalmadı, devrimci mücadeleye adadığı hayatı boyunca her kritik dönemde hep ileri çıkış yönünde tutum alanların arasında oldu. Daima ileri çıkış arayışı içinde oldu ve her aşamada bu cüretin sorumluluğunu üstlenmekte asla tereddüt etmedi. Hem devrimci hem de öncü oldu.

Nitekim 12 Mart karanlığının kalkmasını beklemeyen THKO ile birlikte devrimci mücadeleye katılan Hasan yoldaş, 12 Mart sonrası dönemde de THKO'nun mirasına sahip çıkarken onunla hesaplaşmaktan ürkmeyenler arasında idi.

12 Mart öncesi reformizmden kopan THKO ile devrimci mücadelesini başlatan Hasan Yoldaş, bu kopuşla yetinmeyip SSCB revizyonizmine karşı açıktan bir mücadele yürütmeye gereğini ilk kavrayanların da arasındaydı. Kemalistlerden kopukları gibi kemalizmden kopmak gerektiğinde ısrar edenlerin de arasındaydı. Halkın Kurtuluşu saflarında Niğde, Konya, Ereğli, Malatya, Maraş, İstanbul, Adana ve Kırşehir'de devrimci mücadelesini kesintisiz bir biçimde sürdürdü.

ANTİFAŞİST MÜCADELENİN GÖZÜPEK NEFERİ

Anti faşist mücadelenin devrimcilerle reformistleri kalın çizgilerle ayırdığı yıllarda anti-faşist mücadelenin gözü pek bir neferi idi. Aynı süreçte devrimci siyasi faaliyetini işçi hareketinin örgütlenmesi ve siyasal bir yönelim kazanması doğrultusunda yürütmeyi seçenlerin arasında olduğu gibi, en ön saflarındaydı. Hasan yoldaş göre devrimci irade ve cüret kahramanlık destanları yazmak için değil proletaryanın sınıf mücadelesini siyasal hedefine vardırarak için gerekiyordu.

Bu hedefe varmak için işçi köylü ittifakının yaşamsal önem taşıdığını hep savundu. Genç devrimcilere tecrübelerini aktarıırken en sık anladığı anekdot Niğde'de köylüler arasında örgütlediği "Pancar Patates Çürüyor Faşist MC uyuyor"

mitingi idi. Parası olmayan köylülere tereyağı karşılığında Halkın Kurtuluşu satmış birisi olarak köylüler arasında, kitle çizgisi temelinde çalışmayı önemsemeyenin devrimci olamayacağını dönme vurguladı.

Aynı bilinçle grev ve direnişlerden sendika muhalefetine, bağımsız sendikalar kurup yönetmeye kadar her alanda sorumluluk aldı. Asya Makine Sanayi, Adel Kalem, Malazlar işçilerini örgütledi. Yeni Haber-İş Sendikasının kurucusu, Devrimci Demir-İş sendikasının başkanı oldu. Sınıf mücadelesinin sendikalizmin dar çerçevesinde kalmayacağını bilincinde olarak ve anti faşist mücadeleyle işçi hareketi arasında köprü kurma gayreti içinde iken «Kahrolsun Faşist Diktatörlük!» şiarıyla hem anti faşist mücadelenin faşistlerle mücadele çerçevesinde kalmaması gereğini hem de işçi hareketinin siyasal iktidar hedefine yönelmesi zarureti en gür haykırarlardan idi.

Hasan yoldaş bir yandan işçilerin ve köylülerin en geniş kesimlerini örgütlemeye mücadelesinde ısrar ederken, diğer yandan da konspiratif faaliyetin öneminin altını çizdi. Altını çizmekle kalmadı bizzat ve bilfiil bu tür eylemler örgütleyecek cüreti, ataklığı ve profesyonelliği gösterdi. Adana Ceyhan soygununda oynadığı role karşın polis ve savcının 12 Eylül döneminde dahi bu konuyu kanıtlayamaması, 12 Eylül'de karakol kurulmuş bir eve girip partinin altunlarını çıkarması, yine aynı dönemde partinin emaneti olan otuz kilo altını polis bulamayacağı şekilde saklaması, 1989'da hapisten çıktıktan sonra da tekrar partiye teslim etmesi onun bu niteliklerinin sadece birkaç örneğidir.

KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ İÇİN MÜCADELEYE 12 EYLÜL ÖNCESİNDE ATILDI

Aynı dönemde komünist kimliğini bir siyasi kimlik olarak kuşanma gereğini ilk farkedenlerin arasında Hasan yoldaş da vardı. Bu süreç aynı zamanda maoizmden kopuş ve komünistlerin parti birliğini sağlama yönündeki arayışların öne çıktığı evreydi. Hasan Coşkun Komünistlerin birliği için mücadeleye 12 Eylül karanlığı çökmeden atılanlardandı.

Hasan yoldaşın da sorumluluğunu üstlendiği bu kavga hedefine ulaşmadan yolundan saptı. 12 Eylül dönemine gelirken Hasan Coşkun -parti adıyla Vedat-THKO kökenli komünistlerin bir kısmının parti birliğini temsil eden TDKP durağında kaldı.

EN AĞIR DARBEYİ 12 EYLÜL VURMADI

Bu deneyimin derslerini çıkarmaya fırsat kalmadan da 12 Eylül darbesiyle bir dönemin perdesi kapanıyordu. Bu darbeye öngelen ve hala sürmekte olan geri çekilme dönemi aynı zamanda komünistlerin birliği yolundaki mücadelenin de duraksadığı bir dönemdi. Hasan Coşkun ilk yenilgisini o zaman aldı.

Komünistlerin Birliği yolunda bir kalkış noktası olma iddiası ile tüm komünistlerin birliği sağlanmadan kurulan ve ilk aşamada darbeye rağmen atılımını sürdüren partisi 12 Eylül'de en ağır darbeyi alanlardandı. Ama TDKP asil darbeyi cuntadan değil kendi içinden yemişti. Yoldaşların hatta onun devrimciliğe gözünü açmasına ve sınıf mücadelesinde önünün aydınlanmasına yardımcı olan yoldaşlarının çoğu bu sınavdan geçemedi. Buna rağmen Hasan yoldaş direnişini sürdürdü; sorguda ve zindanda örnek bir tutum aldı. Partisinin bu sınavdan örselenerek çıkmasından yılmaksızın umudunu ve inancını korudu. Malatya İkinci Ordu Sıkıyönetim Mahkemesinde siyasi savunma yapan tek TDKP tutsağı oydu.

Hasan Coşkun'un 12 Eylül ertesindeki tavrı sadece sorgudaki tutumu nedeniyle değil tutulanmadan önceki pratiğiyle de örnek alınması gereken bir tutumdur. Hasan yoldaş Nisan 1981 operasyonunda partisinin üst kademe yöneticileri arasında en son yakalanandı. Yakalanmasına yol açan hata yine kendi hatası değildi. Hasan Coşkun'un bu becerisinin nedeni devrimci çalışmanın güvenliğini polisten saklanarak yahut yurtdışına çıkarak sağlama hayallerine kapılmak yerine 12 Eylül döneminde de kitle çalışmasında, sendikal faaliyette ısrar etmesinden kaynaklanıyordu. 7 yılını zindanda ve aylar boyu açık grevle-

rinde geçirdi. Metris'te, Kayseri Zincidere'de, Malatya Yeşilyurt'ta ve Elazığ Cezaevi'nde bulundu. Gittiği her yerde, özellikle Elazığ Cezaevi'nde dik duruşu, devrimci iyimserliği ve kararlılığıyla toparlayıcı bir rol üstlendi.

Ancak tüm bunlara karşın Hasan yoldaş, zindandan çıkışında 12 Eylül darbesinden daha ağır ve o darbenin beceremediğini yapacak bir darbeyle yüz yüzeydi. 12 Eylül darbesi partinin üst kademelerine ağır bir yara açmış olsa da, parti teşkilatını tümünden dağıtıp yıkamamıştı. Askeri rejimin perdesi aralanırken partinin darbe döneminin fiziki tasfiye saldırılarına direnen örgütleri bu kez legalist tasfiyeciliğin saldırılarına hedef olmaktadır. Dünya çapında olduğu gibi Türkiye'de de yükselen tasfiyecilik dalgası partisini de içine almıştı.

Hasan Coşkun daha zindandan çıkıp sınıf düşmanına karşı doğrudan kavgaya soyunmadan legalist tasfiyeciliğe karşı mücadele sorumluluğu ile yüz yüzeydi. Ama o da onun gibi direnen yoldaşları da bu kavgadan da yenik çıktılar. Hasan yoldaş legalist tasfiyecilik karşısındaki ilk kavgasını kaybetti ama teslim olmadı. Nisan 81'deki bozunun özelleştirisi bir parti kongresiyle verilmeyeceğini savundu. Haklı da çıktı. Hasan Coşkun tasfiyecilerin arasına karışmadı onların suçunu paylaşmadı.

Yine de Hasan yoldaşın uzun devrimci hayatının en durgun evresi, 1989'da Darphane işçilerinin örgütlenmesi, okuma gruplarının oluşturulması gibi faaliyetlerde bulunmasına karşın, bu yenilgiyle başladı. Aslında bu dönem onun açısından daha derin bir hesaplaşma ve kopuşun hazırlık evresi idi. Nitekim gerek TDKP'deki tasfiye sürecine karşı çıkan eski yoldaşlarının bir kısmıyla gerekse de KÖZ'ün arkasında duran komünistlerle buluşması da bu döneme rastlar.

TASFİYECİLİĞE KARŞI MÜCADELE

Bu süreçte kendi hesaplaşmasının esas köşe taşlarını yerli yerine oturtuktan sonra, hayatını örgütlü bir komünist olarak geçirmiş olan Hasan Coşkun için hedef belli idi: tasfiyeciliğe karşı mücadele tasfiyecilerle dalaşarak değil, komünistlerin birliği kavgasını sonucuna vardırarak olacaktır. Bu kavganın da örgütlü olarak ve örgütlenmiş, siyasetten ve işçi sınıfının en dinamik kesimlerinden kopmadan yürütülmesi gerekiyordu. O maksatla evvela TDKP'yi yeniden inşa hedefini önüne koymuş olan eski yoldaşlarından başlayarak, bu mücadeleyi örgütlü bir biçimde sürdürenlerin yolunu aradı. Hasan yoldaş komünistlerin birliği sorununun sadece eski TDKP'çilerin sorunu olmadığını çoktan fark etmişti. O nedenle başka geleneklerden gelecek aynı doğrultuda buluşan komünistlerin birliğinin sağlanması gerekiyordu. Bu ödevin bolşevizmin mirasına sahip çıkması gereken tüm devrimcilerin de sorumluluğu olduğunu aklıdan çıkarmıyordu. Bu maksatla 70'li yıllarda ayrı ayrı kulvarlarda mücadele etmiş ve varolan akımlarda kendilerine bir yer bulamayan devrimcilerin bir araya gelmesi için bir zemin yaratma gayretlerine katıldı ve 78'liler Ada Der'in kurulmasına öncülük edenlerin arasında yer aldı.

Proletaryanın en dinamik kesimlerinden kopmamak üzere varoşlarda dayanışma mevzilerinin yaratılması için girişimlere katıldı. Böylece kendisi ile aynı geçmişli paylaşmış olan kimileri kadar başkalarıyla da temas noktalarını artırırken aynı zamanda yeni kuşak devrimcilere geçmişin deneyimlerini aktarmanın olanaklarını yaratma arayışlarına destek oldu. Varoşlarda işçilerin ve ezilenlerin kendi sorunları etrafında örgütlenmesi için mücadele verdi. En sevdiği sloganlardan biri "Pirinç girmeyen eve bilingir girmez"di. Sağlığı boyunca Mayısta Yaşam Kooperatifinin neredeyse tek bir yürütme toplantısını bile kaçırmadı. Anadolu'da Yaşam Tüketim Kooperatifinin Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi'ndeki şube açma çalışmasına aktif bir şekilde katıldı. Bu sırada kitle örgütlerinin birbiriyle koordine olması için vargücüyüle çalıştı.

Bütün bu faaliyetleri şahsi bir kavga olarak yürütmek yerine örgütlü bir yürüyüşün temellerini atmaya özen göstererek yürüdü.

KÖZ'ün arkasında duran komünistlerle Hasan Coşkun'un eski ve yeni yoldaşlarının yollarının kesişmesi de bu arayışlar sayesinde oldu.

KOMİNTERN'İN İLK DÖRT KONGRESİ'NİN VE MUSTAFA SUPHI TKP'SİNİN İLKE VE ESASLARINI KILAVUZ EDİNDİ

Hasan Yoldaş nihayet 70'li yılların sonlarından itibaren kendini adadığı Komünistlerin birliği mücadelesinde örgütlü bir yürüyüşün yoluna girmiş ve büyük adımlarla yol almaya başlamıştı. Komünist Enternasyonalin ilk dört kongresini ve bunun bir ifadesi olan Mustafa Suphi TKP'sinin ilke ve esaslarını kılavuz edinerek Komünistlerin Birliğine giden yolcu katemetmeye koyuldu.

Bu yolda kimi eski yoldaşlarıyla yollarını ayırmakta tereddüt etmeden tavizsiz bir tutumu benimserken, aynı amaç ve ilkelere aynı hedefe doğru yürüyen komünistlerle yollarını buluştur-

mak için olanca esnekliği elden bırakmadı.

Proletaryanın Kurtuluşu bu ayrışma ve buluşmalarla şekillendi ve Komünistlerin Parti Birliğini sağlamak için mücadeleye yeni bir müfreze olarak katıldı. Eylemlerde ve Platformlarda bu iradeyi dile getirdi. Birlik bu sürecin sonunda yayınlandı ve bu yeni müfrezinin varlığını bir kez daha duyurdu. Hasan yoldaş son yıllarda adım adım ileri çıkan bu müfrezinin başını çekenlerdendi.

Ekim Devrimi'nin 92inci yıldönümü vesilesiyle düzenlenen etkinliklerde Hasan Yoldaş Bolşevizmin mirasına sahip çıkan komünistlerin birliğini sağlamanın yolunu bir kez daha dile getirme fırsatını buldu.

Mustafa Suphilerin katledilişinin 89uncu yıldönümü vesilesiyle KÖZ ve Proletarya'nın Kurtuluşunun birlikte düzenlediği panelde komünistlerin ortak referansları arasında Mustafa Suphilerin TKP'sinin ilke ve esasları bulunduğunu bir kez daha dile getiren yoldaşlarına dinleyiciler arasından destek veriyordu Hasan Yoldaş. Dimdik ayakta geniş bir dinleyici topluluğu karşısında yaptığı son konuşmayı bu. O sırada her tarafını çoktan sarmış umarsız hastalığa karşı zorlu bir kavga vermektedir.

Proletaryanın Kurtuluşu yolunda Komünistlerin birliği için mücadele eden komünistlerin KÖZ'ün arkasında duran komünistlerle yollarını birleştirdiğini önce o duyurmak istedi. Son yıllarında uğruna mücadele verdiği hedefin dışında son konuşmasını yaparken bu hedefe işaret etti. O esnada beklenmedik bir düşmanla kavga halindeydi.

SON KAVGASI KANSERE KARŞI DEĞİL PARTİ BİRLİĞİ YOLUNDA BİR EVREYİ AŞMAK İÇİNDİ

Doğrusu Hasan yoldaşın bedenini saran kanser illeti ile son anına kadar sürdürdüğü kavgayı görenler onun son kavgasının bu kavga olduğu sanısına varabilirlerdi. Gerçekten de Hasan yoldaş son günlerinde takatini zorlayan illete karşı zorlu bir direniş sürdürdü. Bu direniş hastalığı yenmek ve o illete mücadeleden galip çıkmak için değildi.

Hasan yoldaş komünist, Marksist Leninist iradenin belirleyici öneminde vurgu yaptığı zamanlar dahi metafizik düşünceden daima uzaktı. Son direniş kanser illetini alt etmek için bir mücadele olmaktan çok, ona rağmen bilincini açık tutmak içindi.

Kanser illetini alt edemedi ama nefes aldığı müddetçe bilincini açık tutmak için direndi. Bunu başardı da... Bilinci açık olduğu müddetçe komünistlerin birliği mücadelesinin önündeki adımların nasıl atılacağı üzerinde durdu. Hatta güya bir hasta evi olan son mekanı adeta komünistlerin birliği mücadelesinin bir vesilesine dönüştürdü. Son anına kadar çevresinde bir siyasi sohbet ve tartışma ortamı yaratmayı sürdürdü. Birlik'in KÖZ'e katıldığı ilan ettiği sayısının hazırlanması bu ortamda gerçekleşti. Aramızdan ayrılmasına birkaç saat kala bile propaganda yapıyor, "öyle bir parti kuracağız ki..." diye söze başlıyordu.

Hasan Coşkun komünist parti için mücadele eden güçlerdendi. "Bu ülkede burjuvazi var işçi sınıfı var, devrimci dinamikler var, burjuvazinin krizi var ama bir tek devrimci parti yok" diyenlerdendi.

Genç yaşından itibaren nice zorlu kavgaya en önde giren gözüpek bir devrimci olan Hasan Coşkun kanser illetiyle savaşmadı. Kaybettığı bu savaş değil son kavgası; zaten kaybedeceği kavgalara girmek onun adetlerinden değildi. Kanserle son kavgasını bolşevizmin mirasına sahip çıkan komünistlerin birliğine son bir katkı sunmak için verdi.

Bu son direnişle son yıllarında yürüttüğü mücadelenin önemli bir kerteyi aşmasına son bir katkı sunup bu kertenin aşıldığını görmeye başardı. Onu bu kazandığı son kavgasıyla anacağız. Hasan yoldaş komünistti. Her zaman kavganın önünde olmaya heves ettiği halde, zaferi paylaşırken bir kenara çekilip oradan bakmasını bilenlerdendi. Bugün de adeta öyle bir gün....

Uzun devrimci yaşamı boyunca daima en önde olmaya, ileri çıkmaya gayret eden Hasan Coşkun bugün bir kez daha altında mücadele ettiği kızıl bayrakla en önde gidiyor. Onun gösterdiği yoldan ve ardından ilerlemeyi hevesle benimseyen yoldaşları ve pek çok yol arkadaşısı bugün onun kızıl bayrağı ile en önde gidişini hüznle takip ediyor. Bu gün en önde olması şart değildi.

Ama şart olsun onun uğruna mücadele ettiği davayı sürdüreceğiz ve yıllarca altında mücadele ettiği kızıl bayrağı onun gösterdiği yoldan yürüyerek hedefine ulaştıracağız; Hasan Coşkun'u komünistlerin parti birliği mücadelemizde yaşatacağız; şart olsun!

DEVRİMCİLER ÖLÜR DEVRİMLER SÜRER!

DEVRİM İÇİN DEVRİMCİ PARTİ!

YAŞASIN KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ!